

TÜTAV

Türk Tanıtma Vakfı

Temmuz July 2025 Sayı No 7

YARIM KALAN EĞİTİM VE
KALKINMA MUCİZESİ:

KÖY ENSTİTÜLERİ

THE UNFINISHED MIRACLE OF
EDUCATION AND DEVELOPMENT:
VILLAGE INSTITUTES

30 AĞUSTOS

AUGUST 30

BÜYÜLEYİCİ ATMOSFER:

KAZ DAĞLARI

ENCHANTING ATMOSPHERE:
MOUNT IDA (KAZ DAĞLARI)

USTA SANATÇI:

ADİLE NAŞİT

MASTER ACTRESS:
ADİLE NAŞİT

GÖRKEM ABİDESİ:

YEREBATAN SARNICI

MONUMENT OF GLORY:
THE BASILICA CISTERN

KÖY ENSTİTÜLERİNİN SON MEZUNU

MUSA EROĞLU

TÜTAV DERGİ'YE KONUŞTU:

“İNSAN YAŞAMININ ALFABESİ TÜRKÜLERDİR...”

LAST GRADUATE OF VILLAGE INSTITUTES

MUSA EROĞLU, SPOKE TO TÜTAV MAGAZINE:

“FOLK SONGS ARE THE ALPHABET OF HUMAN LIFE”

1. Geleneksel Türkiye Halk Oyunları

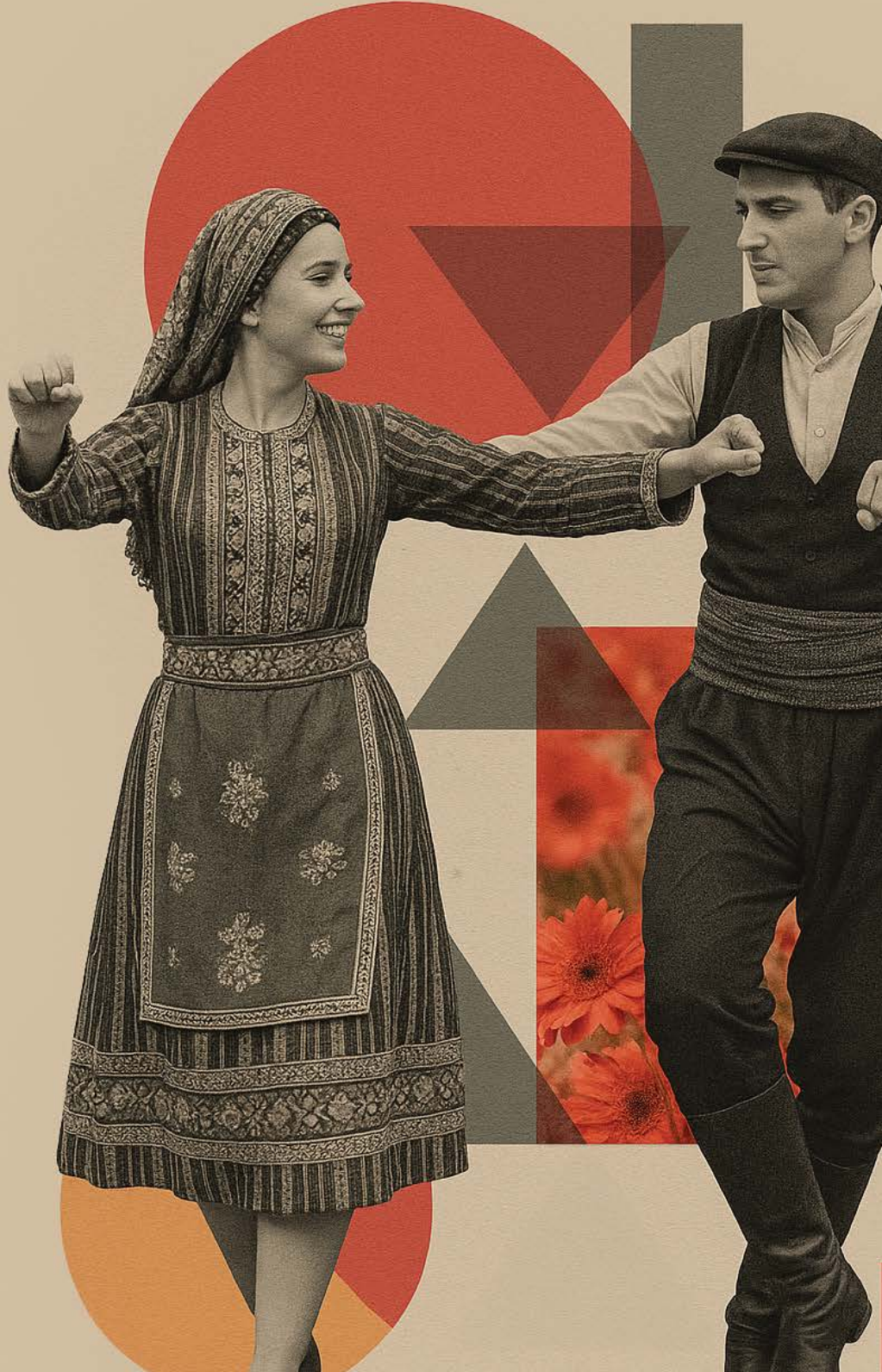
Tanıtım Afişleri Yarışması

Traditional Turkish Folk Dances Promotional Poster Competition

Türk halk oyunlarına 43 yıl boyunca aralıksız katkı veren TÜTAV, 5 kıtada, 37 ülkede, 1000'in üzerinde gösteri gerçekleştirmiştir. Halk oyunlarımızı uluslararası sahnelerde tüm dünyaya tanıtan Türk Tanıtma Vakfı, yılda düzenlenen en az 3-4 turneyle bu başarıyı elde etmiştir.

Normal çalışma rutininde günde 15 saat prova alan TÜTAV Halk Dansları Topluluğu, seyahat dönemlerinde bu süreyi 25 saate çıkarmıştır. A ve B grubu olarak halk dansçısı yetiştiren TÜTAV, repertuvarına her yörenin farklı koreografilerini ekleyerek, sahnede farklı çizgi denemeleri gibi yenilikçi yaklaşımları benimsemiştir. Halk oyunlarına hizmetin ve katkının yeni bir boyutu olarak da, bu sene ilki düzenlenecek ve gelenekselleştirilmesi hedeflenen 'Ulusal Üniversiteler Arası Halk Oyunları' temalı afiş yarışması, TÜTAV önderliğinde gerçekleştirilecektir. Yarışmanın sergisi 11 Ekim 2025 tarihinde yapılacak ve tüm sanatseverlere açık olacaktır.

TÜTAV, which has continuously contributed to Turkish folk dances for 43 years, has performed over 1000 shows in 37 countries on 5 continents. The Turkish Promotion Foundation, which introduces our folk dances to the whole world on international stages, has achieved this success with at least 3-4 tours organized annually. Tütav Folk Dance Group, which normally takes 15 hours of rehearsal during its regular work routine, has reduced this work performance to 25 hours during travel periods. Tütav, which has trained folk dancers as A and B groups, has continuously added different choreographies from each region to its repertoire and adopted innovative approaches such as different line experiments on stage. As a new dimension of service and contribution to folk dances, the National Inter-University folk dance themed poster competition, which will be held for the first time this year and is aimed to become a tradition, will be held under the leadership of TÜTAV. The exhibition of the competition will be held on October 11, 2025 and will be open to all art lovers.

Yayımcı Kurum - Publishing Institution
Türk Tanıtma Vakfı

TÜTAV Adına Yayın Sahibi - Publisher on Behalf of TÜTAV
Mehmet Şükrü Koçoğlu

Yayın Kurulu - Editorial Board
M. Şükrü Koçoğlu
Nurhan Yönezer
Baha Yılmaz

Genel Yayın Yönetmeni - Chief Editor
Güner Munlaloğlu

Editörler - Editors
Nurhan Yönezer
Baha Yılmaz
Sarp Güneş

Çeviri - Translation
Emel Lakşe

Katkıda Bulunanlar - Contributors
Erdal Atıcı
Köy Enstitüleri ve Çağdaş Eğitim Vakfı Başkanı
President of Village Institutes and Contemporary Education Foundation

Baykal Doğan
Avukat - TÜTAV Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı
Attorney - Vice Chairman of the TÜTAV Board of Directors

Ender Bilar
Araştırmacı - Yazar, Edirne Kent Kültürü ve Bilincini Geliştirme Merkezi
Derneği Başkanı
Researcher - Author, President of Edirne City Culture and Awareness
Development Center Association

Enver Şengül
Fotoğraf - Photography

Yayımcı Kurum İletişim - Publishing Institution Contact
Büyükesat Mah. Uğur Mumcu Cad.
Küpe Sokak No: 6/2, 06680 Çankaya/Ankara
T : 0312 437 51 66
M : tutav@tutav.org.tr
W : www.tutav.org.tr

Yayın Hazırlık - Prepared by
MG Ajans

Koordinatör - Coordinator
Mehlika Gider

Sanat Yönetmeni - Art Director
Nazlı Angın Akiner

Kapak Tasarım - Cover Design by
Nazlı Angın Akiner

Fotoğraf - Photography
Murat Solakoğlu

Sosyal Medya Sorumlusu - Social Media Specialist
Dilan Kuruüzüm

Yayın Hazırlık Adresi - Publication Preparation Address
Kemer Sokak 10/A Gaziosmanpaşa
Çankaya / Ankara

İletişim Bilgileri - Contact
T. : 0312 446 85 65
M. : info@mg.biz.tr

ISSN No: 3062 - 0732
ISSN Kriterleri - ISSN Criteria
3 Aylık, Yerel, Süreli, Türkçe - İngilizce
Three-Month, Local, Periodical Publication, Turkish - English

Baskı Yeri ve Ünvanı - Printing House
Evos Basım ve Yayın
İvedik OSB, 1515. Sokak No:53 06378
Yenimahalle / Ankara
T: 0312 278 49 61

Türk Tanıtma Vakfı

1982 yılında kurulmuştur. Türkiye'nin millî hedef ve menfaatleri doğrultusunda; tarihî, arkeolojik, kültürel, turistik, ticari, sınai ve bilimsel sahalarda çalışmalar yapmak, dış tanıtımını sağlamak, Türkiye'nin doğru ve müspet imajını yaratma faaliyetlerinde bulunmak ve desteklemek üzere, Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı bir vakıf olarak kurulmuştur.

Türkiye ve Çin Halk Cumhuriyeti Dostluk Derneği

1991 yılında kurulmuştur. Türkiye ile Çin Halk Cumhuriyeti arasındaki mevcut sosyal, kültürel, ekonomik ve turistik ilişkilerin geliştirilmesi hedefiyle kurulduğu günden bu yana pek çok etkinliğe imza atan derneğimiz, bu alanlarda öncü projeler yürütmeye devam etmektedir.

Kemal Baytaş Kültür ve Sanat Vakfı

1997 yılında kurulmuştur. Türkiye'nin turizm potansiyelinin geliştirilmesi hedefiyle kurulan Kemal Baytaş Kültür ve Sanat Vakfı, geleneksel el sanatlarının tanıtımı, tarihi binaların restorasyonu, halk dansları gösterileri gibi çeşitli çalışmalarla, ülkemizin tanıtımına katkıda bulunmaktadır.

Promotion Foundation of Türkiye

It was founded in 1982. It is a foundation committed to Atatürk's principles and reforms, established to conduct studies in historical, archaeological, cultural, touristic, commercial, industrial, and scientific fields in line with Türkiye's national goals and interests, to promote the country internationally, and to support activities aimed at creating a positive and accurate image of Türkiye.

Friendship Association of Türkiye-China

It was founded in 1991. Since its establishment, our association has carried out numerous activities with the aim of enhancing the existing social, cultural, economic, and touristic relations between Türkiye and the People's Republic of China and continues to lead pioneering projects in these fields.

Kemal Baytaş Culture and Arts Foundation

It was founded in 1997. Established with the aim of enhancing Türkiye's tourism potential, the Kemal Baytaş Culture and Arts Foundation contributes to the promotion of our country through various initiatives such as the promotion of traditional handicrafts, the restoration of historical buildings, and folk dance performances.

AYDINLANMA VE GELİŞME PROJESİ: KÖY ENSTİTÜLERİ

Türkiye'nin kendine özgü ve kendi yarattığı değerler, dünyada yok denecek kadar azdır. Bu azlığı fazlalık yapan en önemli değer, Köy Enstitüleri projesidir. Çünkü temelinde eğitim, ileriliklik, aydınlanma ve çok yönlü kabiliyet duygusu aşılması var.

Feodal bir yapının tutuculuğuna karşın, geniş ufuklu ve çok yönlü gençler yetiştirme hedefinin başarılması, olağanüstü bir karar ve neticedir. Bu neticeden dolayıdır ki Türkiye'de aydın öğretmenler ve öğrenciler yetiştirilmiştir. Bu aydınlanma ateşi, birçok hukuki, sosyal ve fiziki engele rağmen, 2025 yılında dahi henüz söndürülemedi.

1935 yılı sonlarına doğru Köy Öğretmen Okulları ile başlayan serüven, İsmail Hakkı Tonguç'un üstün vizyonu ile Köy Enstitülerine giden yorucu ama akılcı süreç devam etmiştir. Köy Enstitüleri, Yüksek Köy Enstitüleri süreci ve tarihsel önemi bu dergide detaylı anlatılacaktır. Ben sadece bu değerimizin neden ve nasıl yok edilmek istendiğini çok özet olarak paylaşmak istiyorum:

1) Toprak reformuna karşı olan CHP içindeki bazı milletvekillerinin baskısıyla, Atatürk'ün devrimlerine yönelen karşı devrim sürecinin ilk uygulamalarından biri, Köy Enstitülerine yönelik acımasız ve iftira dolu saldırılardır. Bu saldırılar öyle büyüdü ki sona giden yolun taşları döşenmeye başladı. Feodal yapı hiçbir zaman eğitilmiş köylü istemedi; çünkü toprak reformu ve Köy Enstitüleri, onlar için doğrudan bir tehdit oluştuyordu.

2) Feodal yapı, her zaman din/tarım toplumunun (cahil köylülerin) devamından yanaydı. Oysa Köy Enstitüleri, Orta Çağ'dan kalan köleci yaşam anlayışını sona erdirecek bir devrim niteliğindeydi. Ancak Cumhurbaşkanı İsmet İnönü, 1946 yılında Hasan Âli Yücel ve İsmail Hakkı Tonguç'u görevden alarak Köy Enstitülerinin kapanma sürecinde en büyük adımı atmıştı. (Millî Eğitim Bakanlığına da, gerici ve Köy Enstitülerine karşı bir milletvekili olan Reşat Şemsettin Sirer'i atamıştı.)

1947 yılına gelindiğinde:

- Enstitülerdeki kitaplar ayıklandı, yakıldı.
- Karma eğitime son verildi.
- Yöneticiler ve öğretmenler değiştirildi.
- Yüksek Köy Enstitüleri kapatıldı.
- Öğretmenler sürgün edildi.
- Ve daha niceleri...

Köy Enstitüsü mezunlarının felsefesi, "Gözlerimi kaparım, vazifemi yaparım" anlayışından, "Gözlerim açık, vazifemi daha iyi yaparım" anlayışına evrilmişti.

3) 1947'de Truman Doktrini ve 1948'de Marshall Planına (anlaşmasına) imza atılmasıyla birlikte, Köy Enstitülerinin kapatılması da sağlanmıştır. Emperyalist güçler her zaman din/tarım toplumunu desteklemiş; eğitilmiş ve bilinçli bir köylü kitlesi ya da toplum istememiştir.

Marshall Planı anlaşmasında, Köy Enstitülerinin kapatılması da ısrarla belirtilmişti.

Tek partili rejimin Cumhurbaşkanı İsmet İnönü ise bütün bu gelişmelere sessiz kalmıştı.

Sonuç: Atatürk tarafından 1935'te Millî Eğitim Bakanı olarak göreve getirilen Saffet Arıkan'la başlayan süreç, özellikle Hasan Âli Yücel'in başkanlığında ve İlköğretim Genel Müdürü İsmail Hakkı Tonguç (projenin babası) öncülüğünde sürdürülen aydınlanma hareketi; yukarıda özetlemeye çalıştığım nedenlerle sistemli biçimde yok edilmeye başlanmış ve Demokrat Parti zamanında da kesin olarak kapatılıp sonlandırılmıştır.

Bizlere bu aydınlanmayı sağlayan başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, Hasan Âli Yücel, İsmail Hakkı Tonguç ve bu projeye katkı verenler, yarattıkları aydınlıkta ışıklar içinde uyusunlar.

Saygılarımla

M. Şükrü Koçoğlu
Yönetim Kurulu Başkanı

ENLIGHTENMENT AND DEVELOPMENT PROJECT VILLAGE INSTITUTES

Türkiye's unique and self-created values are almost non-existent in the world. The most important value that makes this scarcity a surplus is the Village Institutes project. Because it is based on education, progressiveness, enlightenment, and instilling a sense of multi-faceted ability.

The achievement despite the difficulty of raising broad-minded and versatile young people from the conservatism of a feudal structure, is an extraordinary decision and result. It is because of this result that enlightened teachers and enlightened students have been raised in Türkiye. This fire of enlightenment (despite many legal, social and physical obstacles) has not yet been extinguished even in 2025.

The adventure that started with Village Teacher Training Schools towards the end of 1935 continued as a tiring and rational process leading to Village Institutes with the superior vision of İsmail Hakkı Tonguç.

The process of Village Institutes, Higher Village Institutes and their historical importance will be explained in detail in this journal.

I just want to share briefly why and how this value of ours was wanted to be destroyed.

1) The pressure from some deputies within the CHP, who were against the land reform, one of the first applications of the counter-revolutionary process against Atatürk's revolutions was the cruel and false slanders made against the Village Institutes. These slanders and lies grew so much that the stones of the road to the end began to be paved. The feudal structure never wanted educated peasants, because land reform and the Village Institutes posed a threat to them.

2) The feudal structure was always in favor of the continuation of the religious/agricultural society (ignorant peasants). Village Institutes were a revolution that would end the slave life inherited from the Middle Ages. However; President İsmet İnönü took the biggest step in the process of closing the Village Institutes by dismissing Hasan Ali Yücel and İsmail Hakkı Tonguç in 1946. (He also appointed Reşat Şemsettin Sirer, a reactionary MP who was against the Village Institutes, to the Ministry of National Education.)

In 1947, the books in the Institutes were sorted out and burned.

- Mixed education was ended.
- Administrators and teachers were changed.
- Higher Village Institutes were closed.
- Teachers were exiled.
- And many more

Village Institutes graduates' (philosophy) has changed from the understanding of "I close my eyes and do my duty" to "I do my duty better with my eyes open".

3) By signing the 1947 Truman and 1948 Marshall Plan (agreement), the Village Institutes were closed. Imperialist powers always supported the religious/agricultural society and did not want educated, conscious peasants and society. The closing of the Village Institutes was also insistently stated in the Marshall Plan agreement. The President of the single-party regime, İsmet İnönü, remained silent about all these developments.

Conclusion:

The process that started with Saffet Arıkan, who was appointed as the Minister of National Education by Atatürk in 1935, especially in the Ministry of Hasan Ali Yücel and the enlightenment process that started with the General Director of Primary Education İsmail Hakkı Tonguç (the father of the project), began to be destroyed due to the reasons I tried to summarize above and was definitely closed and ended during the Democrat Party period.

May those who provided us with this enlightenment, especially Mustafa Kemal Atatürk, Hasan Ali Yücel, İsmail Hakkı Tonguç and those who contributed to this project, rest in peace in the light they created.

Kind regards

M. Şükrü Koçoğlu
Chairman of the Board

İçindekiler

Table of Content

6

**TÜTAV'DAN
HABERLER**
TÜTAV NEWS

8

**YARIM KALAN EĞİTİM VE
KALKINMA MUCİZESİ:
KÖY ENSTİTÜLERİ**
THE UNFINISHED MIRACLE
OF EDUCATION AND
DEVELOPMENT:
VILLAGE INSTITUTES

16

**TÜTAV HAFIZASI:
DÜN, BUGÜN, YARIN**
TÜTAV MEMORY:
YESTERDAY, TODAY,
TOMORROW

20

**MUSA EROĞLU:
İNSAN YAŞAMININ ALFABESİ
TÜRKÜLERDİR**
MUSA EROĞLU :
THE ALPHABET OF HUMAN
LIFE IS FOLK SONGS

28

KÖY ENSTİTÜLERİ EĞİTİMİ
VILLAGE INSTITUTE
EDUCATION

32

DOSTUMUZ ÇİN
OUR FRIEND CHINA

34

**LİKYA KÜLTÜR ROTASI:
TARİH VE DOĞA İÇİNDE BİR
YOLCULUK**
LYCIAN CULTURE ROUTE:
A JOURNEY THROUGH
HISTORY AND NATURE

38

**250 YILLIK ÇEKİLMİYİ
TAARRUZA ÇEVİREN
ZAFER: 30 AĞUSTOS
BAŞKUMANDANLIK MEYDAN
MUHAREBESİ**
THE VICTORY THAT TURNED
A 250-YEAR RETREAT INTO
AN OFFENSIVE: THE AUGUST
30TH COMMANDER-IN-CHIEF
FIELD BATTLE

42

**ÂŞIKLIK GELENEĞİ:
HALKIN DİLİ**

THE TRADITION OF
MINSTRELSY:
THE LANGUAGE OF THE
PEOPLE

46

**TARİHİ BİR MİRASIN
YENİDEN DOĞUŞU:
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SULTAN II. BAYEZİD
KÜLLİYESİ SAĞLIK MÜZESİ**

REBIRTH OF A
HISTORICAL HERITAGE:
TRAKYA UNIVERSITY
SULTAN II. BAYEZİD
COMPLEX HEALTH MUSEUM

50

**SIRRI SÜREYYA ÖNDER:
BİR SANATÇI, SİYASETÇİ VE
AKTİVİSTİN PORTRESİ**

SIRRI SÜREYYA ÖNDER:
PORTRAIT OF AN
ARTIST, POLITICIAN AND
ACTIVIST

54

**BOL PINARLI
VAHŞİ HAYVANLAR ANASI:
KAZ DAĞLARI**

MOTHER OF WILD
ANIMALS WITH
PLENTIES OF SPRINGS:
KAZ MOUNTAINS

60

**AVRUPA'YI ESERLERİNE
HAYRAN BIRAKAN
OSMANLI RESSAMI:
ŞEKER AHMET PAŞA**

THE OTTOMAN PAINTER
WHOSE WORKS LEFT
EUROPE IN ADMIRATION:
ŞEKER AHMET PAŞA

64

**BENDEN SELAM OLSUN
BOLU BEYİNE: KÖROĞLU**

GREETINGS FROM ME TO
BOLU BEY: KÖROĞLU

68

**HASRETİNDEN
PRANGALAR ESKİTTİM!
AHMED ARİF**

I WORE OUT SHACKLES
WITH YOUR YEARN!
AHMED ARİF

72

**ADİLE TEYZEDEN
ÇOCUKLARA MASALLAR**
FAIRY TALES FOR CHILDREN
FROM AUNT ADİLE

76

**GÖRKEM ABİDESİ:
YEREBATAN SARNICI**
MONUMENT OF GLORY:
BASILICA CISTERN

BAKANLIK NEZDİNDE ZİYARET

TÜTAV Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Şükrü Koçoğlu ve Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Çiğdem Demir, Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Nuri Ersoy'u makamında ziyaret etti. Görüşmede, TÜTAV'ın yürüttüğü kültürel ve sanatsal projelere ilişkin bilgi paylaşımında bulunulurken; ilerleyen dönemde gerçekleştirilebilecek olası iş birliklerine dair değerlendirmeler yapıldı. Ziyaret, Türkiye'nin kültürel diplomasi vizyonunu güçlendiren önemli bir adım olarak kayda geçti.

DOSTLUK YEMEĞİNDE KÜLTÜREL DİPLOMASİ

12 Haziran 2025 tarihinde Trilye Restoran'da düzenlenen özel yemekte, Türk Tanıtma Vakfı (TÜTAV) ve Türkiye-Çin Halk Cumhuriyeti Dostluk Derneği, Çin Halk Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği heyetini ağırladı. Çin tarafını temsilen, Büyükelçi Sayın Jiang Xuebin, Ticaret Müsteşarı Dr. Liu Yuhua, Kültür Ataşesi Meifen Zhou ve büyükelçilik mensubu üç değerli atase; Türk tarafını ise TÜTAV Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Şükrü Koçoğlu, Başkan Yardımcısı Ceyhan Baytur, Yönetim Kurulu Üyesi Hayrettin Kadioğlu ve Av. Baykal Doğan temsil etti.

Akşam yemeği boyunca, iki ülke arasında geçmişten bugüne kurulan dostluk köprüleri hatırlandı; kültürel iş birliklerinin geliştirilmesi, sanat ve eğitim alanlarında ortak projelerin desteklenmesi ve özellikle genç kuşaklara yönelik değişim programlarının artırılması yönünde karşılıklı niyetler dile getirildi. Samimi atmosferde geçen gece, yalnızca nezaketin değil; iki halk arasında yeşeren kalıcı anlayışın da güçlü bir ifadesiydi. Bu buluşma, diplomatik temsillerin ötesinde, kültürün ortak dilinde birleşen bir dostluk jesti olarak hafızalarda yer etti.

VISIT TO THE MINISTRY

TÜTAV Board of Directors Chairman Mehmet Şükrü Koçoğlu and Prof. Dr. Çiğdem Demir visited the Minister of Culture and Tourism Mehmet Nuri Ersoy in his office. During the meeting, information was given about TÜTAV's cultural and artistic projects, and evaluations were made regarding possible collaborations in the future. The visit was recorded as an important step that strengthened Türkiye's cultural diplomacy vision.

CULTURAL DIPLOMACY AT THE FRIENDSHIP DINNER

At a special dinner held at Trilye Restaurant on June 12, 2025, TÜTAV and the Türkiye-People's Republic of China Friendship Association hosted the delegation of the Embassy of the People's Republic of China in Ankara. The Chinese side was represented by Ambassador Jiang Xuebin, Trade Counsellor Dr. Liu Yuhua, Cultural Attaché Meifen Zhou and three valuable attachés from the Embassy; while the Turkish side was represented by TÜTAV Board Chairman Mehmet Şükrü Koçoğlu, Vice Chairman Ceyhan Baytur, Board Member Hayrettin Kadioğlu and Attorney Baykal Doğan.

During the dinner, the bridges of friendship built between the two countries from the past to the present were remembered; mutual intentions were expressed to develop cultural cooperation, support joint projects in the fields of art and education, and increase exchange programs, especially for the younger generations. The evening, which took place in a friendly atmosphere, was not only an expression of kindness but also of the lasting understanding that has blossomed between the two peoples. This meeting was remembered as a gesture of friendship that was united in the common language of culture, beyond diplomatic representations.

KUŞAK VE YOL'UN KÜLTÜREL ROTALARINDA

12-25 Haziran 2025 tarihleri arasında Çin Halk Cumhuriyeti, dünya kültürlerini buluşturan seçkin bir seminer dizisine ev sahipliği yaptı.

"Kuşak ve Yol Girişimi Kapsamında Somut Olmayan Kültürel Miras ile Kültürel ve Yaratıcı Endüstrilerin Entegrasyonu" başlıklı bu uluslararası programda;

Türk Tanıtma Vakfı (TÜTAV) ve Türkiye-Çin Dostluk Derneği'ni (TÜÇİD) temsilen, Genel Sekreter Güner Munlafalıoğlu ile TÜTAV Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Çiğdem Demir yer aldı. Etkinlik, Çin Kültür Ataşesi Meifen Zhou'nun özel davetiyle gerçekleştirildi.

Katılımcılar, Çin'in kadim kültürünü akademik ve deneyimsel ekseninde keşfetme fırsatı buldu. Pekin'de başlayıp Sichuan Eyaleti'nin Guang'an şehrinde devam eden seminerde; geleneksel Çin kaligrafisi, Sichuan Operası, Kung-fu ve Tai Chi gösterileri, antik Çin tıbbi, çay seremonileri ve geleneksel mutfak uygulamaları gibi pek çok alanda atölye ve sunumlar düzenlendi. Çin Ulusal Müzesi, Cennet Tapınağı ve Çin Seddi gibi duraklarla bu kültürel yolculuk daha da derinleşti.

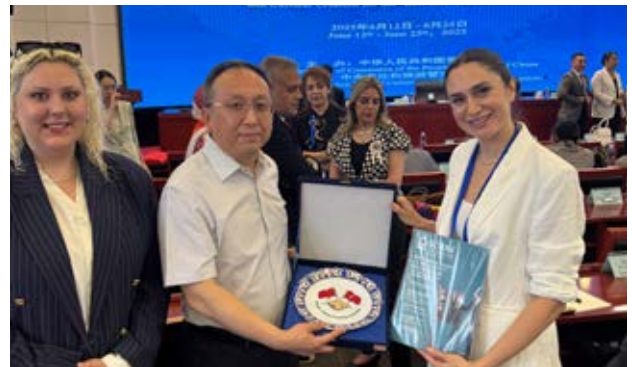
TÜTAV adına gerçekleştirilen sunumda, Prof. Dr. Çiğdem Demir "Türk mitolojisinde karakter tasarımı ve illüstratif temsil" konulu anlatımıyla, kültürel belleğin görsel sanatlarla ifadesine odaklandı. Sunum, uluslararası izleyiciden yoğun ilgi gördü. Türk kültür mirasının görsel temsiline odaklanan bu akademik katkı, katılımcılardan uzun süre alkış aldı.

ON THE CULTURAL ROUTES OF THE BELT AND ROAD

Between June 12–25, 2025, the People's Republic of China hosted a distinguished seminar series that brought together world cultures. The international program titled "Integration of Intangible Cultural Heritage and Cultural and Creative Industries within the Scope of the Belt and Road Initiative" was attended by Secretary General Güner Munlafalıoğlu and TÜTAV Vice President Prof. Dr. Çiğdem Demir representing the Turkish Promotion Foundation (TÜTAV) and the Türkiye-China Friendship Association (TÜÇİD). The event was held upon the special invitation of Chinese Cultural Attaché Meifen Zhou.

Participants had the opportunity to explore China's ancient culture on an academic and experiential basis. The seminar, which started in Beijing and continued in Guang'an, Sichuan Province, included workshops and presentations in many areas such as traditional Chinese calligraphy, Sichuan Opera, kung-fu and Tai-Chi demonstrations, ancient Chinese medicine, tea ceremonies and traditional cuisine. This cultural journey deepened with stops such as the National Museum of China, the Temple of Heaven and the Great Wall of China.

In the presentation made on behalf of TÜTAV, Prof. Dr. Çiğdem Demir focused on the expression of cultural memory through visual arts with her narration on "Character design and illustrative representation in Turkish mythology"; the presentation attracted great interest from the international audience. This academic contribution focusing on the visual representation of Turkish cultural heritage received long applause from the participants.

YARIM KALAN EĞİTİM VE KALKINMA MUCİZESİ: KÖY ENSTİTÜLERİ

THE UNFINISHED MIRACLE OF EDUCATION AND
DEVELOPMENT: VILLAGE INSTITUTES

Türkiye, 1940'lı yıllarda sekiz yıllık bir eğitim ve kalkınma mucizesine tanıklık etti. O dönem, köylerin ekonomik ve toplumsal açıdan kalkınması için 17 bin öğretmen yetiştirilerek köylere atandı; köy okullarında okuyan öğrenci sayısı üç kat arttı. Toplumsal demokrasi bilinci yerleşirken, köylü-ağa hiyerarşisi ve toplumsal cinsiyet eşitsizliği bile aşıldı. Mucize, maalesef yarım kaldı!

Türkiye witnessed an 8-year education and development miracle in the 1940s. During that period, 17 thousand teachers were trained and assigned to villages for the economic and social development of the village, and the number of students studying in village schools increased threefold. While social democracy awareness was established, even the villager-lord hierarchy and gender inequality were eroded. Unfortunately, the miracle remained incomplete!

1940'ların başında Anadolu topraklarında ilköğretim çağı nüfusunun yüzde 78'i okuma yazma bilmiyor, bu oran köylerde yüzde 90'ı varıyordu. Köylerde yaşayan insanların sağlık, tarım ve el sanatlarıyla ilgili konularda aydınlanıp beceri kazanmasına, sosyal ve kültürel bakımdan yetişmesine büyük bir ihtiyaç vardı. Köy çocuklarına verilecek eğitimin yanında yetişkinlerin de eğitimi üzerinde durulması, onlara daha iyi bir yaşama ve çalışma ortamı sağlayacak bilgi ve beceriler kazandırılması gerekiyordu. Bunun için, kırsal bölgelerde yaşayan çocukların ilkokul düzeyinde eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak ve insanların sosyal ve ekonomik kalkınmasına katkıda bulunacak bir öğretmen tipinin yetişmesi gerekiyordu. Ancak, bu yeni tip öğretmenin; köy şartlarına kolaylıkla uyum sağlayabilecek, atanacağı köyde uzun süre çalışmayı göze alabilecek nitelikte olması ve devlet bütçesine fazla bir yük getirmemesi isteniyordu. Bu nedenle, öğretim programı, çalışma düzeni ve fiziki özellikleri farklı bir eğitim kurumuna ihtiyaç duyuldu. Böylece, köy öğretmeni yetiştirme konusunda, önceki deneyimlerden de yararlanılarak, "Köy Enstitüsü" adıyla yeni bir modelin hayata geçirilmesine karar verildi.

MİMARLARI: YÜCEL, TONGUÇ

Köy Enstitüleri, Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel ve ilköğretim Genel Müdürü İsmail Hakkı Tonguç tarafından kuruldu.

Öğrencilerini köylerden seçen ve öğretmenlik mesleğinin yanı sıra köyün sosyal ve ekonomik kalkınmasına da katkıda bulunması beklenen öğretmenleri yetiştirmek üzere kurulan Köy Enstitüleri, toplam 21 tane açıldı. Enstitüler, Türkiye'nin öğretmen yetiştirme tarihinde, öğretmenin yetiştirilmesi kadar nüfusun büyük bölümü köylerde yaşayan toplumun kalkınması için önemli bir ivme oldu.

Hazırlıkları 1935'te başlatılıp, 1937'de deneme sürecine girilen ve 1940'ta yasallaşan Köy Enstitüsü sistemi; Cumhuriyet aydınlanmasının eğitim alanındaki en özgün ve en çok ses getiren uygulamalarından biri oldu. Enstitüler, yalnızca köy öğretmeni yetiştirmekle sınırlı kalmayıp sağlık görevlileri, teknisyenler ve farklı meslek gruplarına ait elemanları da yetiştirmek amacıyla yapılandırıldı.

In the early 1940s, 78 percent of the primary school age population in Anatolia was illiterate, and this rate was as high as 90 percent in villages. There was a great need for people living in villages to be enlightened and to gain skills in health, agriculture and handicrafts, and to be socially and culturally educated. In addition to the education given to village children, it was necessary to focus on the education of adults, and to provide them with the knowledge and skills that would provide them with a better living and working environment. For this, a type of teacher had to be trained who would meet the primary school level educational needs of children living in rural areas and contribute to the social and economic development of the people. However, it was desired that this new type of teacher to be trained should be able to easily adapt to village conditions, be able to work for a long time in the village to which s/he would be assigned and not be a heavy burden on the state budget. Naturally, such a teacher should be trained in an educational institution with a different curriculum, work order and physical characteristics. Thus, it was concluded that it would be appropriate to open a new institution called the "Village Institute", taking advantage of previous attempts to train village teachers.

ARCHITECTS: YÜCEL, TONGUÇ

The Village Institutes were established by Minister of National Education Hasan Âli Yücel and Director General of Primary Education İsmail Hakkı Tonguç.

A total of 21 Village Institutes were opened to train teachers who selected their students from villages and were expected to contribute to the social and economic development of the village in addition to practicing the teaching profession. As the majority of the population lives in villages, these institutes became an important impetus for the development of the society as well as for the training of teachers in the history of Türkiye's teacher training.

The Village Institute system, the preparations for which were started in 1935, tested in 1937 and legalized in 1940, became the most original and most influential application of the Republican enlightenment in the field of education. The institutes were not limited to training village teachers only but were also established to train professional staff such as health workers and technicians along with teachers.

TARIM, EL İŞİ, GÜZEL SANATLAR, MÜZİK, TİYATRO

Köy Enstitülerinin temel amacı; köylerden seçilen yetenekli çocukların tam donanımlı bir biçimde yetiştikten sonra, tekrar köylerine dönüp geride kalan ve okuma olanağı bulamamış köylüleri eğiterek, ülkenin okur yazarlık düzeyini yükseltmelerini sağlamaktır. Enstitülerde teorik ve pratik eğitim birlikte veriliyordu. Sadece temel dersler değil, yaşama dair tüm konular bir bütünlük içinde işleniyordu. Tarih, tarım, el işi, güzel sanatlar, yurttaşlık bilgisi, ulusal bilinç, müzik, ve dünya klasiklerinin okunması gibi alanlarda kapsamlı bir eğitim anlayışı benimsendi.

“ Köy Enstitüleri, toplam 21 tane açıldı ve Türkiye'nin öğretmen yetiştirme tarihinde, öğretmenin yetiştirilmesi kadar, nüfusun büyük bölümü köyde yaşayan toplumun kalkınması için de önemli bir ivme oldu.

AGRICULTURE, HANDICRAFTS, FINE ARTS, MUSIC, THEATRE

The aim of the Village Institutes was to raise the literacy level of the country by educating the talented children coming from villages and after they were fully equipped return them back home and educate those who were left behind and did not have the opportunity or chance to study. Theoretical and practical education was received together in the institutes. Not only basic courses but all subjects related to life were handled in an integrated manner. On the one hand, they gained a citizenship and national consciousness with agriculture, handicrafts and fine arts, as well as a strong history education; on the other hand, they became acquainted with world values by reading world classics, listening to music and doing theater.

A total of 21 Village Institutes were opened and they became an important impetus in Türkiye's history of teacher training, not only for the training of teachers but also for the development of the society where the majority of the population lived in villages.

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİNE ETKİSİ

Köy Enstitüleri ile hayata geçirilen eğitim politikası, kadın ve erkek arasındaki cinsiyete dayalı eşitsizliği azaltıyordu. Yalnızca köylü erkekler değil; köy kızları ve kadınlar da toplumun gereksinimleri ve kendi beklentileri doğrultusunda çağdaş alışkanlıklar ve beceriler kazanacaktı. Yeni açılan kurumlara yeterli sayıda kız öğrenci alınarak, eğitim tarihinde ilk kez köy kızları ve erkekleri devlet eliyle ileri öğrenim olanağına kavuşuyordu. Yeni örgütlenmede okulsuz köy kalmayacağı gibi, kız-erkek tüm çocuklar ve erişkinler bu eğitim çarkından geçirilecekti. Toplumun ekonomik ve sosyal olanakları eşit olmayan kesimleri arasında eğitimde fırsat eşitliği yaratmak kolay değildi. İşe köyden başlamanın anlamlarından biri, eğitim hizmetini köylünün ayağına götürerek onların olanaksızlığını azaltmaktır. Kitleyi gerçek bir eğitimden geçirebilen politikalar, demokratikleşmeyi de beraberinde getiriyordu. Türkiye'nin o günkü yeni eğitim politikası, eğitim görmeyen yüzde 80'lik nüfusa böylesine bir donanım ile yönelirken, demokratikleşmeyi de içinde taşıyordu. Anadolu köy kızlarının yüzlercesi, Köy Enstitülerinde ilk kez gözlerini dünyaya açtı. Bin yıllık bir geçmişi arkalarında bırakarak, köyleri ve kasabaları aydınlatmak üzere yola çıktılar. Yeni eğitim sisteminin en büyük kazanımlarından biri de köylünün eğitimi sorununa özgün bir çözüm getirerek fırsat eşitsizliğini temelden sarsması ve sayısal gereksinimi karşılamış olmasıdır.

Yaklaşık sekiz yıllık sürede köylerin ekonomik ve toplumsal açıdan kalkınması için 17 bin öğretmen yetiştirilerek köylere atandı. Okullarda okuyan öğrenci sayısı üç kat arttı. Bu süreçte en önemli etkilerden biri, köylerin geleneksel ağa-eşraf hiyerarşik yapısını tehdit etmesiydi...

KAPATILMA SÜRECİ

1946 yılında yapılan genel seçimlerin ardından, Köy Enstitülerinin yapısında değişiklikler yapılması yönünde girişimler başladı. Millî Eğitim Bakanlığından yoğun eleştiriler alan İlköğretim Genel Müdürü İsmail Hakkı Tonguç ve ekibi, yeni Millî Eğitim Bakanı Reşat Şemsettin Sirer döneminde görevden uzaklaştırıldı. 1947 yılında, Köy Enstitüsü müfredat programında köklü değişiklikler yapıldı; bazı yönetici ve öğretmenler görevlerinden uzaklaştırıldı. Aynı yıl eğitim kurslarına son verildi; Yüksek Köy Enstitüsü kapatılarak öğrencileri başka okullara aktarıldı.

IMPACT ON GENDER INEQUALITY

The education policy introduced with the Village Institutes was reducing the gender-based inequality between men and women. Not only village men, but also village girls and women would gain modern habits and skills in line with the needs of society and their own expectations. By accepting enough female students to the newly opened institutions, village girls and boys were able to have the opportunity for advanced education through the state for the first time in the history of education. In the new organization, not only would there be no village without a school, but all children, both boys and girls, and adults would be put through this educational cycle. It was not easy to create equal opportunities in education among segments of society that did not have equal economic and social opportunities. One of the meanings of starting from the village was to take educational services to the villagers and reduce their difficulties. Policies that could provide the mass with a real education also brought democratization. Türkiye's new education policy of that day; was gearing towards the 80 percent of the population that did not receive education, while carrying the democratization within itself. Hundreds of Anatolian village girls opened their eyes for the first time in Village Institutes. Leaving a thousand years of history behind, they went to villages and towns to work to enlighten. One of the innovations brought by the new education system was; it fundamentally destroyed the inequality of opportunity with a unique solution to the problem of education of the villagers and met the numerical need.

In a period of approximately eight years, 17 thousand teachers were trained and assigned to the villages for the economic and social development of the village, and the number of students studying in village schools increased threefold. One of the most important effects of this process was that it threatened the traditional hierarchical structure of the villages.

CLOSING PROCESS

Following the general elections held in 1946, activities began to change the Village Institutes. The General Director of Primary Education, İsmail Hakkı Tonguç, and his team, who received intense criticism from the Ministry of National Education, were removed from office during the term of the new Minister of National Education, Reşat Şemsettin Sirer. In 1947, radical changes were made to the Village Institute curriculum, some administrators and teachers were changed. In the same year, instructor courses were terminated; the High Village Institute was closed and its students were transferred to other schools after 1950, female students were gathered in several girls' teacher training schools. In the 1952-1953 academic year, the programs of the Village Institutes and the primary teacher training schools were combined. The duration of the Village Institutes was increased from five to six years.

1950'den sonra kız öğrenciler, birkaç kız öğretmen okulunda toplandı. 1952-1953 öğretim yılında, Köy Enstitüleri ile ilk öğretmen okullarının programı birleştirildi. Köy Enstitülerinin öğrenim süresi beş yıldan altı yıla çıkarıldı. Nihayet, 1954'te yürürlüğe giren 6234 sayılı kanunla Köy Enstitüleri kapatılarak, mevcut okullar ilk öğretmen okullarına dönüştürüldü.

Finally, with the law numbered 6234 that came into effect in 1954, the Village Institutes were closed and the existing schools were converted into primary teacher training schools.

1940 yılında kurulup 1954'te tamamen kapatılana kadar geçen kısa sürede, Köy Enstitüleri tarafından yetiştirilen öğretmenler, toplumda demokrasi bilincinin oturmasına büyük katkıda bulundular. Nitekim Köy Enstitüsü mezunu köy öğretmenleri, önce Köy Öğretmen Derneklerini kurdular. Bu dernekler bir federasyonda birleşerek sendikalaştı ve Türkiye Öğretmenler Sendikası (TÖS) kuruldu. Bu yapıları kuran, yöneten ve yönlendirenlerin çoğu Köy Enstitüleri çıkışlı öğretmenlerdi. 1960-1970 yılları arasında bu kuruluşlar, en etkin sivil toplum örgütleri konumuna geldi. TÖS, Ankara'da bir eğitim şurası topladı ve öğretmenler, kendi sorunlarından çok ülkenin eğitim sorunlarını ele alarak çözüm önerileri getirdiler.

Village Institutes, in the short period between their establishment in 1940 and their complete closure in 1954, made a great contribution to the establishment of democratic awareness in society thanks to the teachers they trained. Indeed, village teachers who received education at Village Institutes first established Village Teachers' Associations. These associations were unionized by uniting in a federation, and the Turkish Teachers' Union (TÖS) was established.

Most of those who founded, managed and guided them were teachers who had graduated from the Village Institutes. Between 1960 and 1970, these organizations became the most effective civil society organization. TÖS convened an education council in Ankara and teachers brought forward solution proposals by addressing the educational problems of the country rather than their own problems.

“KÖY GÜZELLEŞMEDİKÇE, MEMLEKET GÜZELLEŞMEZ!”

Köy Enstitülerinin kuruluş gerekçesi; köyü geri kalmışlıktan, köylüyü yoksulluktan kurtaracak önder aydın tipini yetiştirmektir. Köy Enstitülerinin mimarlarından İsmail Hakkı Tonguç'un bu kurumlarla ilgili görüşü şöyledir:

“Köy güzelleşmedikçe bütün memleket güzelleşmez. Köy canlandırılmadıkça memleketin umumi hayatı canlanamaz. Köy çiçeklenmedikçe kasaba ve şehirler çiçeklenemez.

Köylü gülmedikçe şehirliler de gülemez. Köylü olmadıkça millet doyamaz. Köylü topraksız kalırsa, şehirliler halkın da büyük çoğunluğu evsiz ve yurtsuz kalır.”

MAKRO DÜZEYDE KALKINMA

Köy Enstitüleri hareketi, makro düzeyde toplumsal kalkınmayı hedefleyen bir uygulamaydı... Çünkü kalkınmanın yalnızca enstitülerin bulunduğu yerlerde değil, tüm ülke geneline yayılmasıyla gerçekleşmesi hedeflenmişti. Köy Enstitülerinin en önemli başarısı; çağdaş ve devrimci bir aydın kuşağının yetişmesini ve kırsal kökenli öğretmen-yazarlarda önemli bir bilinçlenmenin gerçekleşmesini sağlamasıydı...

“UNLESS THE VILLAGE BECOMES BEAUTIFUL, THE COUNTRY CANNOT BECOME BEAUTIFUL!”

The reason for establishing the Village Institutes was to raise the type of leading intellectual who would save the village from underdevelopment and the villagers from poverty. One of the architects of the Village Institute, İsmail Hakkı Tonguç, has an opinion about the institutes:

“Unless the village becomes beautiful, the whole country cannot become beautiful; unless the village is revived, the general life of the country cannot revive. Unless the village blossoms, the towns and cities cannot blossom. Unless the villagers laugh, the city dwellers cannot laugh either. Unless there are villagers, the nation cannot feed itself. If the villagers are left without land, the majority of the city dwellers will be left homeless and rootless.”

MACRO LEVEL DEVELOPMENT

The Village Institutes movement is an application that aims at social development at macro level... Because the aim for development was to be realized not only in the places where the institutes were established but also by spreading it to all segments. The most important success of the Village Institutes was that they provided the training of a contemporary and revolutionary intellectual generation and a very important awareness among teachers and writers of rural origin...

SADECE ÖĞRETMEN YETİŞTİRMEDİ!

Köy Enstitülerine yalnızca öğretmen yetiştiren kuruluşlar olarak bakmak eksik olur. Bu okullar; içinde bulundukları çevreyi araştıran, geliştiren ve kalkındırmayı üstlenmiş kurumlardı. Kırsal yörede toplumsal, ekonomik ve kültürel kalkınmayı sağlayarak, bu alanlarda ihtiyaç duyulan insan kaynağını yetiştirmek üzere kurulmuş yapılar olarak tarihe geçtiler. Bu dönemde köy çocukları, eğitildikten sonra kendi köylerine dönerek tarım, sanat, sağlık ve zanaat alanlarında katkı sundular; köyün ve köylünün kalkınmasına hizmet ettiler.

“ Köy Enstitülerinde sadece temel dersler değil, yaşama dair tüm konular bütüncül bir yaklaşımla işleniyordu. Bir yandan tarih, tarım, el işi, güzel sanatlar, yurttaşlık bilgisi, ulusal bilinç eğitimi alan öğrenciler; diğer yandan, dünya klasiklerini okuyarak, müzik dinleyerek ve tiyatro yaparak evrensel değerlerle tanışıyorlardı.

DIDN'T JUST TRAIN TEACHERS!

It would be wrong to look at Village Institutes as institutions that train teachers. These schools, which should be viewed as institutions that research and develop the environment in which they are located and undertake the development of the environment, have gone down in history as structures established to provide social, economic and cultural development in rural areas and to train the personnel needed in this field. During this period, village children, after receiving education, returned to their villages as teachers in agriculture, crafts, arts, and healthcare, making significant contributions to the development and progress of the village and its people.

In the Village Institutes, not only basic courses but all subjects related to life were covered in an integrated manner. On the one hand, they gained citizenship and national consciousness through agriculture, handicrafts and fine arts, as well as a strong history education; on the other hand, they became acquainted with world values by reading world classics, listening to music and doing theater.

İNÖNÜ'NÜN İTİRAFI

1961 yılı... 27 Mayıs'ı izleyen genel seçimlerden sonra Başbakan olan İsmet İnönü, akşam yemeğinde konuk ettiği Sanayi Bakanı Muammer Erten'e, Köy Enstitülerinin kapatılmasıyla ilgili olarak samimi itiraflarda bulunur:

"Köy Enstitülerinin kapanmasından duyduğum acıyı tarif edemem. Herkes zanneder ki Hasan Ali Yücel'i, Tonguç'u isteyerek değiştirdim. Aslında o zaman bir sürü olaylar oldu. Kurultaylarda Enstitüler aleyhine bir cereyan başladı. Ben bunların doğru olmadığını yerine giderek tespit ettim ama bu o kadar yoğunlaştı ki grubu etkiledi. Grubun büyük çoğunluğu Köy Enstitülerinin aleyhine döndü. Bakanlar içinde Köy Enstitülerine vaziyet alanlar çoğaldı. En çok da Milli Eğitim Bakanı Yücel'le, Genel Müdür Tonguç hedef alınıyordu. O sırada Genelkurmay Başkanı Mareşal Çakmak'tan yoğun şikayetler gelmeye başladı: 'Bu komünist yuvalarını ne zaman kapatacaksın?' diye soruyordu. Bunu adeta bir mesele haline getirmişti. Ben, gücümün bittiği yerde tecrübe sahibi insan olarak onu gelecekte tekrar uygulamak üzere bir noktada durdururum. Zaman, benim için çok önemli bir faktördür; zaman içinde imkanlar gelir önüme, bir noktada bıraktığım fikrimi yeniden uygularım. Onun için Yücel'le Tonguç'u onların da gönlünü alarak bir süre için bu olay üzerinden uzaklaştırmak istedim. Fakat sonradan demokratik hareketler de başlayınca, olaylar öyle gelişti ve bir an geldi ki artık Köy Enstitülerini eski gücüyle, eski ruhuyla devam ettirmek olanakları benim elimden çıktı."

İNÖNÜ'S CONFESSION

The year 1961... İsmet İnönü, who became Prime Minister after the general elections on May 27, made sincere confessions to the Minister of Industry Muammer Erten, whom he hosted for dinner, regarding the closure of the Village Institutes:

"I cannot describe the pain I felt when the Village Institutes were closed. Everyone thinks that I changed Hasan Ali Yücel and Tonguç willingly. In fact, a lot of things happened at that time. A movement against the Institutes started in the congresses. I went there and determined that these were not true, but it became so intense that it affected the group. The vast majority of the group turned against the Village Institutes. The number of ministers who took a position against the Village Institutes increased. The ones who were targeted the most were National Education Minister Yücel and General Director Tonguç. At that time, the Chief of General Staff Marshal Çakmak started receiving intense complaints: 'When will you close these communist nests?' he asked. He had made this into an issue. When my power runs out, as a person with experience, I stop it at some point to, re-apply it in the future. Time is a very important factor for me; opportunities come my way in time, and at some point I re-apply my idea that I had abandoned. That is why I wanted to distance Yücel and Tonguç from this incident for a while by also winning their hearts. However, when democratic movements started later, events developed in such a way that the possibility of continuing the Village Institutes with their old power and old spirit was no longer in my hands."

DÜN, BUGÜN VE YARIN YESTERDAY, TODAY AND TOMORROW

Bir kurumun kalbi yalnızca belgelerinde ya da arşivlerinde değil; onu yıllarca yaşatan insanların anılarında, seslerinde ve adımlarında atar. Bu sayımızda, TÜTAV'ın sahnesinde geçmişten bugüne dansları ve müzikleriyle iz bırakan, bugün ise hem TÜTAV hem de KEBASAV yönetim kurullarında yer alan üç kıymetli isimle bir araya geldik: Prof. Dr. Çiğdem Demir, Atilla Akyürek ve Cem Gürdal. Geçmişin renkli anılarını, bugünün sorumluluklarını ve yarına dair umutları samimi bir sohbetle harmanladık. Buyurun, hafızanın izini birlikte sürelim...

TÜTAV ile yollarınız nasıl kesişti?

Atilla Akyürek: : Yirmili yaşlarda, buradaki dansçı olan bir arkadaşımız (Ali İhsan) benim adıma kayıt formunu doldurdu. Onun sayesinde seçmelere katıldım. O zaman da Kültür Bakanlığı'ndaydım. Öyle başladı. 1990-1991 yıllarıydı, herhâlde.

Cem Gürdal: Ben bu hayatta hiçbir kesişmenin tesadüf olmadığına inanırım. Yollarımız aslında kesişmedi, ben yola çıktım ve TÜTAV beni yoldan aldı. Çünkü aynı ortak amaca hizmet eden kişi ya da kurumların yolları mutlaka bir yerde birleşir.

Çiğdem Demir: TÜTAV ile yollarımız tesadüfen kesişti. Bir sınıf arkadaşımın elemelere katıldığını söylemesi ve beni de teşvik etmesi ile TÜTAV'a başladım.

TÜTAV'da geçen ilk yıllarınızı hangi kelimelerle anlatırsınız?

Atilla Akyürek: Heyecan kesinlikle vardı. Gezi ve arkadaşlık... Çok farklı bir tecrübeydi. O yaşlarda dünyanın birçok ülkesine gidiyorsunuz. Heyecan, gezi ve dostlukla başladım. Görev büyüktü çünkü.

The heart of an institution beats not only in its documents or archives, but also in the memories, voices and steps of the people who kept it alive for years. In this issue, we came together with three valuable names who left their mark on TÜTAV's stage with their dances and music from past to present, and who are currently on the boards of both TÜTAV and KEBASAV: Prof. Dr. Çiğdem Demir, Atilla Akyürek and Cem Gürdal. We blended the colorful memories of the past, the responsibilities of today and the hopes for tomorrow in a sincere conversation. Come on, let's follow the trace of memory together...

How did your paths cross with TÜTAV?

Atilla Akyürek: A friend of ours, Ali İhsan, who was a dancer here in his twenties, filled out the registration form on my behalf. Thanks to him, I attended the auditions. I was at the Ministry of Culture at the time. That's how it started. I think it was around 1990-1991.

Cem Gürdal: I believe that no intersection in this life is a coincidence. Our paths did not actually cross, I set out on the path and TÜTAV picked me up on the path. Because the paths of people or institutions that serve the same common purpose definitely converge somewhere.

Çiğdem Demir: Our paths crossed with TÜTAV by chance. I started attending TÜTAV after a classmate of mine told me that he had participated in the eliminations and encouraged me to do so.

How would you describe your first years at TÜTAV?

Atilla Akyürek: There was definitely excitement. Travel and friendship... I mean, it was a very different experience. At that age, you go to many countries in the world. I started with excitement, travel, friendship. Because the task was big.

Cem Gürdal: İlk yılımda hissettiğim duygu, heyecandan çok “sorumluluk” kelimesiyle açıklanabilir kanımca. Çünkü belli bir misyon için oluşturulan orkestrada hem çalıp hem şarkı söylemek ve bunu dünyanın diğer ucunda, Türk müziğini ve kültürünü tanıtmak gibi ciddi bir başlıkla sırtlanmak sorumluluk hissi yaratmıştı.

Çiğdem Demir: Film gibi... Çok heyecanlı, çok koşturmacalı ve rekabet dolu.

Dünya'nın Hangi Bölgelerini Ziyaret Ettiniz?

Atilla Akyürek: Valla ben Amerika kıtasından başlayıp Avrupa, Afrika, Asya olmak üzere dört kıtaya gittim. Bir tek Avustralya ile Antarktika'ya gitmedim herhâlde.

Cem Gürdal: Gerek TÛTAV gerekse vakıf dışındaki konserler ve festivaller bana dünyanın onlarca ülkesini görme fırsatı verdi. Singapur, Endonezya, Tayland, Malezya, Çin, Polonya, Bulgaristan, Ürdün... TÛTAV ile defalarca konser ve tanıtım için gittiğim ülkeler.

Çiğdem Demir: Tayland, Singapur, Endonezya, Malezya, Pakistan, Arabistan, Almanya, İngiltere. Bunlar hatırlayabildiklerim. Buradaki bazı ülkelere 4-5 kere gittiğimizi düşünürsek, TÛTAV'ın çok büyük bir dünya turu organizasyonu vardı.

Seyahatlerinizde ya da sahnede yaşamış olduğunuz en eğlenceli ya da komik anılar nelerdir?

Atilla Akyürek: Sene 1993. İlk seyahatim, Meksika. Mexico City'nin belediye başkanı ve protokol oradaydı. İlk kez Sema yapacağız, bizim için de mistik ve zor bir an. Herkes uyarılıyor: Alkışlamayın, sessiz olun... Sema bittikten sonra bir “selam” kısmı var. Dede pozisyonunda olan Orhan abimiz (Doğan) ritüele göre “Essalamu aleyküm” diyor. Bizden de İlker (Berberoğlu) “Ve aleykümselam” diyor. “Hu” çekip kapatıyoruz. O esnada İlker “A—” derken bir ikilem içine girdi, yutkundu. Sesi gitti, geldi. Herkes tabii tek sıra, en önde ben varım. Benden sonra kimse görünmüyor. Kemal Abi (Baytaş) rahmetli, gözümüzün içine bakıyor. O esnada herkes gülüyor, kalkarken... Gülmemem lazım. Bu abartı değil, gözlerimden yaş geldi. Gülsen bütün kariyer bitiyor. O anda Türkiye'desin ve yani bir daha TÛTAV'la ilgili bağlantın olmaz. Çünkü Kemal Abi (Baytaş) o konuda hiç affetmez. Yani düşün, gülünecek bir ortam da değil. Tüm protokol karşında...

Cem Gürdal: Endonezya, Batam Adası'nda gündüz sıcakta sahne kurarken biraz bunalıp hemen arkada uzanan denize serinlemek için girdim. Ülkemizde hiç akla gelmeyen bir refleks ile karşılaşmışım. Ben denizde iken kıyıda görevliler heyecanla koşarak el kol hareketleri ile çıkmam için ısrar ediyorlardı. Anlam veremedim ama yasak herhalde diye düşünerek çıktım kıyıya. Meğer, tüm o gürültünün sebebi ada etrafı köpekbalıkları ile dolu olduğu içinmiş...

Çiğdem Demir: Başıma gelen en komik olay Bulgaristan'daki Opera sahnesinde, dönemin Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in de Bulgaristan Cumhurbaşkanı ile en önde izlediği dans gösterisinde gerçekleşti.

Cem Gürdal: I think the feeling I felt in my first year can be explained more with the word responsibility than excitement. Because playing and singing in an orchestra that was formed for a certain mission and shouldering this with a serious title such as introducing Turkish music and culture to the other side of the world only created a sense of responsibility.

Çiğdem Demir: It's like a movie... Very exciting, very rushed and full of competition.

Which parts of the world have you visited?

Atilla Akyürek: Well, I've been to four continents, starting from America, Europe, Africa, Asia. I think the only ones I haven't been to are Australia and Antarctica.

Cem Gürdal: Both TÛTAV and the concerts and festivals outside the foundation gave me the opportunity to see dozens of countries in the world. Singapore, Indonesia, Thailand, Malaysia, China, Poland, Bulgaria, Jordan... Countries I have visited many times with TÛTAV for concerts and promotions.

Çiğdem Demir: Thailand, Singapore, Indonesia, Malaysia, Pakistan, Arabia, Germany, England. These are the ones I can remember. Considering that we went to some of the countries here 4-5 times, TÛTAV had a very big world tour organization.

What are some of your most enjoyable or funny memories from your travels or on stage?

Atilla Akyürek: The year is 1993. It was my first trip, to Mexico. The mayor of Mexico City, the protocol came. We will be performing the Sema for the first time and it is difficult for us, mystical. Everyone is warned, not to applaud, to be quiet. After the Sema is over, we have a greeting part. Mr. Orhan (Doğan), who is in the grandfather position, says “Essalamu aleyküm” according to the ritual. İlker (Berberoğlu) from us says “Ve aleykümselam”. We say “Hu” and close it. At that moment, İlker got into a dilemma while saying “A—”, he swallowed. His sound went and came. Of course, everyone is in a single line, I am in the front. No one is seen after me. Mr. Kemal (Baytaş) dearly departed looks into our eyes like this. At that moment you will be in Türkiye and you will never have any connection with TÛTAV again. Because Mr. Kemal (Baytaş) will never forgive you for that. I mean, think about it, it is not an atmosphere to laugh at. The entire protocol is in front of you.

Potpuri oynuyoruz, ayağım sahnenin perdesine takıldığı için sahneye kapaklanarak girdim. O kadar hızlı düştüm ki sahnede bir süre de kayarak ilerledim (gülüşmeler). Sonra kalkıp dans etmeye devam ettim ve müthiş bir alkış geldi.

TÜTAV'ın ülke tanıtımına, halk oyunları, gösteri sanatları ve Türk müziğine etki ve katkıları sizce neler olmuştur?

Cem Gürdal: TÜTAV'ın ülke tanıtımına katkısı bana göre tam kitabın ortasından, yapılması gereken en önemli başlıkları bir araya toplaması nedeni ile çok dikkate şayandır. Çünkü yapılan her faaliyet direkt göze, kulağa, damağa dolayısı ile kalplere ulaşacak şekilde planlanmış ve hedefine ulaşmıştır. Türk mutfağından el işlerine, danslarından müziğine, halı-kilim sanatından ve görsel sanatlarına kadar bir bütün olarak sunulan paket programlar; dokunduğu her kalpte, ulaştığı her insanda olumlu etkiler yapmıştır.

Hayatınızda bugün hâlâ TÜTAV ruhunu taşıyan bir davranış ya da alışkanlık var mı?

Çiğdem Demir: TÜTAV'da belki de en çok öğrendiğim şey sabırlı olmak ve istediğim bir şey için çok fazla emek vererek pratik yapmak. Mesela halk oyunlarında tek bir figürü ezberlemek ve onu vücudunuza oturtmak kolay değildir. Bazen bir figürü, vücudunuza tamamen estetik bir şekilde yerleştirmek için haftalarca çalışmanız gerekir. Onun üzerine de sahnede o figür pişer. Sahneye çıktığınız zaman aslında son rötuşu yaparsınız. Eğitimi yeni aldığım bir konuda dirayetli olma, onun çok fazla egzersizini yapma, bundan yorulmama ve bazen de öğrendiğim şeyi spontane olarak deneme cesareti gösterme alışkanlığı kazandım.

TÜTAV'da tanıştığınız, sizi derinden etkileyen biri oldu mu?

Atilla Akyürek: Bizim için büyük bir imza, Kemal Baytaş.

Cem Gürdal: TÜTAV ailesi kurulduğundan itibaren Türkiye'nin pek çok aydınlık yüzünü bünyesinde barındırmıştır. Önde gelen gazeteci, yazar, sanatçı, bilim insanı ve siyasetçi ile bu vakıf çatısı altında tanıştığımı söyleyebilirim.

Çiğdem Demir: Başta Kemal Baytaş olmak üzere, hocalarım, dansçı ve sanatçı arkadaşlarım, hepsi ruhuma çok şey kattı.

Cem Gürdal: While setting up a stage in the hot daylight on the island of Batam, Indonesia, I got a little suffocated and went into the sea right behind it to cool off. I encountered a reflex that never comes to mind in our country. While I was in the sea, the shore officials were running excitedly and gesticulating, insisting that I get out. I couldn't understand it, but I thought it was forbidden so I went to the shore. It turned out that the reason for all that noise was because the island was full of sharks...

Çiğdem Demir: The funniest thing that happened to me was at the Opera stage in Bulgaria, during a dance show that President Süleyman Demirel was watching in the front row with the President of Bulgaria. We were performing a potpourri, and my foot got caught in the curtain of the stage, so I felt so fast that I forward on stage for a while (Laughs). Then I got up and continued dancing, and there was a huge applause.

What do you think were the impacts and contributions of TÜTAV to the promotion of the country, folk dances, performing arts and Turkish music?

Cem Gürdal: In my opinion, TÜTAV's contribution to the promotion of the country is very remarkable because it brings together the most important headings that need to be done right in the middle of the book. Because every activity that was carried out was planned to reach the eyes, ears, palates and therefore hearts, and it reached its goal. The package programs offered as a whole, from Turkish cuisine to handicrafts, from dances to music, from carpet-rug art to visual arts, had positive effects on every heart it touched and every person it reached.

Is there a behaviour or habit in your life today that still carries the spirit of TÜTAV?

Çiğdem Demir: Perhaps the thing I learned the most at TÜTAV is to be patient and to practice a lot for something I want by putting in a lot of effort. For example, it is not easy to memorize a single figure in folk dances and fit it to your body. Sometimes you have to work for weeks to get a figure completely into your body in an aesthetic way. Then that figure is cooked on stage. When you go on stage, you actually put the finishing touches on it. I have gained the habit of being persistent in a new subject, I have been trained in, doing a lot of exercises for it, not getting tired of it, and sometimes showing the courage to try something I have learned spontaneously.

Was there anyone you met at TÜTAV who had a deep impact on you?

Atilla Akyürek: A big signature for us, Kemal Baytaş.

Cem Gürdal: Since its establishment, the TÜTAV family has included many bright faces of Türkiye. I can say that I have met many prominent journalists, authors, artists, scientists and politicians under the roof of this foundation.

Çiğdem Demir: First of all, Kemal Baytaş, my teachers, my dancer friends, my artist friends, they all really added a lot to my soul.

TÜTAV ve KEBASAV Yönetim Kurulunda olduğunuzu biliyoruz. Sizce gelecekteki hedeflerimiz neler olmalı?

Atilla Akyürek: Zaten hedefler belli. Çizdiği yol belli Kemal Abi'nin. Ama onun kadar başarılı olabilir miyiz? Onun kadar özgüvenli bir yol çizebilir miyiz? Bilemiyorum. Biz, elimizden geleni yapıyoruz. Bu ciddi bir maliyet ve özveri gerektiriyor. Seyahat yapmak, bir şeyi organize etmek kolay. Ama bunun açılımı, geri dönüşünün nasıl olacağını belirlemek o biraz zor.
Cem Gürdal: Yönetim kurullarında olmam benim için onur vesilesi olmakla beraber; birçok arkadaşım gibi bu görevler olmasa da TÜTAV'a ve dolayısıyla Türk kültürüne hizmete devam edeceğim. Sürekli ve hızla değişen dünya şartlarına, gerek görsel-işitsel medya alanında ve gerekse global stratejiler açısından uyum sağlayarak; kuruluş vizyonumuzu koruyacak, (misyonumuzu yerine getirecek) her türlü yeniliği uygulamalı, gurur kaynağımız olması adına her türlü hizmeti yılmadan üstlenmeliyiz.

Çiğdem Demir: Tabii biz çok büyük bir miras devraldık TÜTAV'dan... Çok fazla emek var. Türk kültürünü tüm dünyaya yaymış ve bunun için gerçekten çok emek vermiş bir vakıf burası. Doğal olarak, gelecekte de bu mirasın üzerine eklenecek kaliteli işler; Türk kültürü odaklı olmalı ve bu yaklaşımın özellikle uluslararası boyutuna enerji harcamamız gereken bir bakış açısı içermeli.

Bugün olduğunuz kişi üzerinde TÜTAV ne kadar etkili oldu?

Atilla Akyürek: Çok büyük etkisi oldu. Bu kadar kalabalık grup içinde; "Bu da böyle kötü, böyle bir insan" diyebileceğimiz bir kişi çıkmadı. Zaten o kemik yapıda hâlâ birlikte, bir aradayız. Aidiyeti olan bir vakıf ve sorumluluğumuz var. Arkadaşların dışında ben, eşimle burada tanıştım. Benim gibi böyle sayabileceğim herhalde bir sekiz, on çift var. Aynı yaş grubunda çocuklarımız var, onlar da görüşüyor.

TÜTAV sizin için bir şarkı olsaydı hangi şarkı olurdu?

Atilla Akyürek: Şenay - Hayat Bayram Olsa, Ayten Alpman - Memleketim... Gerçekten çok eğlendik.

Cem Gürdal: Memleketim

Çiğdem Demir: Teke yöresi (Haymanalı - Şu Dirmil'in Çalgası)

Son olarak, TÜTAV'a tek bir cümle ile teşekkür etmek isterseniz, o cümle ne olurdu?

Atilla Akyürek: İyi ki yollarımız keşişmiş.

Cem Gürdal: Hem içinde büyüdüğüm ve çok sevdiğim kültürümüze hem de kendi kişisel gelişimime katkıları için şükranlarımı sunuyorum.

Çiğdem Demir: İyi ki TÜTAV!

We know that you are on the Board of Directors of TÜTAV and KEBASAV. What do you think our future goals should be?

Atilla Akyürek: The goals are already clear. The path Kemal Abi has drawn is clear. But can we be as successful as he is? Can we draw a path as confident as he is? I don't know. We do our best. This requires serious cost and dedication. Traveling, organizing something is easy. But what it means, how to provide the return, that's a little difficult.

Cem Gürdal: Although it is an honour for me to be on the board of directors; like many of my friends, I will continue to serve TÜTAV and therefore Turkish culture even if these positions are not available. We must adapt to the constantly and rapidly changing world conditions, both in the field of audiovisual media and in terms of global strategies, implement all kinds of innovations that will fulfil our founding vision, and tirelessly undertake all kinds of services so that it becomes a source of pride for us.

Çiğdem Demir: Of course, we inherited a great legacy from TÜTAV. There is a lot of effort. This is a foundation that has spread Turkish culture to the whole world and has really worked hard. Naturally, of course, in the future, there should be quality works to be added to this legacy, a perspective that focuses on Turkish culture and that we should especially spend our energy on in its international dimension.

How influential was TÜTAV on the person you are today?

Atilla Akyürek: It had a huge impact. In such a large group, there was not one person that we could call such a bad person. In fact, we are still together in that bone structure. We have a foundation and responsibility that we belong to. Apart from my friends, I met my wife here. There are probably eight or ten couples like me that I can count. We have our own children in the same age group and they also see each other.

If TÜTAV was a song for you, what song would it be?

Atilla Akyürek: Şenay - Hayat Bayram Olsa, Ayten Alpman - Memleketim... We really had a lot of fun.

Atilla Akyürek: Memleketim.

Çiğdem Demir: Teke yöresi (Haymanalı - Şu Dirmil'in Çalgası)

Finally, if you were to thank TÜTAV in one sentence, what would that sentence be?

Atilla Akyürek: I'm glad our paths crossed.

Cem Gürdal: I would like to express my gratitude for both the culture in which I grew up and which I love very much, and for their contributions to my own personal development.

Çiğdem Demir: Thank goodness for TÜTAV!

İNSAN YAŞAMININ ALFABESİ TÜRKÜLERDİR

THE ALPHABET
OF HUMAN LIFE
IS FOLK SONGS

Musa Eroğlu

Bir devden bahsedeceğiz. Dile kolay, 81 yıldan, devamlı üretmiş bir ömürden söz edeceğiz. Halk müziğimizin kurucusu Nida Tüfekçi için manevi babası olduğunu söyleyen bir devden... Nerede olursanız olun dev olmak kolay iş değildir. Koltuğunuzun altında 46 albüm varsa devsinizdir. Dev olmak, güç göstermeyi gerektirmez, sınırsız bir insan aşkınız ve şefkatiniz varsa... O yüzdendir ki, 900 dönüm alanı karşılıksız ağaçlandırır, yılanlara süt verir, tilkileri elinizle beslersiniz. O da yetmez binin üstünde eserinizden telif haklarınızı kaldırırınız. Bu ülkede böyle adamlara, er oğlu derler... O da yetmez Musa Eroğlu derler. Musa Eroğlu'yla Aşıklık geleneğinden Mihriban'a, türkülerle uygulanan sansürden yeni çalışmalarına kadar pek çok konuda sizin için sohbet ettik...

We will talk about a giant. Easier said than done, we will talk about a life of 81 years, of continuous production. Such a giant who claims that Nida Tüfekçi, the founder of our folk music was his godfather. Being a giant is not an easy task, no matter where you are. If you have 46 albums under your arm; you are a giant. Being a giant does not require showing power, if you have unlimited love and compassion for people... That is why you afforest 900 acres of land without expecting anything in return, give milk to snakes, and hand-feed foxes. That is not enough, you remove the copyrights from over a thousand of your works. In this country, such men are called sons of men... That is not enough, they are called Musa Eroğlu. We talked to Musa Eroğlu about many subjects for you, from the tradition of Ashik to Mihriban, from the censorship applied to folk songs to his new works...

HALK MÜZİĞİ GENETİĞİNDE VAR

FOLK MUSIC IS IN HIS GENETICS

Halk müziğine neden ilgi duydunuz?

Şimdi, bu soru çok soruldu bana ancak genel bir cevap veriyorum. Bizde bu iş dededen babaya kalma... Dedemin babasına kadar olan bölümü biliyorum. Çünkü biz kökten göçmen bir aileyiz. Anadolu insanı gibi nereden geldiğimiz pek belli değil ama bir hikâyemiz var: Çalgıyla gelmişiz. Kültürümüzde var. Mesela dedem keman çalıyor. Amcalarım, çalgılarını kendileri yapmaya başlıyor. Yani müzikal olarak şansımız doğanın taklidi. Çünkü ailenin inancı Şaman inancı olduğu için bize çalgı hiç yabancı değil, yani herhangi bir çalgı... Mesela babam da keman çalardı. Biz Türkmeniz. Türk gelenek ve göreneklerini yaşayan insanlara da Türkmen deniyor. Bizim kökümüz Hattiler... Yani kökende Kapadokyalıyız. Bizim birinci unsurumuz çalgı yani... Babamdan öğrenmedim bu bilgileri, okulda öğrendim. Mesela ben, Köy Enstitülüym. Okulda öğretmenim benim geçmişimi anlatmıştı. Anlattıkları, yaşam biçimimize çok uyuyordu. Daha sonra öğretmenimden Türkmen gelenekleriyle ilgili öğrendiklerimi biriktirdim. Her insan öğrenebilir bunu, ancak derinliğine bakmak... Nereden geldiyse aklıma... Beş yaşında bir bağlamam vardı. Babam yapmıştı.

ALFABESİ TÜRKÜLER OLAN BİR HAYAT

Sizi besleyen kaynaklar nelerdir?

Mesela Zaralı Halil var. Malatyalı Fahri var. Celal Güzelses var. Zekeriya Bozdağ var. Erzincanlı Şerif var. Bekçi Bako ve tabii ki kulağımı dolduran radyo... Ama benim için Nida Tüfekçi başka bir şeydir. Çünkü akademik bir adamdır. Benim yaşamımda akademik insanlar çok önemlidir. Söylediğim bir şey var; ben ne kadar aktarabilirsem, bunu başarabilirsem, akademik insanların eline bu anlattıklarımı, söylediklerimi ulaştırıncaya kadar çalışacağım. Beni mutlu eden budur. Şu anda Mehmet Hoca var (Özbek).

İnsan yaşamının alfabesi türkülerdir. Neden hayatın alfabesi? Çünkü aradığın her şey türkülerin içinde var. Türküleri iyi incelemek lazım. Endişe ettiğim yani kaygı duyduğum veyahut da merak ettiğim şey şu: Acaba bu gelenekte, sözler ne kadar tıraşlandı(sansürlendi), budandı?

Türkülerin sözlerinin sansürlenmesi bir sorun değil mi?

Elimizdeki bin yıl çok önemli... Mesela, şiir kalıpları ve türleri yaklaşık 1150 civarında ortaya çıkmış. Bu konular üzerine çalışan araştırmacılar var. Dönemin sözlerine bakıyorum. Oradaki, o günkü dillerde kullanılan sözlere bakıyorum. Farsça mesela ya da kısmen Arapça kullanılan birkaç dil var. Çok değil ama var.

Why did you become interested in folk music?

Now, I have been asked this question a lot, but I give a general answer. In our country, this heritage comes from our grandfathers and fathers. I know the part that goes back to my grandfather's father. Because we are a family of immigrants from the roots. It is not very clear where we come from like the Anatolian people, but we have a story, but we came with instruments. It is in our culture. For example, my grandfather plays the violin. My uncles are starting to make their own instruments. In other words, our musical luck is to imitate nature. Because the family's belief is shamanism, instruments are not foreign to us, any instrument... For example, my father used to play the violin. We are Turkmens, people who live Turkish traditions and customs are called Turkmen. Our roots are Hattians... In other words, we are originally from Cappadocia. Our first element is the instrument... I did not learn this information from my father, I learned it at school. For example, I am a village institute student. My teacher told me about my past at school. What he told me was very compatible with our lifestyle. Later, I collected what I learned from my teacher about Turkmen traditions. Everyone can learn this, but don't look at the depth, it came to my mind... I had a baglama when I was 5 years old. My father made it.

A LIFE WHOSE ALPHABET IS FOLK SONGS

What are the sources that nourish you?

For example, there is Halil from Zara. There is Fahri from Malatya. There is Celal Güzelses. There is Zekeriya Bozdağ. There is Şerif from Erzincan. Watchman Bako and of course, the radio that fills my ears... But for me, Nida Tüfekçi is something else. Because he is an academic man. Academic people are very important in my life. There is something I say; as much as I can convey, as much as I can achieve, I will work until I reach the hands of academic people with what I have said and told. This is what makes me happy. Right now, there is Mehmet Hoca (Özbek).

The alphabet of human life is folk songs. Why the alphabet of life? Because everything you are looking for is in folk songs. We need to examine folk songs well. What I am worried about, or what I am curious about, is this: How much have the words been censored and pruned in this tradition?

Isn't it a problem that the lyrics of folk songs are censored?

The thousand years we have are very important... For example, the patterns and types of poetry started in 1150 or so. There are researchers who work on these subjects. I look at the words of the period. I look at the words used in the languages of that day. For example, Persian or partly Arabic, there are a few languages used.

Türkülerde toplayabildikleri yani toparlayabildikleri... Toplayamadıklarını da merak ediyorum. Acaba ne dediler? O günden bugüne neler eksildi? Neler tırpanlandı? Mesela İbranice bir türkü söylemek isterdim ama örneği yok. İbranice şiir yok mu? Var, yüzlerce kitap okudum o konuda ancak sözlerin tıraşlanması yani budanması başka bir mesele... Ben seksenli yaşlardayım. 81'e girdim, 16 Mayıs'ta... Benim zamanımda budananlar(sansürleneler)bana yetiyor. Altını çiziyorum benim zamanım... Şu anda da dinleyebildiğimiz bir örnek verebilirim, Rıfat Dede var. Elazığlı. Şu anda gazel olarak Urfa'ya kayıtlı bir gazel okumuş :

"Ben şehîd-i bâdeyim dostlar demim yâd eyleyin
Türbemi mey-hâne enkazıyla bünyâd eyleyin
Gasl olunmaz mâ ile gerçi şehîdân-ı vegâ
Yıkayın meyle beni bir mezheb îcâd eyleyin

Bu eser, gazel olarak dünya kadar söyleniyordu.
Mukim Tahir söylüyordu hatta II. Mahmut söylüyordu.
Sonra eser tıraşlandı.

TOPLUMUN ZENGİNLİĞİYLE ÖVÜNEN BİR SANATÇI

**Türkiye'yi yurt dışında pek çok kez temsil ettiniz.
Bu temsil kabiliyeti size nasıl bir sorumluluk getirdi,
zorlandınız mı?**

Türkiye'yi temsil etmek anlamında; hayır, zorlanmadım. Sanatçı kimliğiyle orada yer almak anlamında da hiç zorlanmadım. Neden? Orada kullanacağım malzeme bende yeteri kadar var. Benim ülkem bu anlamda çok zengin. İstedığınız dilde, bol malzeme var. Bir anımı anlatabilirim: 1980'li yıllarda kilise konserlerim vardı. Fransa'dan başlayıp Almanya'ya kadar pek çok ülkede konser verdim. Almanya Heidelberg'de bir konser verdim. Okuyacağın eserleri önceden listeliyor ve bütün eserlerin sözlerini yazıyorsun. Konser ile ilgili her şeyi hazırlıyorsun. Kilise görevlileri, yani papazlar, bu sözlerin çevirilerini araştırıyor, anlamlarını inceliyorlardı. O konserde, Sivaslı bir ozan olan Sefil Selimi'nin eserini okudum.

Kimse bana yaran olmaz yar olmaz
Mertlik hırkasını giydim giyeli
Dünya bomboş kalsa bana yer kalmaz
İnsana muhabbet duydum duyali,
İmanım hükümdar benliğim esir
Ehli beyti sevdim dediler kusur
Kimi korkak dedi kimi de cesur
Başımı meydana koydum koyali

Şimdi buradan şuraya gelmek istiyorum demek ki düşünen insanın sokaktaki jargonuyla söylüyorum. Alevi'si Sünni'si yok, akıllı bir adam, düşünen bir insan var.

Not many, but there are. What they could collect in folk songs, that is, what they could collect... I also wonder about what they could not collect. I wonder what they said? What has been lost since then? What has been trimmed? For example, I would like to sing a Hebrew folk song, but there is no example. Is there no Hebrew poetry? There is, I have read hundreds of books on the subject, but trimming the words, that is, pruning them, is another matter... I am in my eighties. I turned 81 on May 16th... In my time, those who were trimmed (censored) are enough for me. I emphasize, it is my time... If I can give an example that we can listen to right now, there is Rıfat Dede. He is from Elazığ. He has read a ghazal that is currently registered in Urfa as a ghazal:

"Ben şehîd-i bâdeyim dostlar demim yâd eyleyin
Türbemi mey-hâne enkazıyla bünyâd eyleyin
Gasl olunmaz mâ ile gerçi şehîdân-ı vegâ
Yıkayın meyle beni bir mezheb îcâd eyleyin
This piece was sung all over the world as a ghazal.

Mukim Tahir was singing it, even Mahmud II was singing it. Then the piece was cut.

AN ARTIST WHO IS PROUD OF THE WEALTH OF SOCIETY

**You have represented Türkiye abroad many times.
What kind of responsibility did this ability to
represent bring to you? Did you have any difficulties?**

In terms of representing Türkiye; no, I didn't have any difficulty. In terms of standing as an artist, I didn't have any difficulty. Why? I have enough material to use there. My country is very rich in this sense. There is plenty of material in any language you want. I can tell you a memory. I had church concerts in the 80s. I gave concerts in many countries, starting from France to Germany. I gave a concert in Heidelberg, Germany. You list the works you will read and write the lyrics of all the works. You prepare everything about the concert. The church personnel, namely the priests, prepare the equivalents of these lyrics, research them, and read them. I read the work of Sefil Selimi, a poet from Sivas. used.

Kimse bana yaran olmaz yar olmaz
Mertlik hırkasını giydim giyeli
Dünya bomboş kalsa bana yer kalmaz
İnsana muhabbet duydum duyali,
İmanım hükümdar benliğim esir
Ehli beyti sevdim dediler kusur
Kimi korkak dedi kimi de cesur
Başımı meydana koydum koyali

Now, I want to come from here to there, so I am saying it with the jargon of a thinking person on the street. There is no Alevi or Sunni, there is an intelligent man, a thinking person.

Peki bu durumda toplumsal hafızayı nasıl tanımlayalım?

Bu topluma bakar mısın? Bu toplumun zenginliğine... Bunu sorabiliyor, düşünebiliyor. Bu köylü bunu düşünebiliyor. Toplumun bir beyiti var. Bir beyit sende kalıyor. Bir beyit onda kalıyor. İşte bu toplumsal beyittir. Tüm bunlar bir araya geldiğinde toplumsal hafıza ortaya çıkar. Yani toplumsal bir beyit... İşte bu ortamda yetişirsen çok şey öğrenirsin. Bizi ayakta tutuyor. Burada yetişmek yani bu atmosferde yetişmek, merak eden için yeteri kadar bir zaman, yeteri kadar güzellik, yeteri kadar bilgi sahibi olmak demektir.

Şimdi burada yetişen meraklı bir adamı düşünebiliyor musun? Peki, bu kanal kimin? Bu kanal, geçmişteki bedel ödemiş adamlarıdır. Benim kurduğum ilişki, bu adamların yoludur.

Bende bir değişiklik yok. Köyde yaşıyorum. Bunu bir görev edinmişim, gidiyorum konser veriyorum. Bu arada alternatif kişilerle de konuşuyorum. Ya da Avrupa'da Ortodokslarla konuşuyorum. Katoliklerle konuşuyorum. Anglikanlarla konuşuyorum. Burada da öyle... Küçük bir ipucu vereyim çok belirgin 60 inanç kültürü var şu anda benim tespit ettiğim. Bu inançlar bu topraklarda yaşıyor. Bana göre zararlı mı? Hayır, zenginlik olarak düşünüyorum. Neden bu inançlarla ilişki kurmayalım?

Bir döneminizde devlet sanatçılığınız var değil mi?

Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel onu bize takdim etti. Bir getirisi filan olmadı.

So how should we define social memory in this case?

Look at this society. The richness of this society... It can ask this, it can think about it. This villager can think about it. The society has a couplet. A couplet stays with you. A couplet stays with them. This is the social couplet. When all these come together, the social memory emerges. In other words, a social couplet... If you grow up in this environment, you learn a lot. It keeps us on our feet. Growing up here, in this atmosphere, means having enough time, enough beauty, enough knowledge for those who are curious. Now can you think of a curious man who grew up here? Well, whose channel is this? This channel belongs to the men who paid the price in the past. The relationship I have established is the path of these men.

There is no change in me. I live in a village. I have made this my duty, I go and give concerts. In the meantime, I also talk to alternative people. Or in Europe, I talk to Orthodox people. I talk to Catholics. I talk to Anglicans. It's the same here... Let me give you a little clue, there are 60 very distinct belief cultures that I have identified. These beliefs live on these lands. Are they harmful to me? No, I think of them as richness. Why shouldn't we establish a relationship with these beliefs?

You were once a state artist, right?

Our President Süleyman Demirel presented it to us. It did not bring any benefit.

**HEYBESİNDE
NİDA TÜFEKÇİ VAR**
THERE IS NIDA TUFEKCI
IN HIS SACK

Nida Tüfekçi'nin sizin için kıymetli olmasının nedeni nedir?

Nida hocanın önemi şudur: Sosyoloji bilir. Türkoloji bilir. Hocanın bir yanı akademiktir. Bir yanı edebidir. Onlar sayesinde heybeyi doldurduğumu düşünüyorum. Tabi kendi taşıyabileceğim kadarını doldurdum. Tüfekçi'nin bir özelliği de çok teknik türküler bestelemiştir. Yani halk kültürüne büyük katkılar vermiştir. Mesela bazı çalışmalarına, halk türkülerini demiştir. Mesela Yozgat sürmelisi...

What makes Nida Tüfekçi so valuable to you?

The importance of Nida Hoca is this: He knows sociology. He knows Turkology. One side of the Hoca is academic. The other side is literary. I think I filled the bag thanks to them. Of course, I filled as much as I could carry. Another characteristic of Tüfekçi is that he composed very technical folk songs. In other words, he made great contributions to folk culture. For example, he called some of his works folk songs. For example, Yozgat Sürmelisi...

O derleme değil mi?

Hayır, bana göre bir bestedir. Hocaya göre de bestedir ama derleme olarak söylemiştir. Hocayı çok severim. Bir gün; Yahu hocam, Yozgatlılar her sene toplanıyor ama ikinci bir sürmeli besteleyemiyor. Sen gittikten sonra başka bir sürmeli çıkmadı” dedim. Bu, hocaların oradan aldığı koku var ya kültürel doku. Onu müziğe uyarlamıştır, Tüfekçi. Tabi Tüfekçi deyip de geçmemek lazım. Çünkü makul, kabullenebilir, anlaşarak anlatabileceğimiz sözcükler kullanırdı. Bu anlamda, Tüfekçi benim manevi babamdır.

Isn't that a compilation?

No, to me it is a composition. According to him also it is a composition, but he said it as a compilation. I love him very much. One day, I said; Hey teacher, the people of Yozgat get together every year but cannot compose a second Sürmeli. There has been no other Sürmeli since you left.” This is the cultural texture that the teacher smelled from there. He adapted it to music, Tüfekçi. Of course, we should not underestimate Tüfekçi. Because he used reasonable, acceptable words that we could explain in agreement. In this sense, Tüfekçi is my spiritual father.

☞ TÜRKÜLERE SADAKATİ VE TİTİZLİĞİ**HIS LOYALTY AND METICULOSIS TO FOLK SONG ☞****Okuyacağınız türkülerini seçmede çok titiz olduğunuzu biliyoruz. Seçtiğiniz türkülerini neye göre seçiyorsunuz?**

Türkülerini algılayabildiğime göre, ne anlatabileceğime göre seçerim. Anlatamayacağım şeyi söylemem ben. Eseri uzunca bir süre dinlerim. Bir örnek vereyim;

Gel hey gönül mülk edinme bu dehiri
Eli göçmüş ıssız hana dönersin
Akıbet sunarlar bal diye zehri
Tacı tahtı lamekâna dönersin

Vermeyesin nefsi gönül eline
Salmaz seni hakkın doğru yoluna
Ecel oku pençe vurur dalına
Pençe yemiş aşiyana dönersin

Bu şiir, Esiri Baba'nındır. Bu eseri, bu şiiri anladığım ve kavradığım için okudum.

☞ KÖY ENSTİTÜSÜNÜN SON MEZUNU**Köy Enstitüleriyle olan temasınız nedir?**

Köy Enstitüsü mezunuyum. Şanssızlığım şudur; ben okurken Köy Enstitüleri kaldırıldı. Bir gün elime bir diploma tutuşturdular: “Al, bu ilkokul diploman,” dediler. İstesem ortaokul diploması alamaz mıydım? Biraz çalışırdım, alırdım. Ne eksikim vardı? Her şeyi okumuşum, biliyorum. Yabancı dil mi? Ona da biraz çalışırdım, yapardım ama yapmadım. Çünkü Âşık Veysel diyor ki: “Benim derdim bana kafidir.

Devlet ya da vatandaş olarak, kültürümüzü tanıtmak için yapılanlar sizce yeterli mi?

Hayır, önce bunun ne olduğunu anlatacağın. Diyeceksin ki: “Türkü dediğin şey; ölümden, doğumdan, yaşama kadar bizi idare eden, bizi oyalayan, ağlatan, oynatan ve hiç kimsenin gücünün yetmediği bir olgudur.” Yani evrenle ortak bu... Çünkü, sevgilisine yerden bir çiçek, sümbül, bir koyun gözü koparıp veriyor insan... Sevgisini gösteriyor. Bunu anlamazsa, bu dili çözmezse, buradan bakmazsa; insan ne anlasın bu kültürden?

We know that you are very meticulous when choosing the songs you will sing. How do you choose the songs you sing?

I choose folk songs according to what I can perceive and what I can tell. I don't say what I can't tell. I listen to the piece for a long time. Let me give an example;

Gel hey gönül mülk edinme bu dehiri
Eli göçmüş ıssız hana dönersin
Akıbet sunarlar bal diye zehri
Tacı tahtı lamekâna dönersin

Vermeyesin nefsi gönül eline
Salmaz seni hakkın doğru yoluna
Ecel oku pençe vurur dalına
Pençe yemiş aşiyana dönersin

This poem belongs to Esiri Baba. I read this work because I understood and comprehended this poem.

LAST GRADUATE OF THE VILLAGE INSTITUTE ☞**What is your contact with the Village Institutes?**

I am graduated from a Village Institute. My bad luck is that village institutes were abolished while I was studying. One day they put a diploma in my hand and said, “Here, this is your primary school diploma.” Couldn't I get a secondary school diploma if I wanted? I would have studied a little and gotten it. What was missing? I have studied everything, I know. A foreign language? I would have studied a little and gotten it, but I didn't. Because Âşık Veysel says, “My troubles are enough for me.”

ANKARA ONUN İÇİN BİR KÜLTÜR DEPOSU OLDU

Ankara'nın sizin üstünüzdeki etkisi nedir?

Evet, çok güzel bir soru bu... Tabii, daha önce girdiğim radyo giriş imtihanını niye kazanamadığımı kapıdan çıktığım zaman öğrendim. Bilmediğin şeyi nasıl kazanacaksın?

Bilmediğimi hemen kabul ettim, başladım öğrenmeye... Rahmetli Nida Tüfekçi bana dedi ki: "Seni burada, bu işten anlamayan bir adam üç ay boyunca eğitecek." Bir dakika, kolay laf değilbu. "Yurttan Sesler'e gir, biraz para kazan. Bundan sonra ayda iki tane de bant yap. Sen temiz bir adamsın, gençsin, çalışır yaparsın" dedi. Daha ne yapsın Tüfekçi? Hoca, açık görüşlü pek çok insanla tanıştırdı beni... Öyle alır, götürürdü. Ankara Radyosu, Anadolu'nun filtre edilmiş sözcükleriyle doluydu. Ankara'yı değiştiremem. O dönem Ankara, Anadolu'nun filtre edilmiş kültür deposuydu. Tam da o dönemde hoca, radyonun başındaydı. Bana büyük katkıları oldu.

7000 KÖYÜ ADIM ADIM GEZDİ

Bir röportajımızda diyorsunuz ki, "Halk müziğinin üstündeki misyon, olağanüstü yüklü, doğru ama söyleyenler de olağanüstü cahil." Ne demek istediniz?

Evet, söyledim. Çok yürekli bir laftır o. Şimdi, bir insanı zorbalıkla yenemezsiniz; fikirle yenersiniz. TRT'ye alınacak yeni kuşaklar için Nejat Birdoğan Hoca'ya asistanlık yaptım. Hoca, edebiyat konusunda uzmandı. Doğrudur, ben ilkokul mezunuyum. Ama iki sene antropoloji okudum. Eskiden gece okulları vardı; iki sene de edebiyata gittim. Halk kültürleri üzerine araştırma dersleri aldım. O dönem boştum; gece 19.00-21.00, 23.00-01.00 okulları vardı. Kolay birikmiyor malzemeler, onun için öyle cesur bir laf etmişim. Bir arkadaşım vardı; piyasada "Barak uzmanı" olarak tanınıyordu. Dinliyorum... Öyle bir şey yok! Barakları da bilmez, Dulkadiroğulları'nı da bilmez. Aşiret kavgalarını bilmez. Birkaç türkü öğrenmiş, "uzman" kesiliyor. Maalesef TRT'de müzik eğitimi yani halk müziği imtihanları o kadar yetersiz ki... Ancak misyonu çok büyük... Barak dediğin zaman, tehlikeli bir sözcük çıkıyor ağzınızdan, özellikle altını çiziyorum. Antep bölgesinde, aşiretler arasında kavgalar var; inanç kavgaları var. Bu kavganın bir de "beyvelet" diye bir konusu var. Beyvelet, yani veliaht... O günkü aşiret reisi kimse onun ardılı. Başka bir aşiret, bu veliahdı istiyor. Ama bey velet daha beş yaşında... Erkek olduğu için istiyorlar. Olaylar gelişiyor ve çocuğu veriyorlar. Sonrasında da bir türkü yakılıyor...

Is it enough what the state or the citizens do to promote our culture?

No, you will first explain what this is. You will say that what you call a folk song is a phenomenon that manages us from birth to death, that distracts us, that makes us cry, that moves us, that no one has the power to do. In other words, it is common with the universe... Because a person plucks flowers, hyacinths, sheep's eyes from the ground and gives them to his beloved... He shows his love. If he does not understand this, if he does not understand this language, if he does not look from this perspective, what can a person understand from this culture...

ANKARA BECAME A CULTURAL STORAGE FOR HIM

What is the impact of Ankara on you?

Yes, that is a very good question. Of course, I learned why I had failed the radio entrance exam when I went to the door. Why? How can you win something you don't know? I immediately accepted that I didn't know. I started learning... The late Nida Tüfekçi said; "A man who doesn't know anything about this business will train you here for 3 months." Wait a minute, these are not easy words. "Get into the sounds of the country, earn some money. From now on, make 2 tapes a month. You are a clean man, you are young, you can work and do it," she said. What else could Tüfekçi do? The teacher introduced me to a lot of open-minded people... He would take me away like that. Ankara Radio was full of filtered words from Anatolia. I can't change Ankara. At that time, Ankara was the filtered cultural repository of Anatolia. The teacher was at the helm of the radio at that very time. He made great contributions to me.

VISITED 7000 VILLAGES STEP BY STEP

In one of our interviews, you say, "The mission above folk music is extraordinarily loaded, true, but those who say it are extraordinarily ignorant." What did you mean?

Yes, I did. That is a very brave statement. Now, you cannot defeat a person with violence, you defeat them with ideas. I worked as an assistant to Nejat Birdoğan for the new generations to be recruited to TRT. The teacher was an expert in literature. It is true that I graduated from primary school, but I studied anthropology for 2 years. There used to be night schools, I also went to literature for 2 years. I took folk culture research courses. I was free at that time, there were night schools on 19-21, 23-01. Materials do not accumulate easily, that is why I said such a brave statement. I had a friend who was known as a Barak expert in the market. I listen to him, there is no such thing. He does not know the Baraks, or the Dulkadiroğulları. He does not know the tribal fights. He has learned a few folk songs, he pretends to be an expert.

Çocuğu isteyenler, sonunda çocuğu öldürüyor ve bir ağıt yakılıyor... Çocuğu öldüren adama “barak” diyorlar. Barak ne demek? Kılıklı köpek demek! TRT’de bunu nasıl söyleyeceğiz? Söyleyemezsin... Sadece bu da değil, TRT’de şu sözlerime de tepki aldım:

“Mademki ‘Yurttan Sesler Korosu’... Niye Avşarları burada söyletmiyorsunuz? Avşarlar yurttan değil mi?” Bu Avşarlarda bir tane hareketli hava yok. Çünkü tarih boyunca öldürülmüşler. Tüm acıları, yaşadıkları, türkülerinde mevcut. Şunu TRT’de yayınlayabilir miyiz:

Açık açık alınları

Tap tazedir belinleri (gözleri)

Osmanlının boz itleri

Yetim koydu gelinleri

Okuyabilir miyiz? Okuyamazsın. Avşarlar meselesinden iki hafta ceza verdiler bana. Bu gerçek çünkü... Ağıt yakıyor. Şimdi bu Anadolu’nun neresini biliyorlar? Yedi bin köy gezdim. Tek tek içlerine girdim. Bana anlatamazlar... Bugüne ‘doğru’ bakmak lazım. Edebiyat yok, insan ilişkisi yok, şehir yok, kadın yok... Ne anlatacağız?

Unfortunately, the music education, that is, the folk music exam, at TRT is so inadequate... However, his mission is too much... When you say Barak, a dangerous word comes out of your mouth, I especially emphasize it. The tribes have fights in the Antep region. There are fights of faith. This fight has a subject called beyvelet. In other words, bey velet, heir, whoever was the tribal leader at that time, was his heir. Another tribal leader wants the heir. However, bey velet, they want the boy because he is 5 years old and a boy. Events develop and they give the boy away and then they sing a folk song:

Öte yakaya geçelim

Atlara yonca biçelim

Kızılbaş’a gidelim

Kız alalım kız verelim

Beyveledi vermeyelim

Those who want the child end up killing the child and a lament is sung. They call the man who killed the child Barak. What does Barak mean? It means hairy dog. How are we going to say this on TRT? You can’t... Not only that, I received a reaction to the following words on TRT; “Since there is a chorus of voices from the homeland... Why don’t you let the Avşars sing here? Aren’t the Avşars from the homeland?” There is not a single lively song in these Avşars. Because they were killed throughout their lives. All their pain, the things they experienced are in their songs. Can we broadcast this on TRT:

Açık açık alınları

Tap tazedir belinleri (gözleri)

Osmanlının boz itleri

Yetim koydu gelinleri

Can we read? You can’t. They gave me 2 weeks of punishment for the Avşarlar issue. This is true because... He laments. Now, what part of Anatolia do they know? I visited 7,000 villages. I went into them one by one. They cannot tell me... We need to look forward to today... There is no literature, no human relations, no cities, no women... What can we tell!

“ HALK MÜZİĞİ KILIK DEĞİŞTİRİYOR

FOLK MUSIC CHANGES ITS DISGUISES

Bugün aşıklık geleneği yaşıyor mu hâlâ?

Hayır... Çok dipte bazı şeyler var ama yerlerde sürünüyor. O kadar... İktidarın kültür fukarası bir beyni var. Ahi Evran’ın bilinmediği, Hacı Bektaşî Veli’nin Malâkât’ının okunmadığı bir yerde aşıklık geleneği yaşamaz.

Peki, halk müziğinin ne besliyor ya da halk müziğini besleyen bir şey var mı?

Bugün Halk Müziği, kılık değiştiriyor. Hayat böyledir... Günümüze uygun gelişen aletler bizi etkiliyor. İletişim çok etkiliyor. Onun için ‘kılık’ dediğim o... Kılık değiştirerek devam ediyor. Hatta daha ötesini de söyleyeyim: Yaşadığımız çağda artık turnalar ile mektup göndermiyorsun. Cep telefonlarından görüntülü konuşuyorsun. Türküler de bu boyutta değişiyor. Aslında değişen bir şey yok. Ben ürküyorum ‘değişen bir şey yok’ derken, yani form bile değiştirse, türkü türkülüğüne devam ediyor.

Is the tradition of minstrelsy still alive today?

No... There are some things at the very bottom but they are crawling on the ground. That’s it... The government has a brain that is poor in culture. In a place where Ahi Evran is not known, where Hacı Bektaşî Veli’s Malakât is not read, the tradition of minstrelsy cannot survive.

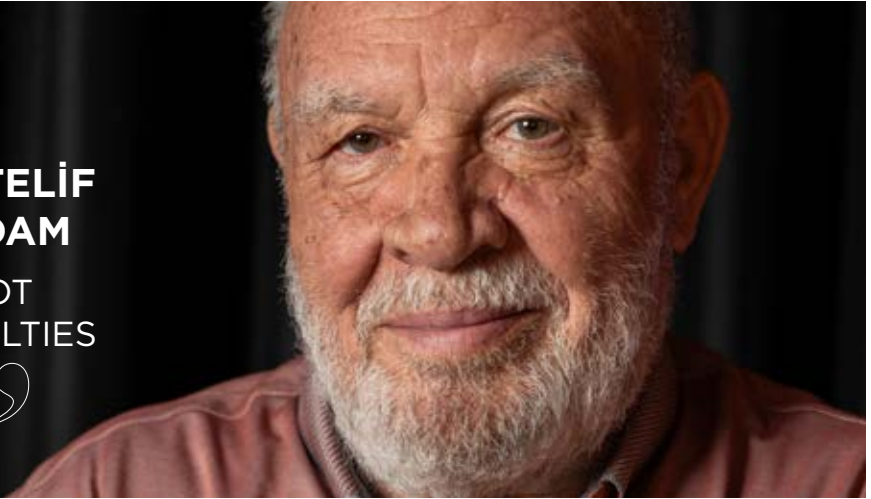
So, what feeds folk music or is there something that feeds folk music?

Today, Folk Music is changing its appearance. Life is like this. The tools that are developed in accordance with our times affect us. Communication affects us a lot. That is why I call it a disguise... It continues to change its appearance. Let me even say more. In the age we live in, you no longer send letters with cranes. You make video calls with your mobile phones. Folk songs are changing to this extent. In fact, nothing has changed. I am scared when I say nothing has changed, I mean, even if it changes its form, the folk song continues to be a folk song.

ESERLERİNDEN TELİF ALMAYAN BİR ADAM

A MAN WHO DID NOT
RECEIVE ANY ROYALTIES
FOR HIS WORKS

Binin üstünde eserinizin telifinden vazgeçmişsiniz. Niye yaptınız böyle bir şeyi?

Şimdi bak, bunu kimse yapmaz. Bana 'Sen kimsin?' diye sorduklarında, "Ben bir taşıyıcıyım" diyorum. Ama tek şansım, yani akıl yürüttüğüm şudur: Dağdan bir sel geliyor. Ben bu selin kenarına evimi kurmuşum. Bir de köprü kurmuşum. Köprü de benim. Benim üstüme basıp geçeceksin karşı tarafa. Yani bende bilgileri alıp türkülerini geliştirecek, aktaracaksın. Ben bu geleneği biliyorum. Mantığım bu! Niye para alayım ki? Çünkü bu, yüzlerce, binlerce insanın ortak emeği... Bu ortak emekten nasıl tek kelime alabilirim? Ben söylemiş olabilirim ama benim tekelimde olmaz. Bu, halka saygımdan... Taşınlar, ileri götürsünler...

DOĞA VE İNSAN AŞKI BİR ARADA

900 dönüm ağaç diktiniz. Neden böyle bir şey yaptınız?

Bu bir aşktır. Orada doğa var. Görünen sadece ağaç değil. Börtüsü, böceği, yabani hayatı olan bir doğa var. O kadar ki, ormanda yılanlara süt veriyorum. Ben aşk adamıyım... Orman içinde bir evim var. Kimi zaman tilki besliyorum. Kırıntı veriyorum; kimi zaman kasaptan et alıp besliyorum. Bakıyorum, bir süre sonra yavrularıyla geliyor hayvan. Bu duygu, hiçbir şeyle değişilmez.

Yeni çalışmalarınız var mı?

Şu anda yeni 12 - 14 tane beste yaptım. Onları da okuyacağım. Bir de Silahlı Kuvvetlere bir proje yapıyorum. Yeni olarak, gençlerle yaptığım klipler var. Mutlaka görmüşsünüzdür. Onları desteklemek istiyorum.

TÜTAV gibi kuruluşların sizin için anlamı nedir?

Tüm bu sohbette anlattığım meseleler, bu kurumların görevidir. Beni duyuracaksın. Felsefemi anlatacaksın. Bu çalışma, kalıcı bir çalışma, tam da ihtiyacımız olan bir şey yapıyorsunuz. Arşiv değeri olduğu için kalıcı bir çalışma gerçekleştiriyorsunuz. Tabii ki düzenli bakacağım yaptığınız işe...

You have given up the copyrights of over a thousand of your works. Why did you do such a thing?

Now look, no one would do this. When they ask me who I am, I say I am a carrier. But my only chance, my only reasoning is this. A flood is coming from the mountain. I have built my house on the edge of this flood. I have also built a bridge. I am the bridge. You will step on me and cross to the other side. In other words, you will take the information I have and develop the folk songs. You will pass them on. I know this tradition. That is my logic! Why should I get money? Because this is the joint effort of hundreds of thousands of people... How can I get a single word from this joint effort? I may have said it, but I cannot monopolize it. Out of respect for these people... Let them carry it, let them take it forward...

LOVE OF NATURE AND HUMANITY TOGETHER

You planted 900 acres of trees. Why did you do something like that?

This is love. There is nature there. It is not just trees that are seen. There is a nature with its insects, bugs, wildlife. So much so that I give milk to snakes in the forest. I am a man of love... I have a house in the forest. Sometimes I feed foxes. I give them crumbs, sometimes I buy meat from the butcher and feed them. I see that after a while the animal comes with its young. This feeling is unchangeable.

Do you have any new works?

I have currently composed 12-14 new songs. I will also sing them. I am also doing a project for the Armed Forces. Newly, there are clips I made with young people. You must have seen them. I want to support them.

What do organizations like TÜTAV mean to you?

The issues I have discussed in this entire conversation are the duty of these institutions. You will make me heard. You will explain my philosophy. This work is a permanent work; you are doing exactly what we need. You are doing a permanent work because it has archive value. Of course, I will look after the work you do properly...

KÖY ENSTİTÜLERİ EĞİTİMİ

VILLAGE INSTITUTE EDUCATION

Erdal ATICI

Köy Enstitüleri ve Çağdaş Eğitim Vakfı Başkanı
President of Village Institutes and Contemporary Education
Foundation

Köy Enstitülerinin kuruluş amacı neydi, nasıl bir eğitim uyguladı, nasıl sonuçlar alındı, neden kapatıldı, diğer okullardan farklı olan yanları nelerdi gibi soruları kısaca yanıtlamak gerekir.

Questions such as what was the purpose of establishing the Village Institutes, what kind of education did they provide, what results did they achieve, why were they closed, what were their differences from other schools, etc. should be answered briefly.

KURULMA GEREKÇESİ

Osmanlı Devleti'nden Türkiye Cumhuriyeti'ne kalan eğitim mirası: 100 erkekten yalnızca 7'si, 1000 kadından ise yalnızca 5'i okuryazardı. 1923'te, yaklaşık 13 milyon olan nüfusun %80'i, köylerde ilkel koşullarda yaşıyordu. Köylerde okuryazar bulabilmek neredeyse imkânsızdı.

Emperyalizme karşı dünyanın en büyük savaşını veren ve kazanan büyük önder Mustafa Kemal Atatürk, köklü devrimlerle büyük bir dönüşüm sağlanamazsa, ülkenin yeniden emperyalizmin pençesine düşeceğinin farkındaydı. O nedenle, daha Kurtuluş Savaşımız sırasında bu konularda okumaya, düşünmeye, fikir üretmeye ve arayışlara başlamıştı.

ÖLÜM KALIM SAVAŞI İÇİNDE EĞİTİM KONGRESİ

Mustafa Kemal Paşa'nın, Sakarya Savaşı'nın hemen öncesinde Ankara'da Öğretmenler Kongresi'ni toplaması, kongreye bizzat katılarak konuşma yapması ve "Asıl savaşın cehaletle savaş olduğunu ve bu savaş öğretmenlerin yapacağını" ifade etmesi, bir eğitim devriminin ne denli ivedi olarak yapılması gerektiği düşüncesinin ürünüdür.

Savaş bitip Cumhuriyet ilan edilince, bu düşüncesini hemen yürürlüğe soktu. Türkiye Cumhuriyeti'nin en büyük devrimleri 3 Mart 1924'te yapıldı. O gün, halifelik kaldırıldı, Öğretim Birliği Yasası (Tevhid-i Tedrisat Kanunu) çıkarıldı. Şeriye ve Evkaf Vekâleti lağvedildi. Bu yasal düzenlemeler, laiklik yolunda en önemli adımların atılmasını sağladı."

REASON FOR ESTABLISHMENT

The educational legacy left to the Republic of Türkiye from the Ottoman Empire: It was a society where 7 out of 100 men and only 5 out of 1000 women were literate. In 1923, 80% of the population of approximately 13 million lived in primitive conditions in villages. It was almost impossible to find literate people in the villages.

The great leader Mustafa Kemal Atatürk, who fought and won the world's greatest war against imperialism, was aware that if radical revolutions were not realized and a great transformation was not achieved, the country would fall into the clutches of imperialism again. For this reason, he had started reading, thinking, generating ideas and searching on these subjects even during our War of Independence.

CONGRESS ON EDUCATION IN A LIFE-AND- DEATH STRUGGLE

Mustafa Kemal Pasha's convening of the Teachers' Congress in Ankara just before the Battle of Sakarya, his participation in it, his speech and his statement that "the real war is the war against ignorance and this war will be fought by teachers" are the product of the idea that an educational revolution must be made very urgently.

When the war ended and the Republic was declared, he immediately put this idea into effect. The greatest revolutions of the Republic of Türkiye took place on March 3, 1924.

MUSTAFA NECATİ'NİN MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINDA

3 Mart'ta yapılan devrimler sırasında Vasıf Çınar Milli Eğitim Bakanıydı. 1925'de Mustafa Necati Milli Eğitim Bakanlığına atandı. Mustafa Necati, Kuvayı Milliye içinden gelmiş, Atatürk'ü en iyi anlayan kahramanlardan biriydi. Bakan olduktan sonra "Yeni Türk Abecesi" kabul edildi. Millet Mektepleri açıldı ve okuma yazma öğretme seferberliği başlatıldı. Bu arada Mustafa Necati'nin en önemli atılımlarından biri de karma eğitime geçilmesi oldu.

Mustafa Necati'nin çok genç yaşta ve ani ölümüyle (1 Ocak 1929) eğitim alanındaki bu hızlı dönüşümler sekteye uğradı. Tüm iyi niyetli çalışmalara rağmen, eğitim alanındaki gelişmeler yeterli olmadı. Öyle ki, 1935 yılına gelindiğinde; Türkiye'deki 40 bin köyün 35 bininde hâlâ okul ve öğretmen yoktu. Okulu olan köylerle okulsuz köyler arasında, yaşam koşulları bakımından da çok fark yoktu.

1920 yılından 1935 yılına kadar geçen 15 yılda, 18 farklı Millî Eğitim Bakanı ve 8 İlköğretim Genel Müdürü görev yapmıştı. Bu rakamlar, eğitimin temel meselelerinde bir arayışın olduğunun ama hâlâ çözüm bulunamadığının da belgesiydi.

1935 yılında yöntem değişikliğine gidildi. Atatürk'ün yakından tanıdığı, asker kökenli **Saffet Arıkan**, Millî Eğitim Bakanlığı görevine getirildi. Kendisinden, Türkiye'de ilköğretim işini kısa sürede çözmesi istendi.

Saffet Arıkan ilk iş olarak bu işin uzmanı olan **İsmail Hakkı Tonguç**'u İlköğretim Genel Müdürlüğüne getirdi. Tonguç'a göre, düzeltilmesi istenen işin mevcut durumu iyi bilinmeliydi. Bilimsel çalışmalar yapılarak rapor haline getirildi ve Bakana sunuldu.

Bu raporda saptanan en dikkat çekici sorunlar şunlardı:

- Asıl sorun nüfusun yüzde 80'inin yaşadığı köylersedir. Köylerle kentler arasında köyler aleyhine oluşmuş büyük bir dengesizlik vardır.
- Okulu olan köylerle okulsuz köyler arasında yaşam farkı yoktur. Okul, köylerde yaşam değişikliğine neden olamamıştır.
- Türkiye'de bölgeler arasında, eğitim alanında büyük eşitsizlikler vardır.

Rapora göre öneriler;

- 35 bin okulsuz köyün okullaşması için uzun süre beklenmemelidir. Mevcut sistemle bu sorun ancak 80-100 yılda çözülebilir.
- Köyde iyiye doğru değişiklik yapabilecek okullar açılmalı; bu değişimi gerçekleştirecek yeni nesil öğretmenler yetiştirilmelidir. Bu öğretmenler, kalkınmada öncülük edecek, lider niteliği taşıyan bireyler olmalıdır.
- Türkiye bütçesi, eğitime yeterli kaynak ayıramamaktadır. Bu nedenle okul yapımında yeni yöntemler bulunmalı; köylünün katkısı düşünülmelidir.
- Mevcut okul sistemi, kentler için sürdürülebilir. Ama ihmal edilmiş geniş kitle için -o dönemde köyde yaşayanlar- yalnızca bu kitleye öncelik veren yeni bir sistem kurulmalıdır.

On that day; the Caliphate was abolished, the Law on the Unity of Education was enacted. The Ministry of Sharia and Foundations was abolished. The enactment of these laws enabled the most important steps to be taken on the path to secularism.

MUSTAFA NECATİ AT THE MINISTRY OF NATIONAL EDUCATION

During the revolutions on March 3, Vasıf Çınar was the Minister of National Education. In 1925, Mustafa Necati was appointed Minister of National Education. Mustafa Necati was one of the heroes who came from the Kuvayı-Milliye (National Forces) and understood Atatürk best. After he became a minister, the "New Turkish Alphabet" was accepted. National Schools were opened and a literacy campaign was launched. In the meantime, one of Mustafa Necati's most important initiatives was the transition to mixed education.

These rapid transformations in education were interrupted by the sudden death of Mustafa Necati at a very young age (January 1, 1929). Despite all the well-intentioned efforts, developments in education were not sufficient. So much so that in 1935, out of 40 thousand villages in Türkiye, there were still no schools or teachers in 35 thousand. There was not much difference in terms of life between villages with schools and those without schools.

In the fifteen years from 1920 to 1935, there were 18 Ministers of National Education and 8 Directors General of Primary Education. These figures were also proof that there was a search but could not be found.

In 1935, a change in method was made. Saffet Arıkan, a soldier who was well-known to Atatürk, was appointed to the Ministry of National Education. He was asked to solve the problem of primary education in Türkiye in a short time.

As his first task, Saffet Arıkan appointed İsmail Hakkı Tonguç, an expert in this field, to the General Directorate of Primary Education.

According to Tonguç, the current status of the work that was requested to be corrected should have been well known. Scientific studies were conducted and a report was prepared and presented to the Minister.

The most notable issues identified by this report were:

- The real problem is in the villages where 80 percent of the population lives. There is a huge imbalance between the villages and the cities, which is against the villages.
- There is no difference in life between the villages with schools and the villages without schools. Schools have not caused any change in life in the villages.
- There are imbalances in education between the regions in Türkiye.

Recommendations according to the report;

- It should not be waited long for the 35 thousand villages without schools to be schooled. The problem can only be solved in 80-100 years with the current system.

Raporun saptamaları gerçektir. Yapılan öneriler denenmeye uygun bulundu, deneme süreci başlatıldı (1936). Sonuçta köyler için yeni bir okullaşma sistemi oluşturulması kararı alınarak, yasalar çıkartıldı. Köy Enstitüleri ve Köy Eğitim Sistemi uygulaması başlatıldı.

İlk iş, köylerde çalışacak, başarılı öğretmeni yetiştirmektir. Hem köy öğretmeni hem köye yararlı olabilecek başka elamanlar yetiştirecek Köy Enstitüleri açılmaya başlandı (17 Nisan 1940). Köy Enstitüsü mezunu öğretmen, köyün canlanması ve kalkınması için öğretmenlik dışında köy lideri olma özelliği taşıyacaktı.

KÖY ENSTİTÜLERİNİN KENDİSİNDEN ÖNCE AÇILAN ÖĞRETMEN OKULLARINDAN FARKI

- Köy Enstitüleri parasız yatılı kurumlardı. Öğrencisini köylerden alıyordu. Öğretim programlarında kültür derslerinin yanı sıra tarım ve teknik dersler de vardı. Öğretim yöntemleri farklıydı. "İş eğitimi" ilkesi uygulanıyordu: İş içinde, iş aracılığıyla, üretim amaçlı eğitim. Ezbere dayanmayan uygulamalı eğitim; bilgi depolamayı değil, öğrenme yollarını öğretmeyi amaçlayan bir yöntem. Aynı zamanda öğrencilere okuma alışkanlığı kazandırılması hedefleniyordu. Ülkenin demokrasi aşamasına geçmesi istendiğinden, Köy Enstitülerinde demokrasi bir yaşam biçimi haline gelmişti. Her enstitü, adeta öğrenciler tarafından yönetiliyordu.
- Köy Enstitüleri bölgesel kurumlardı. Her enstitünün, 2 ila 4 ilden oluşan bir bölgesi vardı. Ülke, enstitü sayısı kadar bölgeye ayrılıyordu. Enstitü, bölgesindeki köylerin her türlü eğitiminden sorumluydu. Enstitüler, öğrencisini bölgesindeki köylerden alır; mezunlarını yine bu köylerde görevlendirirdi. Mezunları ile bağıni koparmaz, onların başarılı olabilmesi için her türlü yardımı yapardı. Genel planlamaya uygun olarak, bölgesel eğitim planlamasını yapmak da enstitünün göreviydi.
- Köy Okulları, Köy Enstitüleri ve Yüksek Köy Enstitüleri ile Köy Eğitim Sistemi oluşuyordu. Bu sistemle, köylerin yetenekli çocukları ilkokuldan sonra Köy Enstitüsüne giderek ortaöğretim, Yüksek Köy Enstitüsüne giderek yükseköğrenim görmüş oluyordu. Böylece, ülke yönetiminin çeşitli kademelerinde görev almalarının önü açılmış, bu süreç kolaylaştırılmış oluyordu. Bu görev ortaklığını istemeyenler, Köy Enstitülerinin kapatılmasında etkili rol oynamışlardır.

- A school that can make a positive change in the village should be opened. A new type of teacher who can make this change should be trained. A teacher who has the characteristics of a leader in development should be trained.
- The Turkish budget cannot allocate much resources to education. Therefore, a new method should be found in school construction. The contribution of the villagers should be considered.
- The current school system can continue for cities. But for the neglected large mass - those living in the village at that time - a new system should be established that gives priority to that mass and only concerns that mass.

The findings of the report were true, the suggestions were found suitable for testing, and the trial process was started. (1936) As a result, a decision was made to create a new schooling system for the villages, and laws were enacted. The Village Institutes and Village Education System were started.

The first task was to train successful teachers who would work in the villages. Village Institutes that would train both village teachers and other personnel who could be useful to the village began to be opened (April 17, 1940). A teacher who graduated from the Village Institute would have the ability to be a village leader in addition to being a teacher, in order to revitalize and develop the village.

THE DIFFERENCE BETWEEN VILLAGE INSTITUTES AND THE TEACHER TRAINING SCHOOLS THAT WERE OPENED BEFORE THEM:

- Village Institutes were free boarding institutions. They took their students from the village. In addition to cultural courses, there were also agricultural and technical courses in their curriculum. Teaching methods were different. The principle of work education was applied. Education for production purposes through work and within work. Applied education not based on memorization. A method that did not aim to store information but taught ways of learning. A method that acquired the habit of reading. Since it was desired for the country to move to the stage of democracy, democracy had become a way of life in the Village Institutes. It was as if each institute was run by students.
- Village Institutes were regional institutions. Each institute had a region consisting of 2-4 provinces. The country was divided into institute regions as many as the number of institutes. The institute was responsible for all kinds of education in the villages in its region. It took its students from the villages in its region and assigned its graduates to the villages in its region. It did not sever its ties with its graduates and provided all kinds of assistance for their success. It was the institute's duty to plan the education of the region in accordance with the general planning.
- Village Education System was formed with Village Schools, Village Institutes and Higher Village Institutes. With this system, talented children of the villages would go to the Village Institute after primary school and receive secondary education, and higher education by going to the Higher Village Institute. Thus, it was made easier for them to take office in various levels of the country's administration.

SİSTEMİN DEVRE DIŞI KALMASI

II. Dünya Savaşı'nın hemen sonrasında Atatürk devrimlerine ve aydınlanmacı kurumlara karşı olanlar, seslerini yükseltmeye başladılar. Köy Enstitüleri toprak ağalarını, din şeyhlerini ve katı devlet bürokratlarını tedirgin etmeye başlamıştı.

1946 seçimleri sonrasında, Köy Enstitülerinin açılmasında önemli payı olan Hasan Âli Yücel, yeniden Millî Eğitim Bakanı olarak atanmadı. Köy Enstitülerinin kurucusu, kuramcısı ve uygulayıcısı olan İsmail Hakkı Tonguç, İlköğretim Genel Müdürlüğü'nden alındı. Hasan Ali Yücel'in yerine Millî Eğitim Bakanlığına atanan Reşat Şemsettin Sirer, gerici ve tutucu bir politikacıydı. Tonguç'a ve Köy Enstitülerine karşı önyargılıydı. Enstitülerin kapatılma sürecini başlattı. Köylerde görev yapan enstitülü öğretmenlerin kurumlarıyla ilişkisi kesildi. Ellerinden araç ve gereçleri alındı. Yüksek Köy Enstitüsü, 1947-1948 öğretim yılında kapatıldı. Öğrencilerin yönetimde söz sahibi olmalarına son verildi. Ders dışı çalışmaları kısıtlandı. Karma eğitime son verildi. Enstitüde okuyan kız öğrenciler yalnızca iki enstitüde toplandı. Enstitü kitaplıklarında 'sakıncalı' görülen kitaplar ayıklandı ve yakıldı.

1950 seçimlerinden sonra, Millî Eğitim Bakanlığı görevine Tevfik İleri getirildi. 27 Ocak 1954'te, daha önce ilkeleri değiştirilmiş olan Köy Enstitülerinin adı da tamamen ortadan kaldırıldı.

Çok özetleyerek aktardığımız Köy Enstitülerinin; hangi gerekçelerle kurulduğunu, nasıl bir eğitim verdiğini ve neden kapatıldığını düşündüğümüzde, Köy Enstitülerinin bugün yeniden açılmasının, bir iktidar meselesi olduğunu söyleyebiliriz. Ancak çok güçlü bir siyasal irade ile, çağımızın koşullarına uyarlanarak yeniden açılması mümkündür.

Köy Enstitülerinde uygulanan eğitim dizgesi; uygulamaların sonuçları izlenerek sürekli geliştirilmiş, geliştirilen sistem yeniden uygulamaya konulmuştur.

Köy Enstitülerini evrensel yapan ilkeler; "iş eğitiminin" bu okullarda başarıyla uygulanmış olmasıdır. Öğrenciler her türlü ezberden uzak, doğrudan işin içinde eğitilmiş; çalışmalarının sonunda somut değerler üretmişlerdir.

Ayrıca, enstitülerde öğrencilerin yeteneklerinin ortaya çıkarılması için uygun ortam hazırlanması esastır. Yine enstitülerde; okuma bilinci oluşturularak öğrencilerin yaşam boyu öğrenme alışkanlığı kazanmaları sağlanıyordu. İmece usulüyle, kendi gereksinimlerini üretmeleri teşvik ediliyordu. Demokrasinin, uygulamalı bir biçimde öğretilmesi ve yaşam biçimine dönüştürülmesi amaçlanıyordu.

Köy Enstitüleri sisteminde; "İş içinde, iş aracılığıyla, iş için" eğitim ilkesiyle; parasız, laik, bilimsel, demokratik ve karma eğitim tam anlamıyla uygulanmıştır.

Those who did not want this partnership played an important role in closing it down.

SYSTEM DISABLEMENT

Immediately after World War II, those who opposed Atatürk's revolutions and enlightenment institutions began to raise their voices. Village Institutes began to worry landowners, religious sheikhs and strict state bureaucrats.

Hasan Ali Yücel, who played an important role in the opening of the Village Institutes after the 1946 elections, was not appointed as the Minister of National Education. İsmail Hakkı Tonguç, the founder, theorist and implementer of the Village Institutes, was removed from the General Directorate of Primary Education. Reşat Şemsettin Sirer, who was appointed as the Minister of National Education instead of Hasan Ali Yücel, was a reactionary and conservative politician. He was prejudiced against Tonguç and the Village Institutes. He started the process of closing the institutes. The institute teachers working in the villages were cut off from their institutions. Their equipment and tools were taken from them. The High Village Institute was closed in the 1947-1948 academic year. Students were no longer allowed to have a say in the administration. Extracurricular activities were restricted. Mixed education was ended. Female students studying at the institute were gathered in two institutes. Books deemed 'objectionable' in the institute libraries were sorted out and burned.

After the 1950 Elections, Tevfik İleri became the Minister of National Education of the Democrat Party. On January 27, 1954, the names of the Village Institutes, whose principles had been changed before, were also abolished.

When we consider the reasons why the Village Institutes, which we have summarized in detail, were established, what kind of education they provided, and why they were closed, we can say that the opening of the Village Institutes today is a matter of power, and that they can be opened by adapting to the conditions of our age if a very strong will comes to the fore.

The education system applied in Village Institutes has been continuously improved by looking at the results of the applications, and the developed system has been put into practice again. The principles that make Village Institutes universal: The fact that vocational education has been applied in these schools, students are educated in the work, away from all kinds of memorization, and a value is produced as a result of the work.

In addition, in institutes; it is essential to prepare an environment for students to reveal their talents. Again, in institutes; by creating a reading awareness, ensuring that they learn throughout their lives, producing their own needs through collective effort, teaching democracy in a practical way and turning it into a way of life.

In the Village Institutes system, free, secular, scientific, democratic and mixed education was fully implemented with the principle of education "in work, through work, for work".

Uzak coğrafyalar bazen bir fotoğrafla yakınlaşır, bazen samimi bir sohbetle... Türk Tanıtma Vakfı (TÜTAV) ve Türkiye - Çin Halk Cumhuriyeti Dostluk Derneği olarak bizler, iki köklü medeniyetin arasında kültürel köprüler kurmaya, gençleri ilham veren projelerle dünya sahnesine taşımaya devam ediyoruz. Son dönemde gerçekleştirdiğimiz temaslar ve yakında hayata geçireceğimiz projeler, bu vizyonun somut adımları olmuştur.

Geçtiğimiz haftalarda, TÜTAV Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Çiğdem Demir, Av. Baykal Doğan ve yeni görevine atanan, TÜTAV ve Türkiye-Çin Halk Cumhuriyeti Dostluk Derneği Genel Sekreteri Güner Munlafaloğlu, Çin Halk Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği Kültür Ataşesi Sayın Meifen Zhou'yu makamında ziyaret etti. Oldukça samimi bir atmosferde gerçekleşen bu nezaket ziyaretinde, iki ülke arasında kültür ve sanat ekseninde geliştirilebilecek iş birliği alanları masaya yatırıldı. Bu görüşme, yalnızca resmi bir temas değil; aynı zamanda dostluğun sıcaklığını taşıyan, ortak değerler etrafında yeni projelerin filizlendiği anlamlı bir buluşma niteliği taşıyordu.

Sayın Meifen Zhou, bu ziyaret esnasında heyetimizi Haziran ayında Çin'de düzenlenecek olan "İpek Yolu Ülkeleri için Somut Olmayan Kültürel Miras ile Kültür ve Yaratıcı Endüstrilerin Entegrasyonu Semineri"ne (Seminar on Integration of Intangible Cultural Heritage and Cultural and Creative Industry for Belt and Road Countries) davet ederek ilişkilerimizi daha derin bir kültürel bağlamda güçlendirme yönünde önemli bir adım attı.

Distant geographies sometimes come closer with a photograph, sometimes with a sincere conversation... As the Turkish Promotion Foundation (TÜTAV) and the Türkiye-People's Republic of China Friendship Association, we continue to build cultural bridges between two deep-rooted civilizations and bring young people to the world stage with inspiring projects. The contacts we have made recently and the projects we will soon implement have been concrete steps towards this vision.

In the past weeks, TÜTAV Board Member Prof. Dr. Çiğdem Demir, Attorney Baykal Doğan and newly appointed Secretary General of TÜTAV and Türkiye-People's Republic of China Friendship Association Güner Munlafaloğlu visited the Cultural Attaché of the Embassy of the People's Republic of China in Ankara, Ms. Meifen Zhou, in her office. During this courtesy visit, which took place in a very friendly atmosphere, areas of cooperation that could be developed between the two countries in the axis of culture and art were discussed. This meeting was not only an official contact; it was also a meaningful meeting that carried the warmth of friendship and sprouted new projects around common values.

During this visit, Ms. Meifen Zhou invited our delegation to the "Seminar on Integration of Intangible Cultural Heritage and Cultural and Creative Industry for Belt and Road Countries" to be held in China in June, taking an important step towards strengthening our relations in a deeper cultural context.

GENÇLERİMİZİN GÖZÜNDEN ÇİN: "ÇİN'E SEYAHAT VE ÇİN'İ FOTOĞRAFLAMA" PROJESİ BAŞLIYOR

Bu yıl büyük heyecanla başlattığımız bir diğer proje ise, Çin'in kadim dokusunu genç gözlerle yeniden keşfetmeyi amaçlıyor. "Çin'e Seyahat ve Çin'i Fotoğraflama" başlıklı kültürel seyahat programı kapsamında, Türkiye'nin çeşitli üniversitelerinden seçilen 12 başarılı öğrenci, 8 Temmuz 2025'te İstanbul'dan hareketle Pekin/Beijing yolculuğuna çıkacak.

Projenin bu yılki teması: "Pekin Öyküsü"

Gençler, başkentin kültürel mirasını, sokaklarını, gündelik yaşamını, teknolojisini ve sanatını fotoğraflayacak, kısa videolarla kayıt altına alacaktır. Ziyaret boyunca öğrenciler; UNESCO Dünya Mirası listesinde yer alan kültürel alanları gezecek, geleneksel Çin sanatlarını uygulamalı olarak deneyimleyecek, modern bilim ve teknoloji merkezlerinde geleceğin Çin'iyle tanışacak. Bu unutulmaz seyahatte öğrencilere, Çin Halk Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği Kültür Müsteşarlığı'ndan temsilciler ve Genel Sekreter Güner Munlafaloğlu eşlik edecektir.

Bu özel programın resmi davetçisi Çin Halk Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği olurken, organizasyon Türkiye ve Çin Halk Cumhuriyeti Dostluk Derneği tarafından gerçekleştirilecektir. Proje kapsamında öğrenciler, 14 Temmuz 2025'te yurda döndüklerinde 1 Eylül'e kadar sanatsal niteliği yüksek 15 fotoğraf ve 2 kısa video sunacaktır. Bu içeriklerin, ilerleyen dönemde hem dijital ortamlarda hem de düzenlenecek sergilerle kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır. Proje, Pekin'i yalnızca görmek değil, hissetmek, anlamak ve Türk öğrencilerin edindikleri deneyimi, kendi kültürleriyle harmanlayarak sanatsal yollarla ifade etmesi amacı üzerine kurulmuştur.

Bu anlamlı projenin gerçekleşmesine vesile olan Çin Halk Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Sayın Jiang Xuebin Beyefendi'ye ve Kültür Ataşesi Sayın Meifen Zhou Hanımefendi'ye en içten teşekkürlerimizi sunarız.

Gençlerin Bakışıyla, Kültürlerarası Geleceğe Doğru

Gençlerimizin Çin kültürünü yerinde tanıması; karşılıklı anlayışın artması ve ülkelerimiz arasındaki kültürel iş birliğinin güçlenmesi adına büyük katkı sağlayacağına inandığımız bu projenin, gelecek yıllarda da gelişerek ve güçlenerek devam etmesini temenni ediyoruz.

Yeni nesillerin kültürel köprüler kurmasına ilham vermeye devam edeceğiz.

CHINA THROUGH THE EYES OF OUR YOUTH: "TRAVEL TO CHINA AND PHOTOGRAPHING CHINA" PROJECT BEGINS

Another project we have launched with great excitement this year aims to rediscover China's ancient texture through young eyes. Within the scope of the cultural travel program titled "Traveling to China and Photographing China" 12 successful students selected from various universities in Türkiye will set off from Istanbul on July 8, 2025, and embark on a journey to Beijing.

The theme of the project this year: "Beijing Story"

The young people will photograph the capital's cultural heritage, streets, daily life, technology and art, and record them with short videos. During the visit, the students will visit cultural sites on the UNESCO World Heritage List, experience traditional Chinese arts in practice, and meet the future of China in modern science and technology centers. Representatives from the Undersecretariat of Culture of the Embassy of the People's Republic of China in Ankara and Secretary General Güner Munlafaloğlu will accompany the students on this unforgettable trip.

The official inviter of this special program is the Embassy of the People's Republic of China in Ankara, while the organization will be carried out by the Friendship Association of the People's Republic of China and Türkiye. Within the scope of the project, students will present 15 photographs and 2 short videos of high artistic quality until September 1 after they return home on July 14, 2025. It is planned that these contents will be shared with the public both in digital media and through exhibitions to be organized in the future. The project was founded on the aim of not only seeing Beijing, but also feeling and understanding it, and expressing the experience of Turkish students by blending it with their own culture through artistic means.

We would like to express our sincere gratitude to the Ambassador of the People's Republic of China to Ankara, Mr. Jiang Xuebin, and the Cultural Attaché, Ms. Meifen Zhou, who made this meaningful project possible.

Towards an Intercultural Future as Seen by Young People

We hope that this project, which we believe will contribute greatly to our youth getting to know Chinese culture firsthand, increasing mutual understanding and strengthening cultural cooperation between our countries, will continue to grow in the coming years.

We will continue to inspire new generations to build cultural bridges.

LİKYA KÜLTÜR ROTASI: **TARİH VE DOĞA İÇİNDE BİR YOLCULUK**

LYCIAN CULTURE ROUTE:
A JOURNEY THROUGH HISTORY AND NATURE

Likya Kültür Rotası, Türkiye'nin güneybatısında, Antalya ve Muğla illeri arasında uzanan, tarihi ve doğal güzellikleriyle ünlü bir yürüyüş rotasıdır. Bu rota, antik Likya uygarlığının izlerini takip ederek, ziyaretçilerine eşsiz bir deneyim sunar.

The Lycian Culture Route is a hiking route famous for its historical and natural beauties, located in the southwest of Türkiye, between the provinces of Antalya and Muğla. This route follows the traces of the ancient Lycian civilization and offers the visitors a unique experience.

Likya Yolu, dünyanın en güzel 10 yürüyüş rotası arasında gösteriliyor. Likya Yolu yürüyüş etapları Fethiye Ovacık'tan başlayıp Antalya'ya kadar uzanıyor. Tarihle doğanın buluştuğu, Torosların eteklerinden geçen Likya Yolu, ilk kez 1999'da Türkiye'ye yerleşen İngiliz Kate Clow tarafından keşfedildi. Belirli bir harita yoktu. Clow, yüzlerce kilometrelik yolu adım adım yürüdü, çobanlara sordu, Likya Yolu'nun haritalarını çıkardı. Boyalarla işaretlenen yol kullanıma açıldı. Uzun yıllar Antalya'da yaşayan 78 yaşındaki Clow, şu sıralar hayalini kurduğu antik kente de adını veren Sidyma Köyü'nde küçük bir taş evde yaşıyor. Halen yürüyüşlere çıkıyor, tanıyanları ve hayranlarıyla görüşüyor. 23 yıl önce 509 kilometre olarak belirlenen Likya Yolu, yine Kate Clow'un çabaları ile geliştirilerek, 760 kilometreye çıktı. Likya yolunu bulduktan sonra devletten izin almak 2 yıl sürmüştü. İzin sonrasında çalışmalara başlayan Clow, tüm güzergâhı adam adım yürümüş.

TARİHİ ZENGİNLİKLER

Kate Clow'un adım adım yürüyerek keşfettiği Likya Yolu, M.Ö. 2000'lere kadar uzanan bir geçmişe sahip olan ve birçok antik kenti barındıran bir bölge... Likya Yolu boyunca, Olympos, Patara, Xanthos ve Myra gibi önemli antik kentleri ziyaret edebilirsiniz. Bu kentlerde, antik tiyatrolar, mezar anıtları ve tapınaklar gibi tarihi yapılar bulunmaktadır. Likya'nın kendine özgü kaya mezarları ve lahitleri, bölgenin tarihi zenginliğini gözler önüne serer.

DOĞAL GÜZELLİKLER

Likya Yolu, sadece tarihi değil, aynı zamanda doğal güzellikleriyle de büyüleyicidir. Rota boyunca, Akdeniz'in masmavi sularına bakan uçurumlar, yemyeşil ormanlar ve dağlar ziyaretçilere eşlik eder. Özellikle Kabak Koyu, Faralya ve Çıralı gibi noktalar, doğa severler için ideal duraklardır. Ayrıca, rota üzerinde yer alan Saklıkent Kanyonu ve Göynük Kanyonu gibi doğal oluşumlar, ziyaretçilere unutulmaz anılar yaşatır.

The Lycian Way is shown among the 10 most beautiful hiking routes in the world. The Lycian Way hiking stages start from Fethiye Ovacık and extend to Antalya. The Lycian Way, where history meets nature and passes through the foothills of the Taurus Mountains, was first discovered by British Kate Clow, who settled in Türkiye in 1999. There was no specific map. Clow walked hundreds of kilometers of the road step by step, asked shepherds, and drew maps of the Lycian Way. The road marked with paints and became available for use. Having lived in Antalya for many years, 78-year-old Clow currently lives in a small stone house in Sidyma Village, which also gave its name to the ancient city she dreamed of. The Lycian Way, which was determined as 509 kilometers 23 years ago, was developed with the efforts of Kate Clow again and increased to 760 kilometers. After finding the Lycian Way, it took 2 years to get permission from the state. After the permission, Clow started to work and walked the entire route step by step.

HISTORICAL RICHES

The Lycian Way, which Kate Clow explores step by step on foot, is a region with a history dating back to 2000 BC and home to many ancient cities... You can visit important ancient cities such as Olympos, Patara, Xanthos and Myra along the Lycian Way. These cities contain historical structures such as ancient theaters, tomb monuments and temples. Lycia's unique rock tombs and sarcophagi reveal the historical richness of the region.

NATURAL BEAUTIES

The Lycian Way is fascinating not only with its history but also with its natural beauty. Along the route, cliffs overlooking the deep blue waters of the Mediterranean, lush forests and mountains accompany visitors. Especially Kabak Bay, Faralya and Çıralı are ideal stops for nature lovers. In addition, natural formations such as Saklıkent Canyon and Göynük Canyon on the route provide visitors unforgettable moments.

KÜLTÜREL DENEYİMLER

Likya Kültür Rotası, aynı zamanda yerel kültürü tanıma fırsatı da sunar. Rota boyunca, küçük köylerde konaklayarak, yerel halkın yaşam tarzını gözlemleyebilir ve geleneksel Türk mutfağının lezzetlerini deneyimleyebilirsiniz. Ayrıca, Likya Yolu üzerinde düzenlenen festivaller ve etkinlikler, bölgenin kültürel zenginliğini keşfetmek için harika bir fırsattır.

Likya Kültür Rotası, tarih, doğa ve kültürün iç içe geçtiği eşsiz bir yürüyüş deneyimi sunar. Bu rota hem macera arayan gezginler hem de sakin bir tatil geçirmek isteyenler için ideal bir seçenektir. Likya'nın büyüleyici atmosferinde, unutulmaz anılar biriktirebilirsiniz.

CULTURAL EXPERIENCES

The Lycian Culture Route also offers the opportunity to get to know the local culture. Along the route, you can stay in small villages, observe the lifestyle of the local people and taste the flavours of traditional Turkish cuisine. In addition, festivals and events organized on the Lycian Way are a great opportunity to discover the cultural richness of the region.

The Lycian Culture Route offers a unique hiking experience where history, nature and culture are intertwined. This route is an ideal option for both adventure seekers and those who want to spend a quiet holiday. You can collect unforgettable memories in the fascinating atmosphere of Lycia.

TARİHİN İÇİNDE 760 KM'LİK BİR SERÜVEN

Likya Kültür Rotası üzerinde bulunan bazı önemli merkezler:

- **Olympos:** Antik tiyatrolar ve mezar anıtları ile ünlü bir antik kent.
- **Patara:** Tarihi yapıları ve plajları ile bilinen bir başka antik kent.
- **Xanthos:** Likya'nın başkenti olarak bilinen ve birçok tarihi yapıya ev sahipliği yapan bir merkez.
- **Myra:** Kaya mezarları ve antik tiyatrosu ile ünlü bir antik kent.
- **Kabak Koyu:** Doğal güzellikleri ile bilinen bir koy.
- **Faralya:** Doğa severler için ideal bir durak.
- **Çıralı:** Hem tarihi hem de doğal güzellikleri ile bilinen bir nokta.
- **Saklıkent Kanyonu:** Doğal oluşumları ile ünlü bir kanyon.
- **Göynük Kanyonu:** Ziyaretçilere unutulmaz anlar yaşatan bir başka doğal oluşum.

A 760-KM ADVENTURE IN HISTORY

Some important centers located on the Lycian Culture Route:

- **Olympos:** An ancient city famous for its ancient theaters and tomb monuments.
- **Patara:** Another ancient city known for its historical structures and beaches.
- **Xanthos:** A center known as the capital of Lycia and home to many historical structures.
- **Myra:** An ancient city famous for its rock tombs and ancient theater.
- **Kabak Bay:** A bay known for its natural beauty.
- **Faralya:** An ideal stop for nature lovers.
- **Çıralı:** A spot known for both its historical and natural beauty.
- **Saklıkent Canyon:** A canyon famous for its natural formations.
- **Göynük Canyon:** Another natural formation that offers unforgettable moments to visitors.

KÜLTÜR YOLUNDAN ÖTESİ

Likya Kültür Rotası'nda yapılacak etkinlikler oldukça çeşitlidir ve ziyaretçilere hem tarihi hem de doğal güzellikleri keşfetme fırsatı sunar. İşte bu rota üzerinde yapabileceğiniz bazı etkinlikler:

Tarihi Keşifler

- **Antik Kentleri Ziyaret:** Olympos, Patara, Xanthos ve Myra gibi antik kentleri gezerek, Likya uygarlığının izlerini sürebilirsiniz. Bu kentlerde antik tiyatrolar, mezar anıtları ve tapınaklar gibi tarihi yapıları görebilirsiniz.

Doğa Yürüyüşleri ve Trekking

- **Likya Yolu'nda Yürüyüş:** Akdeniz'in masmavi sularına bakan uçurumlar, yemyeşil ormanlar ve dağlar eşliğinde yürüyüş yapabilirsiniz. Kabak Koyu, Faralya ve Çıralı gibi noktalar doğa severler için ideal duraklardır.
- **Kanyon Gezileri:** Saklıkent Kanyonu ve Göynük Kanyonu gibi doğal oluşumları ziyaret ederek, doğanın sunduğu güzellikleri keşfedebilirsiniz.

Kültürel Deneyimler

- **Yerel Köylerde Konaklama:** Küçük köylerde konaklayarak, yerel halkın yaşam tarzını gözlemleyebilir ve geleneksel Türk mutfağının lezzetlerini deneyimleyebilirsiniz.
- **Festivaller ve Etkinlikler:** Likya Yolu üzerinde düzenlenen festivaller ve etkinliklere katılarak, bölgenin kültürel zenginliğini keşfedebilirsiniz.

BEYOND THE CULTURAL PATH

The activities to be done on the Lycian Culture Route are quite diverse and offer visitors the opportunity to discover both historical and natural beauties. Here are some of the activities you can do on this route:

Historical Discoveries

- **Visiting Ancient Cities:** You can follow the traces of the Lycian civilization by visiting ancient cities such as Olympos, Patara, Xanthos and Myra. In these cities, you can see historical structures such as ancient theaters, tomb monuments and temples.

Nature Walks and Trekking

- **Walking on the Lycian Way:** You can walk along cliffs overlooking the deep blue waters of the Mediterranean, lush forests and mountains. Places such as Kabak Bay, Faralya and Çıralı are ideal stops for nature lovers.
- **Canyon Tours:** You can discover the beauties of nature by visiting natural formations such as Saklıkent Canyon and Göynük Canyon.

Cultural Experiences

- **Accommodation in Local Villages:** By staying in small villages, you can observe the lifestyle of the local people and experience the flavors of traditional Turkish cuisine.
- **Festivals and Events:** You can discover the cultural richness of the region by attending festivals and events organized on the Lycian Way.

250 YILLIK ÇEKİLMİYİ TAARRUZA ÇEVİREN ZAFER: **30 AĞUSTOS BAŞKUMANDANLIK MEYDAN MUHAREBESİ**

THE VICTORY THAT TURNED
A 250-YEAR RETREAT INTO
AN OFFENSIVE: THE AUGUST
30TH COMMANDER-IN-CHIEF
FIELD BATTLE

Dumlupınar Meydan Muharebesi, 30 Ağustos 1922'de Türk ve emperyalizmin taşeronu Yunan orduları arasında gerçekleşmiş ve Türk ordusunun zaferi ile sonuçlanmıştır. Bu zafer, Türkiye'nin Kurtuluş Savaşı'nın son aşaması olarak kabul edilmekte ve her yıl ulusal bayram olarak kutlanmaktadır.

The battle of Dumlupınar took place on August 30, 1922, between the Turkish and Greek armies, which were the subcontractors of imperialism, and resulted in the victory of the Turkish army. This victory is considered the final stage of Türkiye's War of Independence and is celebrated every year as a national holiday.

Başkumandanlık Meydan Savaşı ve peşi sıra Büyük Taarruz, Yunan işgalini başladığı yerde sona erdirmişti. Bunun anlamı, emperyalizmin planları tamamen çökmüş olduğu gibi, telafisi mümkün olmayan, giderilmesi şansı bulunmayan bir durumun da ortaya çıkmış olmasıydı. 1922 yılında yenilen, Yunanistan gibi görünmekle birlikte, dönemin en önemli emperyal gücü olan İngiltere'ydi. Emperyalist olarak önde olan durumunu yitirmişti. 30 Ağustos'tan ve 9 Eylül'de İzmir'in kurtuluşundan sonra ise İngiltere'de hükümet krizi vardı. İngiltere'nin Anadolu'ya sürdüğü Yunanistan, Büyük Taarruz ve sonrasında "büyük felaket"ini yaşadı. Bir yıla yakın bir zaman geçtikten sonra Türkiye, dünya savaşının galipleri ama Türkiye'yle savaşın mağlupları ile Lozan Barış Antlaşması'nı imzaladı. Bu anlamda Türk kurtuluş savaşı İngilizlere karşı kazanılmış ve emperyalizme vurulan ilk darbe olarak tarihe geçmiştir. Türklerin zaferi, evrensel devrimler arasında yerini aldı. Türkiye mazlumlar dünyasına örnek oldu.

22 gün ve gece süren, 100 kilometre uzunluğunda bir alanda cereyan eden Sakarya Meydan Muharebesi sonrasında; Yunan ordusunun ilerlemesi durdurulmakla kalmamış, bazı önemli sonuçlar da elde edilmiştir. Sakarya'da kazanılan bu zaferin en önemli sonuçlarından biri, 20 Ekim 1921'de Ankara Hükümeti ile Fransa arasında imzalanan antlaşma oldu. Bu anlaşmayla Fransa, Türkiye'ye karşı katı bir politika izleyen İngiltere ile yolunu ayırarak Türkiye ile iş birliği yoluna girmiştir. Bu arada, İtalyanların da Temmuz 1921'de Antalya bölgesinden çekilerek Yunanistan'a karşı Türk tarafını destekleyen bir tavır almasıyla, müttefikler arasında anlaşmazlıklar belirmeye başlamıştı. TBMM Hükümeti Dışişleri Bakanı Yusuf Kemal Bey'in (Tengirşenk), Şubat 1922'deki Londra ve Paris ziyaretlerinden sonra, İngiltere, Fransa ve İtalya temsilcileri Mart 1922'de Paris'te toplanarak, ateşkes de dahil olmak üzere Sevr Antlaşması'nda bazı değişiklikler yapmayı öngören önerilerde bulundular.

The Battle of Commander-in-Chief and the subsequent Great Offensive ended the Greek occupation where it began. This meant that not only the imperialist plans had collapsed, but also an irreparable and irremediable situation had been emerged. While the defeated was seemed to be as Greece in 1922, actually it was Britain, the most significant imperial power of the time. It had lost its leading imperialist position. After August 30th and the liberation of İzmir on September 9th, Britain experienced a government crisis. Greece, sent to Anatolia by Britain experienced a "great disaster" after the Great Offensive and its aftermath. Nearly a year later, Turkey signed the Treaty of Lausanne with the victors of the World War but the losers of the war with Turkey. In this sense, the Turkish War of Independence was won against the British and went down in history as the first blow to imperialism. The Turkish victory took its place among universal revolutions. Türkiye became an example to the oppressed world.

Following the Sakarya Victory, which lasted 22 days and nights and took place in an area of 100 km in length; not only was the advance of the Greek Army stopped, but also some important results were achieved. One of the most important results of the war won in Sakarya was the agreement signed between the Ankara Government and France on October 20, 1921. With this agreement, France separated from England, which followed a strict policy against Türkiye, and entered into cooperation with Türkiye. Meanwhile, the disagreements between the allies began to emerge when the Italians withdrew from the Antalya region in July 1921 and adopted a stance supporting the Turkish side against Greece. Following the visit of the TBMM Government's Minister of Foreign Affairs, Yusuf Kemal Bey (Tengirşenk), to London and Paris in February 1922, representatives of England, France and Italy gathered in Paris in March 1922 and made proposals for some changes to the Treaty of Sevres, including an armistice. However, when the TBMM Government insisted that the Greek army evacuate Anatolia first, no agreement could be reached. In the meantime, the TBMM extended Mustafa Kemal Pasha's command indefinitely. Now, military intervention had to be initiated.

Fakat TBMM Hükümeti, öncelikle Yunan ordusunun Anadolu'yu tahliye etmesinde ısrar edince, anlaşma sağlanamadı. Bu esnada TBMM, Mustafa Kemal Paşa'nın başkomutanlığını süresiz uzattı. Artık askeri müdahalenin devreye girmesi gerekiyordu.

FRANSIZLARDAN SİLAH, RUSLARDAN MALİ DESTEK ALINDI

Fransızlar ve İtalyanlarla yapılan anlaşmalar, Sovyetler'den gelen mali destek ve Fransa'dan alınan silahlar, Türk ordusunun eksiklerini önemli ölçüde tamamlamasına vesile oldu. Çıkarılan seferberlik kanunu ile 200 binin üzerinde bir askeri yapı oluşturuldu. Genel taarruz hazırlıkları, Haziran 1922'de başlatıldı. 6 Ağustos 1922'de, orduya gizlice taarruz için hazırlanması emri verildi. Mustafa Kemal Paşa, Akşehir'e gelerek komutanlarla toplantı yaptı. Toplantıda 26 Ağustos, taarruz günü olarak belirlendi.

Taarruz; Afyon'un güneyinden Dumlupınar yönüne doğru baskın şeklinde başlayacak ve sonra da meydan savaşına dönüştürülerek düşman kuvvetleri tümüyle yok edilecekti. Türk ordusu Yunan cephesinin en güçlü direnç merkezinden saldırıyordu. 26 Ağustos sabahı, saat 05.30'da başlayan taarruz, Yunan birliklerinin beklemediği bir anda gerçekleşti. Türk ordusu, Dumlupınar'da Yunan siperlerini aşarak büyük bir başarı elde etti ve düşmanı geri çekilmeye zorladı.

SAVAŞIN ANATOMİSİ

28 Ağustos-30 Ağustos sabahı arasında, Türk birlikleri ile çekilen Yunan birlikleri arasında yer yer şiddetli çatışmalar yaşanmış; Yunan birliklerinin, Türk kuvvetlerinin takibinden kurtulamaması, mevzi almalarına engel olmuştur. Ayrıca, 3. Kolordu ile geri çekilen Yunan birlikleri arasında açılan boşluktan içeri dalan 2. Türk Ordusu birliklerinin kuzeyden gerçekleştirdiği çevirme harekâtı, Yunan ordusunun ana gücünü oluşturan 1. ve 2. Kolordu birliklerinin Murat Dağı eteklerinde kuşatılmasına yol açmıştır. 30 Ağustos günü, akşam saat 19.30'a kadar süren ve bugün Başkomutanlık Meydan Muharebesi olarak anılan büyük çarpışmalarda, Yunan birlikleri imha edilip dağıtılmıştır. Bu muharebede, Yunan 4. ve 12. Tümenleri tamamen, 5. ve 9. tümenleri ise kısmen imha edilmiştir. Aynı gün Türk birlikleri Kütahya'ya girdi. General Trikopis, kurmaylarının bir kısmı ve yaklaşık 10 bin asker, Kızıldağ Vadisi'nden gece karanlığında kaçmayı başardıysa da, bir süre sonra General Trikopis, 2 Eylül'de Uşak'ta, yanında bulunan 6 bin askerle birlikte Türk kuvvetlerine teslim oldu. Bundan sonraki süreçte savaş, tamamen bir kaçma-kovalama hâline dönüşmüş; 9 Eylül'de İzmir, 17 Eylül'de ise Bandırma'dan, kalan Yunan birliklerinin tahliyesi ile son bulmuştur.

WEAPONS RECEIVED FROM THE FRENCH AND FINANCIAL SUPPORT FROM THE RUSSIANS

Agreements made with the French and Italians, financial support from the Soviets and weapons purchased from the French enabled the Army to complete its deficiencies to a great extent. With the enactment of the mobilization law, a military structure of over 200 thousand was established. Preparations for the general offensive began in June 1922. On August 6, 1922, the army was secretly ordered to prepare for the attack. Mustafa Kemal Pasha came to Akşehir and held a meeting with the commanders. At the meeting, August 26 was determined as the day of the offensive. The attack would start as a raid from the south of Afyon towards Dumlupınar and then turn into a pitched battle where the enemy forces would be completely destroyed. The Turkish army would attack from the strongest resistance center of the Greek front. The attack, which started at 05:30 on the morning of August 26, took place at a time when the Greek troops were not expecting it. The Turkish army achieved great success by overcoming the Greek trenches at Dumlupınar and forced the enemy to retreat.

ANATOMY OF WAR

Between the morning of August 28 and 30, violent clashes broke out here and there between Turkish troops and the retreating Greek troops, and the Greek troops were unable to escape the pursuit of the Turkish forces, preventing them from taking up positions. In addition, the 2nd Turkish Army units, which entered through the gap that opened between the 3rd Corps and the retreating Greek units, encircled them from the north, causing the 1st and 2nd Corps units, which were the main part of the Greek army, to be boxed in at the foothills of Murat Mountain. In the great clashes known today as the Battle of the Commander-in-Chief, which lasted until 19.30 on the evening of August 30, the Greek troops were destroyed and dispersed. In this battle, the Greek 4th and 12th Divisions were completely destroyed, and the 5th and 9th Divisions were partially destroyed. On the same day, Turkish troops entered Kütahya. Although General Trikopis and some of his staff and around 10,000 soldiers managed to escape from the Kızıldağ valley in the dark of night, after a while, General Trikopis and 6,000 soldiers surrendered to Turkish forces in Uşak on September 2. After this, the war turned into a complete escape and pursuit, and ended with the evacuation of the remaining Greek troops from İzmir on September 9 and Bandırma on September 17.

88

Ordular! İlk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!

Savaştan hemen sonra, Başkomutan Mareşal Gazi Mustafa Kemal Paşa, Ordulara şu ünlü emri vermiştir: "Ordular! İlk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!"

Bu emir doğrultusunda üç koldan İzmir'e ilerleyen Türk ordusu; 1 Eylül'de Uşak'ı, 2 Eylül'de Eskişehir'i, 6 Eylül'de Balıkesir ve Bilecik'i, 7 Eylül'de Aydın'ı, 8 Eylül'de Manisa'yı geri aldı ve 9 Eylül'de İzmir'e girdi.

Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk komutasında, 26 Ağustos 1922'de başlayan ve 30 Ağustos Zaferi ile sonuçlanan Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi'nde Türk ordusu, tarihin en büyük kahramanlık destanlarından birini yazdı. Bu zafer ile bir millet makus talihini yenmekle kalmamış, pek çok mazlum millete örnek olmuştur.

30 Ağustos Zaferi Türk'ün dirilişinin, ayağa kalkışının destanıdır.

BAŞKUMANDANLIK MEYDAN MUHAREBESİNİN SONUÇLARI

- Büyük Taarruz, yaklaşık 200 yıldan beri Türk ordusunun zaferiyle sonuçlanan ilk taarruz muharebesidir. Yaklaşık 150 bin kilometrekare alan 14 gün gibi kısa bir sürede ele geçirilmiştir.
- Zafer, Yunan işgaline son vererek Kurtuluş Savaşının kesin bir askeri sonuca ulaşmasını sağlamıştır. Böylece Türk tarafı Lozan'a önemli bir diplomatik avantajla katılmış, askeri durumun barış görüşmelerinde aleyhte pazarlık kozu olarak kullanılmasını önlemiştir.
- Mustafa Kemal Paşa'nın Anadolu hareketi üzerindeki önderliği bu zaferle pekişmiş, böylece zaferden sonra kurulacak olan siyasi düzenin temelleri atılmıştır.
- Kurtuluş Savaşı'nın askeri mücadele dönemi sona ermiştir.
- İtilaf Devletleri, Türkiye'nin gücünü kabul etmiştir ve şartsız olarak TBMM'ye ateşkes çağrısında bulunmuşlardır.
- Mudanya Ateşkes ve Lozan Barış Antlaşmalarının yolu açılmıştır.
- Londra-Atina ve İstanbul'da hükümet değişiklikleri yaşanmıştır. (İngiltere'nin Anadolu politikası iflas etmiştir.)

Armies! Your first goal is the Mediterranean. Forward!

Immediately after the war, Commander-in-Chief Marshal Gazi Mustafa Kemal Pasha gave the following famous order to the armies: "Armies! Your first goal is the Mediterranean. Forward!"

In accordance with this order, the Turkish army advanced towards Izmir from three wings; they took back Uşak on September 1, Eskişehir on September 2, Balıkesir and Bilecik on September 6, Aydın on September 7, Manisa on September 8 and entered Izmir on September 9.

Under the command of the Great Leader Mustafa Kemal Atatürk, the Turkish army wrote one of the greatest heroic epics in history in the Great Offensive and the Battle of the Commander-in-Chief, which began on August 26, 1922 and ended with the August 30 Victory. With this victory, a nation not only overcame its ill fate, but also became an example for many oppressed nations.

The August 30 Victory is the epic of the Turks' resurrection and uprising.

ANATOMY OF WAR

- The Great Offensive is the first offensive battle in nearly 200 years that resulted in a victory for the Turkish army. Approximately 150 thousand square kilometers of land were captured in a short period of 14 days.
- The victory brought an end to the Greek occupation and brought the War of Independence to a decisive military conclusion. Thus, the Turkish side participated in Lausanne with a significant diplomatic advantage and prevented the military situation from being used as an unfavourable bargaining chip in the peace talks.
- Mustafa Kemal Pasha's leadership of the Anatolian movement was strengthened with this victory, thus laying the foundations of the political order that would be established after the victory.
- The military struggle period of the War of Independence has ended.
- The Allied Powers have accepted Türkiye's power and have called for an unconditional ceasefire in the Turkish Grand National Assembly.
- The path for the Mudanya Armistice and Lausanne Peace Treaties has been opened.
- There have been government changes in London-Athens and Istanbul. (England's Anatolian policy has failed.)

Avukat Attorney Baykal DOĞAN

ÂŞIKLIK GELENEĞİ: **HALKIN DİLİ**

THE TRADITION OF MINSTRELSY:
THE LANGUAGE OF THE PEOPLE

Anadolu'nun kültürel belleğinin yanı sıra kültürel çeşitliliği ve zenginliğinin de önemli bir ifadesi olan Aşıklık geleneği, yüzyılların deneyimlerinden süzülerek biçimlenmiş; şiiri, müziği ve hikâye anlatımını içeren çok yönlü bir sanattır. Kendine özgü geleneği ve icrası olan âşıklık geleneğinin en önemli niteliği, döneminin yaşayış ve hayata bakış tarzını, etik ve estetik değerlerini yansıtarak geniş halk kitlelerine hitap edebilmesidir.

Âşıklık geleneğinde; sazlı (telden), sazsız (dilden), doğaçlama yoluyla, kalemlle (yazarak) ya da birkaç özelliği birden taşıyan, geleneğe bağlı olarak şiir söyleyenlere "âşık", bu söyleme biçimine "âşıklık" veya "âşıklama", âşıkları yönlendiren kurallar bütününe de "âşıklık geleneği" adı verilir.

The tradition of minstrelsy, which is an important expression of Anatolia's cultural memory as well as its cultural diversity and richness, is a multifaceted art that has been shaped by centuries of experience and includes poetry, music and storytelling. The most important quality of the tradition of minstrelsy, which has its own unique tradition and performance, is that it can appeal to a wide range of people by reflecting the lifestyle and outlook on life, ethical and aesthetic values of its period.

In the tradition of minstrelsy, those who recite poetry with or without a string instrument, through improvisation, with a pen (by writing), or in accordance with a tradition that has several characteristics all at once are called "âşık (minstrel)", this way of reciting poetry is called "âşıklık - âşıklama (minstrelsy)", and the set of rules that guide minstrels is called "âşıklık tradition".

KAYNAĞI VE EVRİMİ

Âşıklık geleneği, köklerini Orta Asya Türk kültürüne ve ozan-bakşı geleneğine dayandırır. İslamiyet sonrası bu gelenek, Anadolu'da hem tasavvufi hem de halkî öğelerle zenginleşmiştir. 16. yüzyıldan itibaren yazılı kaynaklara daha fazla yansıyan âşık edebiyatı, Karacaoğlu, Âşık Ömer, Dadaloğlu gibi öncü isimlerle klasikleşmiş; 20. yüzyılda Âşık Veysel, Mahzuni Şerif, Neşet Ertaş gibi ustalarla halkın sesi olmaya devam etmiştir.

Âşıklık geleneği içerisinde güçlü bir yere sahip olan usta-çırak ilişkisi, geçmişten günümüze kadar yaşamış olan âşıklar arasında bilgi, görgü ve tecrübe iletimini sağlayan bir köprü vazifesi görmektedir.

BİÇİMSEL ÖZELLİKLERİ

Âşıklık geleneği çoğunlukla koşma, semai, destan gibi nazım biçimleriyle ifade edilir. Hece ölçüsü hâkimdir; 8'li ve 11'li kalıplar en çok tercih edilenlerdir. Aşk, ayrılık, gurbet, tabiat, toplumsal eleştiriler ve dinî-tasavvufi konular başat temalardır. Doğaçlama (atışma) ve hikâyeleştirme (hikâye anlatımı) geleneğin canlı ve teatral yönlerini oluşturur.

Âşık repertuarının en bilinen türlerini atışma ve leb değmez oluşturur. Atışma, en az iki âşığın dinleyici huzurunda karşı karşıya gelerek söyleştiği veya birbirlerini, söyledikleri sözlerle alt etmeye çalıştıkları bir tür yarışmadır. Leb değmez ise âşıkların ustalıklarını sergilemek için bir nevi söz hüneryi olarak başvurdukları bir atışma biçimidir.

ORIGIN AND EVOLUTION

The tradition of minstrelsy has its roots in Central Asian Turkish culture and the bard-bakşı tradition. After Islam, this tradition was enriched in Anatolia with both mystical and folk elements. The minstrel literature, which was reflected more in written sources from the 16th century onwards, became a classic with pioneering names such as Karacaoğlu, Aşık Ömer, Dadaloğlu; and continued to be the voice of the people in the 20th century with masters such as Aşık Veysel, Mahzuni Şerif, Neşet Ertaş. The master-apprentice relationship, which has a strong place in the minstrel tradition, serves as a bridge that enables the transmission of knowledge, manners and experience between minstrels who have lived from the past to the present.

FORMAL PROPERTIES

The tradition of minstrelsy is mostly expressed in verse forms such as koşma, semai, and epic. Syllabic meter is dominant; 8 and 11 patterns are the most preferred. Love, separation, exile, nature, social criticism and religious-mystical subjects are the dominant themes. Improvisation (squabbling) and narration (storytelling) constitute the lively and theatrical aspects of the minstrel tradition.

The most well-known types of the minstrelsy repertoire are 'atışma' and 'leb değmez'.

Bu tür, âşıkların dudaklarının arasına aldıkları bir toplu iğne eşliğinde b, p, m, f, v gibi dudak ve dış-dudak seslerini kullanmadan şiir söylemeleri esasına dayanır.

ÂŞIĞIN ROLÜ VE KİMLİĞİ

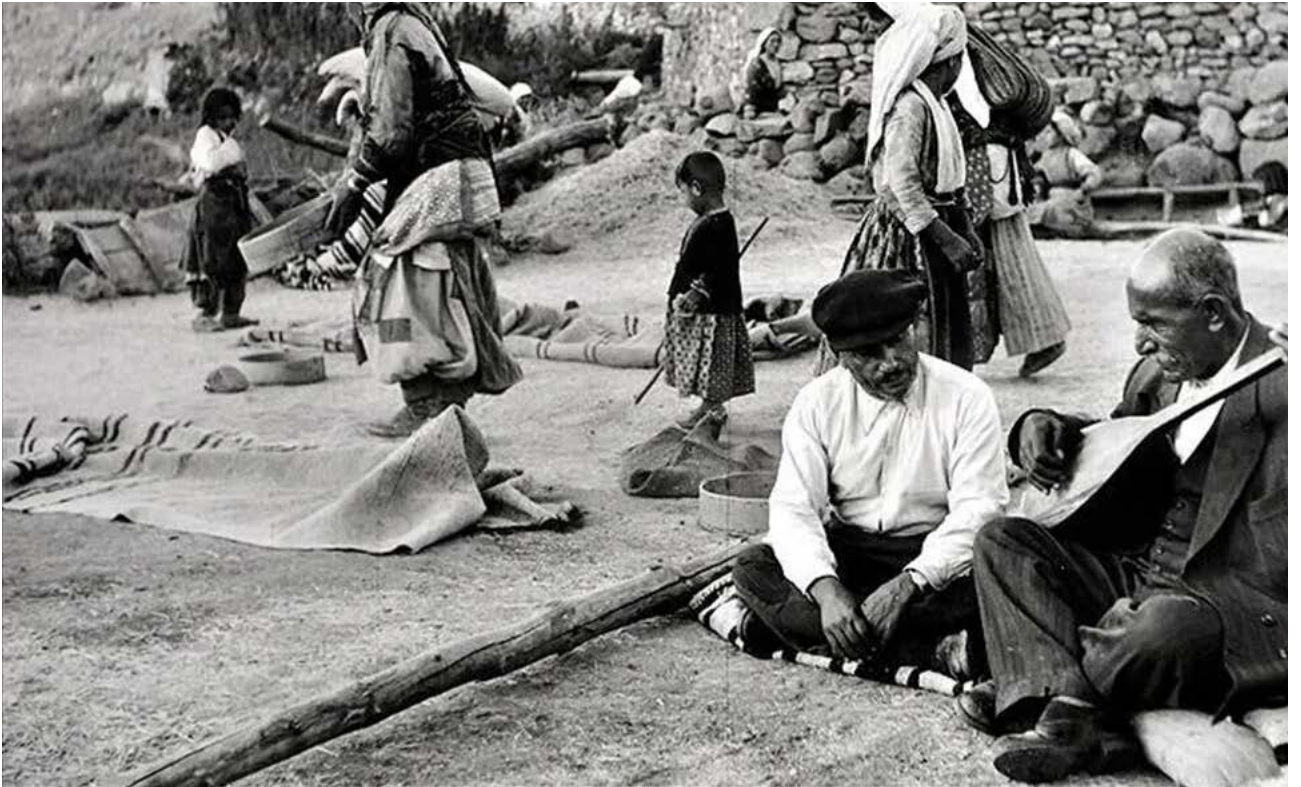
Âşık, hem bir sanatçıdır hem de halkın vicdanıdır. Onun sazı, sadece bir müzik aleti değil; hakikatin, adaletin ve güzelliğin bir tercümanıdır. Aşık, gezgin bir ozandır; şehir şehir, köy köy dolaşır; gördüğünü söyler, yaşadığını şiire döker. Kimliği bazen muhalif, bazen âşık, bazen mistiktir. Halkın içinde doğar, halkla yaşar, halk adına söyler. Âşıklar bağlı bulundukları geleneği ve halk kültürünün bütün değerlerini şiirlerinde anlatarak Türk kültürünün ortak bir yaşam ve değerler bütünü olmasına çağlar boyu hizmet etmiştir. Âşıklar şiirlerinde toplumsal, tarihsel, bireysel olgu ve durumlar karşısında halkın ortak duygu ve düşüncelerini dile getirmeleri bakımından Türk kültürünün korunmasında kültür taşıyıcıları olarak görev yapmaktadırlar. Âşıklar dışa dönüktür, siyasal ve toplumsal olaylara karşı duyarlıdır. Onlar tanık olduğu, yaşadığı ve duyduğu olumsuz durumları yargılar eleştirir. Âşıklar, kültürün dilini ve olaylarını nesillerce aktarmaları bakımından tarihin bir nevi vakanüvisleridir (tarih yazıcıları).

Âşıklar, sadece bu yönüyle değil düzene ve dönemin beylerine karşı isyanda da birer halk önderi konumunda olmuşlardır. Örneğin Dadaloğlu; Türkmenlerin iskân edilme politikasına karşı bulunduğu bölgede şiirleri ile adeta isyana önderlik eden bir ozandır.

'Atışma' is a type of competition in which at least two minstrel come face to face in front of an audience and talk or try to outdo each other with their words. 'Leb Değmez' is a type of atışma that minstrels use as a kind of verbal skill to demonstrate their mastery. This type is based on the principle that minstrels recite poetry without using labial and dental-labial sounds such as b, p, m, f, v, accompanied by a pin placed between their lips.

THE ROLE AND IDENTITY OF THE LOVER

Minstrel is both an artist and the conscience of the people. His 'saz' is not just a musical instrument; it is an interpreter of truth, justice and beauty. Minstrel is a wandering poet; he travels from city to city and village to village; he tells what he sees and puts what he experiences into poetry. His identity is sometimes oppositional, sometimes a lover, sometimes a mystic. He is born among the people, lives with the people, and speaks on behalf of the people. By narrating the traditions, they are attached to and all the values of the people's culture in their poems, minstrels have served for centuries to make Turkish culture a common life and set of values. In terms of expressing the common feelings and thoughts of the people in the face of social, historical and individual facts and situations in their poems, minstrels serve as cultural carriers in the preservation of Turkish culture. Minstrels are outgoing and sensitive to political and social events. They judge and criticize the negative situations they witness, experience and hear. In terms of transmitting the language and events of the culture to generations, minstrels are a kind of chroniclers (history writers) of history.

Aynı isyan önderliği, bu kez devlete olmasa da ondan güç alan dönemin Bolu Beyi'ne karşı, Köroğlu'nda da görülür. Âşıklar, misyonlarını yalnızca halkın dertlerini, aşklarını ve sıkıntılarını anlatmakla sınırlı görmemiş; halkın isyanına önderlik edici bir boyuta da taşımışlardır. Bu türden âşıklara birçok isim eklemek mümkündür. Örneğin, Pir Sultan Abdal da yine aynı duygularla düzene karşı hareket eden bir halk önderi olup, inançları uğruna darağacında can vermeyi dahi göze almıştır. Âşıklar, bu yönleri ile dönemlerinin halk önderidir aynı zamanda.

ÇAĞDAŞ DÖNEMDE ÂŞIKLIK

Modern çağda teknolojinin ve yazılı kültürün hâkimiyeti, âşıklık geleneğini gölgede bıraksa da bu gelenek hâlâ yaşamaktadır. Festivallerde, TRT arşivlerinde, kültürel etkinliklerde ve akademik çalışmalarda yaşatılmaya devam edilmektedir. Özellikle Aşık Mahzuni Şerif, Neşet Ertaş, Âşık Reyhani, Murat Çobanoğlu, Âşık Şeref Taşlıova gibi ustalar sayesinde 20. yüzyılın sonlarında da canlılığını korumuştur. Bu bağlamda Âşık şiiri yeni ortamlara, yeni koşullara uyum göstermeye, gelenek dışı öğelerle beslenmeye başlamıştır. Son yıllardaki köyden kente göç olgusu âşıkların doğal ortamını da etkilemiştir. Şehir kültürüyle beslenmeye başlayan âşık şiiri de kaçınılmaz olarak değişime uğramıştır. Yeni bir olgu olarak ortaya çıkan şehirli âşık tipi, kentleşme sürecini yaşayan kesimler arasında şiir söylemeye başlamıştır, artık o ne köylü ne de kentleşme sürecini tamamlamamış için şehirlidir. Âşıkların şehirdeki bu yaşama biçimleri sanatlarını da etkilemiştir. Artık onların seslendikleri kitle eski çevreleri değildir. Yeni insan tipinin sanatçısı da farklı olacaktır.

SONUÇ

Âşıklık geleneği, Türk halkının ortak belleğinden süzülen, sazla söze bürünen bir edebî hazine olarak değerini korumaktadır. Bu gelenek, sadece geçmişin nostaljisi değil, aynı zamanda bugünün insanına dair evrensel hakikatler söyleyen canlı bir kültür mirasıdır. Kimi zaman bir sevdanın türküsü, kimi zaman bir haksızlığın ağıtı, kimi zaman bir doğa tasvirinin inceliğidir. Âşıklık, halkın hem kalbi hem de sesi olmaya devam etmektedir.

The minstrels were not only in this respect, but also in the position of a people's leader in the rebellion against the system and the lords of the period. For example, Dadaloğlu is a poet who led the rebellion with his poems in the region where he lived against the settlement policy of the Turkmens.

The same rebellion leadership is also seen in Köroğlu, this time against the Bey of Bolu who draws power from the state, although not against the state the minstrels carried their mission not only to the position of narrating the troubles, loves and troubles of the people, but also to the dimension of leading the people's rebellion. It is possible to add many names to these types of minstrels. For example, Pir Sultan Abdal was also a public leader who acted with the same feelings towards the order and even risked his life on the gallows for his beliefs. In this respect, the minstrels are also the public leaders of their time.

MINSTRELSY IN THE CONTEMPORARY ERA

Although the dominance of technology and written culture in the modern age has overshadowed the tradition of minstrelsy, this tradition is still alive. It continues to be kept alive in festivals, TRT archives, cultural events and academic studies. It has maintained its vitality in the late 20th century, especially thanks to masters such as Aşık Mahzuni Şerif, Neşet Ertaş, Aşık Reyhani, Murat Çobanoğlu, Aşık Şeref Taşlıova. In this context, minstrel poetry has begun to adapt to new environments and conditions and to feed on non-traditional elements. The migration from villages to cities in recent years has also affected the natural environment of minstrels. Minstrel poetry, which has begun to feed on city culture, has inevitably changed. The urban minstrel type, which has emerged as a new phenomenon, has begun to write poetry among segments experiencing the urbanization process; he is no longer a villager, nor an urbanite because he has not yet completed the urbanization process. The way minstrels live in the city has also affected their art. The audience they address is no longer their old environment. The artist of the new human type will also be different.

CONCLUSION

The tradition of minstrelsy preserves its value as a literary treasure filtered from the collective memory of the Turkish people, transformed into words with the 'saz'. This tradition is not only nostalgia for the past, but also a living cultural heritage that tells universal truths about today's people. Sometimes it is a song of love, sometimes a lament for injustice, sometimes the subtlety of a description of nature. Minstrelsy continues to be both the heart and the voice of the people.

TARİHİ BİR MİRASIN YENİDEN DOĞUŞU: **TRAKYA ÜNİVERSİTESİ SULTAN II. BAYEZİD KÜLLİYESİ SAĞLIK MÜZESİ**

REBIRTH OF A HISTORICAL HERITAGE:
TRAKYA UNIVERSITY SULTAN II. BAYEZİD
COMPLEX HEALTH MUSEUM

Ender BİLAR

Araştırmacı-Yazar, Edirne Kent Kültürü ve Bilincini Geliştirme Merkezi Derneği Başkanı
Researcher-Author, President of Edirne City Culture and Awareness Development Center Association

Fotoğraflar Photos: **Enver Şengül**

Edirne'nin Yeniimaret Mahallesi'nde, Tunca Nehri'nin kuzey kıyısında yer alan Sultan II. Bayezid Külliyesi, Osmanlı döneminin en önemli sağlık ve sosyal yardım yapılarından biri olarak, 1484 yılında Sultan II. Bayezid tarafından temeli atılmış ve 1488 yılında hizmete açılmıştır.

Külliye; günümüze ulaşan cami, imaret, mutfak, erzak ambarı, medrese, darüşşifa, tabhane ve köprü gibi yapılarıyla kapsamlı bir bütünlük sunan çok işlevli bir komplekstir. Buna karşın, külliye ait hamam, değirmen ve su deposu, sıbyan mektebi, mehterhâne ve muvakkithâne gibi bazı birimler ise günümüze ulaşamamıştır.

Külliye'nin inşa edilmesindeki temel amaç, Edirne'ye çağının ileri anlayışını yansıtan bir sağlık kurumu, yani bir darüşşifa kazandırmaktır. Bu hastanenin en dikkat çekici yönü, döneminin tıp bilgileriyle birlikte müziğin, su sesinin ve çeşitli terapi yöntemlerinin tedavide kullanılmasıdır. Darüşşifanın yanında kurulan Medrese-i Etıbbâ (Tıp Medresesi), hem teorik hem de pratik eğitimin bir arada yürütüldüğü, bütüncül bir tıp eğitimi sisteminin merkezidir.

Located on the northern bank of the Tunca River, Yeniimaret Neighborhood of Edirne, Sultan Bayezid II Complex was one of the most important health and social aid structures of the Ottoman period, the foundation of which was laid by Sultan Bayezid II in 1484 and opened for service in 1488.

The complex is a multifunctional structure that offers a comprehensive integrity with its structures such as a mosque, kitchen, food warehouse, madrasah, hospital, guest house and bridge that have survived to the present day.

On the other hand, some units of the complex, such as the bathhouse, mill, water tank, primary school, mehterhane and muvakkithane have not survived to the present day.

The main purpose of building the complex was to provide Edirne with a health institution, namely a hospital, that reflects the advanced understanding of its time.

The most striking aspect of this hospital is the use of music, the sound of water and various therapy methods along with the medical knowledge of the period.

Established next to the hospital, Medrese-i Etıbbâ (Medical School) is the center of a holistic medical education system where both theoretical and practical education are provided together.

Osmanlı medrese sisteminde en yüksek statüde kabul edilen “60’lık medreseler” arasında yer alan bir eğitim kurumu olup, günümüz anlamıyla bir “Tıp Fakültesi”dir. Dolayısıyla, dönemin sağlık, eğitim ve sosyal yardım anlayışını, bütüncül bir yapı içerisinde yansıtan örnek bir kurumdur.

İHMALDEN İHYAYA: HARABEDEN MÜZEYE

Zamanla yalnızca akıl ve ruh hastalıklarının tedavi edildiği bir merkeze dönüşen dârüşşifâ, 1876-1877 Osmanlı-Rus Savaşı sırasında Edirne’nin işgaliyle tüm işlevini yitirmiştir. Hastalar İstanbul’a sevk edilmiş, yapı ise kaderine terk edilmiştir. Her ne kadar 1896, 1910 ve 1967 yıllarında bazı onarım girişimleri olmuşsa da, külliye zamanla harap bir hâle gelmiştir. Ancak bu tali, 1984 yılında değişmeye başlamıştır. Sultan II. Bayezid Külliyesi’nin cami bölümü hariç tüm bölümleri, Vakıflar Genel Müdürlüğü ile yapılan protokol çerçevesinde Trakya Üniversitesine devredilmiştir. Üniversite, bu tarihî mirası ayağa kaldırmak ve kamuya kazandırmak amacıyla kapsamlı bir restorasyon süreci başlatmıştır.

It is an educational institution among the “60-year-old madrasahs”, which are considered to have the highest status in the Ottoman madrasah system, and is a “Faculty of Medicine” in today’s sense.

Therefore, it is an exemplary institution that reflects the health, education and social assistance understanding of the period within a holistic structure.

FROM NEGLECT TO REVIVAL: FROM RUIN TO MUSEUM

Over time, the hospital, which had become a center for treating only mental and psychiatric illnesses, lost all of its function during the occupation of Edirne during the 1876-1877 Ottoman-Russian War. The patients were sent to İstanbul, and the building was abandoned to its fate. Although some restoration works were carried out in 1896, 1910 and 1967, the complex fell into disrepair over time.

However, this fate began to change in 1984. All sections of the Sultan Bayezid II Complex, except the mosque section, were transferred to Trakya University within the framework of the protocol signed with the General Directorate of Foundations. The university initiated a comprehensive restoration process in order to revive this historical heritage and make it available to the public.

Bu süreçte Edirne aşığı iki önemli isim öne çıkmaktadır: Ord. Prof. Dr. A. Süheyl Ünver ve Dr. Ratip Kazancıgil. Süheyl Ünver’in Dârüşşifânın müzeye dönüştürülmesiyle ilgili 1962 yılında Kazancıgil’e gönderdiği mektup, bir hayalin ilk adımını oluşturmuştur.

BİR DÜŞÜN GERÇEKLEŞMESİ: SAĞLIK MÜZESİ’NİN KURULUŞU

1970’li yıllarda başlayan girişimler sonuçsuz kalsa da, Trakya Üniversitesi 1997 yılında önemli bir adım atmış ve külliyein dârüşşifâ bölümü, “Trakya Üniversitesi Sultan II. Bayezid Külliyesi Sağlık Müzesi” olarak yeniden işlevlendirilmiştir.

In this process, two important names in love with Edirne stand out: Ord. Prof. Dr. A. Süheyl Ünver and Dr. Ratip Kazancıgil. The university has initiated a comprehensive restoration process in order to bring this historical heritage into the cultural life of the city.

REALIZATION OF A DREAM: ESTABLISHMENT OF THE HEALTH MUSEUM

Although the attempts that started in the 1970s were unsuccessful, Trakya University took an important step in 1997 and the hospital section of the complex was re-functioned as the “Trakya University Sultan II. Bayezid Complex Health Museum”.

11 Nisan 1997 tarihinde Kültür Bakanlığı tarafından “Özel Müze” statüsü kazanan müze, 23 Nisan 1997’de ziyarete açılmıştır. Açılış, büyük yankı uyandırmış; “Yaşayan Müze” mottosuyla yalnızca tarihî dokusuyla değil, bilimsel ve kültürel içeriğiyle de dikkat çekmiştir. 2000 yılında, İstanbul Ruh Hastalarını Readaptasyon Derneği’nin katkıları ve tasarımcı Türkan Kafadar’ın öncülüğünde “Psikiyatri Tarihi Bölümü” kurulmuştur. Dârüşşifâ’nın yataklı tedavi bölümünde oluşturulan bu bölüm, müzenin ana yapısını oluşturmaktadır. Müzede geçmişte uygulanan tedavi yöntemleri ve dönemin hastane ortamı, cansız mankenler, müzik ve su sesi eşliğinde canlandırılarak ziyaretçilere bir tarih yolculuğu sunulmaktadır.

Osmanlı Dönemi’nde Türk musikisinin makamlarının huzur verici etkisinden tedavi amacıyla da yararlanılmıştır. Hangi makamın hangi hastalığa iyi geldiğine dair sınıflandırmalar yapılmıştır. Müzede oluşturulan bölümde, müzik ve su sesiyle tedavi yöntemleri de canlandırılmıştır. Bu bağlamda Faruk Bayülkem’in projeye olan katkısı, müzenin gelişiminde adeta bir yaşam iksiri niteliğinde olmuştur. Hayırsever kişi ve kurumların destekleriyle sürekli gelişen müze, her yıl artan ziyaretçi sayısı ile Edirne’nin kültürel turizmüne değerli katkılar sunmaya devam etmektedir. Müze, Dârüşşifâ ve Medrese bölümünden oluşmaktadır. Darüşşifa bölümü de birinci ve ikinci avlu ile şifâhane bölümü bulunmaktadır. Medrese bölümünde de öğrenci odaları ile dersaneler yer almaktadır.

ULUSLARARASI BAŞARILAR VE KÜLTÜREL TANITIMA KATKI

13 Mart 2003’te Avrupa Müzeler Birliği üyesi olan müze, 2004 yılında “Avrupa’da Yılın Müzesi Ödülü”nü kazanmıştır. Ödül töreni Avrupa Konseyi Parlamentosunun bulunduğu Strasbourg’un en önemli saray müzelerinden biri olan Palace Rohan’de gerçekleşti.

Bunu 2005 yılında Dubrovnik’te düzenlenen “Dünya Ödüllü Müzeler Buluşması”nda elde edilen en iyi ikinci sunum ödülü izlemiştir.

2007’de Köln’de düzenlenen “Kültürel Mirastaki En İyiler” programında ise “En İyi Sunum Ödülü”nün sahibi olmuştur.

The museum, which gained the status of a “Special Museum” by the Ministry of Culture on April 11, 1997, was opened to visitors on April 23, 1997. The opening created a great impact; it attracted attention not only with its historical texture but also with its scientific and cultural content with the motto of “Living Museum”. In 2000, with the contributions of the Istanbul Mental Patients Readaptation Association and under the leadership of designer Türkan Kafadar, the “Department of History of Psychiatry” was established. This section, established in the inpatient treatment section of the Darüşşifa, constitutes the main structure of the museum.

In the museum, the treatment methods applied in the past and the hospital environment of the period are brought to life with lifeless mannequins, accompanied by music and the sound of water, offering visitors an experiential journey through history.

In the Ottoman Period, the calming effect of the modes of Turkish music was also used for treatment purposes. Classifications were made as to which mode was good for which disease. In the section created in the museum, treatment methods with music and water sounds are also animated.

In this context, Faruk Bayülkem’s contribution to the project has been like an elixir of life in the development of the museum. The museum, which is constantly developing with the support of charitable individuals and institutions, continues to make valuable contributions to the cultural tourism of Edirne with the increasing number of visitors every year. The museum consists of a hospital and a madrasah section. The hospital section also has a first and second courtyard and a healing center section. The madrasah section also includes student rooms and classrooms.

INTERNATIONAL ACHIEVEMENTS AND CONTRIBUTION TO CULTURAL PROMOTION

The museum, which became a member of the European Museums Association on March 13, 2003, won the “Museum of the Year in Europe” award in 2004. The award ceremony was held at Palace Rohan, one of the most important palace museums in Strasbourg, where the European Council Parliament is located.

Bu başarılar, Edirne’de müzecilik çalışmalarına ilham vermiş, özel müze girişimlerini tetiklemiştir. 2017 yılında 4. Uluslararası Üniversite Müzeleri Platformu Konferansı’nda da “Yılın Üniversite Müzesi” ödülünü kazanarak akademik alanda da öne çıkmıştır.

KÜLLİYEDE RESTORASYON VE YENİDEN İŞLEVLENDİRME

Külliyenin eğitim bileşenlerinden biri olan medrese bölümü, restore edilerek 23 Nisan 2008 tarihinde “Tıp Medresesi” olarak müze yapısına dâhil edilmiştir. Bu bölüm, müzenin bilimsel niteliğini güçlendirmiş ve tarihi işlevine kavuşmuştur.

Medresede kare planlı bir avlunun üç yanını çevreleyen öğrenci ve dersane odaları yer almaktadır. Avlunun ortasında geleneksel mimarinin bir unsuru olan şadırvan bulunmaktadır.

Sağlık Müzesi’nin restorasyon süreci, Trakya Üniversitesi ile Abdi İbrahim İlaç Sanayi arasında 2013 yılında imzalanan bir protokolle başlamıştır. Bu kapsamda Dârüşşifâ bölümü yenilenerek 13 Mayıs 2015 tarihinde ziyarete açılmıştır.

Külliyenin sosyal yardımlaşma işlevini yansıtan imaret bölümü de tarihi kimliğine uygun olarak yeniden düzenlenmiştir. “Trakya Üniversitesi İmaret Müzesi” adıyla 19 Eylül 2020 tarihinde ziyarete açılmıştır.

Sultan II. Bayezid Külliyesi, 2016 yılında **UNESCO Dünya Kültür Mirası Geçici Listesi**’ne dahil edilmiştir. Külliye’nin kalıcı listeye alınması, Edirne’nin kültürel mirasının uluslararası arenada tanınırlığının artırılması ve kentin kültür turizminin gelişmesi adına büyük önem taşımaktadır.

BİR KENTİN HAFIZASI BİR MİLLETİN MİRASI

Trakya Üniversitesi Sultan II. Bayezid Külliyesi Sağlık Müzesi, bir yapı kompleksi değil; geçmişten bugüne uzanan bir medeniyetin, bilim anlayışının ve insana verilen değerlerin somut bir yansımasıdır.

Trakya Üniversitesi’nin çalışmaları, yerel inisiyatifler ve bilim insanlarının gayreti sayesinde bu tarihi miras yeniden hayata kazandırılmış, Edirne’nin kültürel kimliğine uluslararası ölçekte katkı sunmuştur. Külliye’nin UNESCO Daimî Listesi’ne girmesi ise bu çabanın en anlamlı taçlanması olacaktır.

This was followed by the second best presentation award at the “World Award-Winning Museums Meeting” held in Dubrovnik in 2005.

It also won the “Best Presentation Award” at the “Best in Cultural Heritage” program held in Cologne in 2007. These successes inspired museum studies in Edirne and triggered private museum initiatives. It also distinguished itself in the academic field by winning the “University Museum of the Year” award at the 4th International University Museums Platform Conference in 2017.

RESTORATION AND RE-FUNCTIONING OF THE COMPLEX

The madrasah section, one of the educational components of the complex, was restored and incorporated into the museum structure as the “Medical Madrasah” on April 23, 2008. This section strengthened the scientific quality of the museum and regained its historical function.

In the madrasah, there are student and classrooms surrounding three sides of a square-planned courtyard. In the middle of the courtyard is a fountain, which is an element of traditional architecture.

The restoration process of the Health Museum began with a protocol signed between Trakya University and Abdi İbrahim Pharmaceutical Industry in 2013. Within this scope, the Darüşşifa section was renovated and opened to visitors on May 13, 2015.

The soup kitchen section of the complex, which reflects the social assistance function, has also been reorganized in accordance with its historical identity. It was opened to visitors on September 19, 2020 under the name “Trakya University Soup Kitchen Museum”.

A CULTURAL AMBASSADOR ON THE WAY TO UNESCO

Sultan Bayezid II Complex was included in the UNESCO World Cultural Heritage Temporary List in 2016. The inclusion of the Complex in the permanent list is of great importance for increasing the recognition of Edirne’s cultural heritage in the international arena and for the development of the city’s cultural tourism.

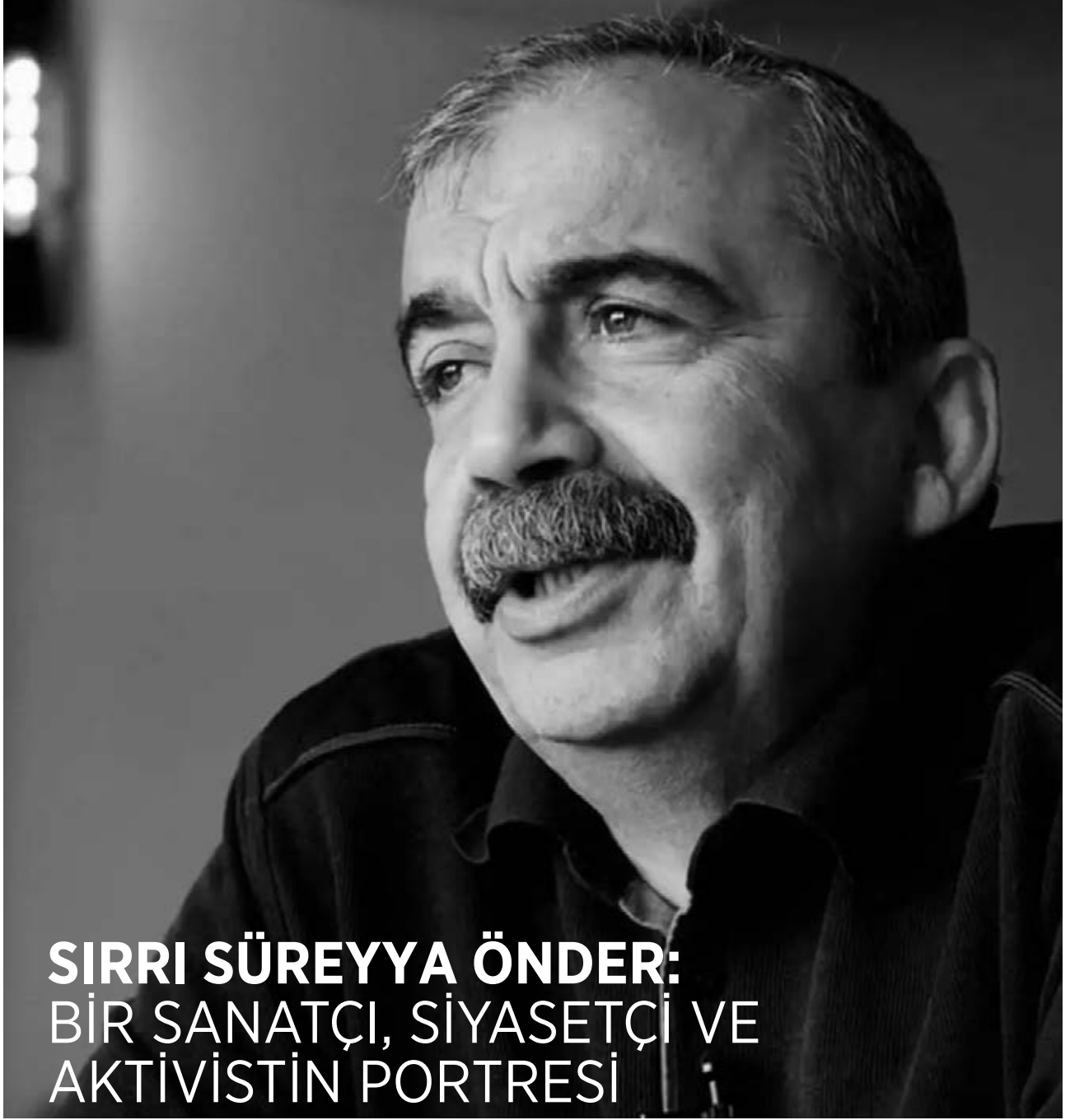
MEMORY OF A CITY, HERITAGE OF A NATION

Trakya University Sultan Bayezid II Complex Health Museum is not a building complex; it is a concrete reflection of a civilization, understanding of science and the value given to humanity from the past to the present.

Thanks to the efforts of Trakya University, local initiatives and the efforts of scientists, this historical heritage has been brought back to life and has contributed to the cultural identity of Edirne on an international scale. The inclusion of the complex in the UNESCO Permanent List will be the most meaningful crowning of this effort.

Kaynakçalar: 1- Bilar, Ender (2024) Tarih Kültür ve Sanat Kenti Edirne kitabı içinde, Sultan II. Bayezid Külliyesi’nin Ödüllü Müze Yolculuğu, (ss.:39-44).-İstanbul: Hiperyayın No: 485.2- Kazancıgil, Ratip (1994).- Edirne Sultan II. Bayezid Külliyesi.- Edirne: Türk Kütüphaneciler Derneği Edirne Şubesi Yayınları. 3- Şengül, Enver; Bilar, Ender (2007) Trakya Üniversitesi Sultan II. Bayezid Külliyesi Sağlık Müzesi = Trakya University Complex of Sultan II Health Museum: Darüşşifa.- Edirne: Trakya Üniversitesi Yayınları.

References: 1-Bilar, Ender (2024) in the book Edirne, the City of History, Culture and Art, The Award-Winning Museum Journey of Sultan Bayezid II Complex, (pp.:39-44) İstanbul: Hiperyayın No: 485. 2- Kazancıgil, Ratip (1994).- Edirne Sultan II. Bayezid Complex.- Edirne: Turkish Librarians Association Edirne Branch Publications. 3- Şengül, Enver; Bilar, Ender (2007) Trakya University Complex of Sultan II Health Museum: Darüşşifa.- Edirne: Trakya University Publications

SIRRI SÜREYYA ÖNDER: BİR SANATÇI, SİYASETÇİ VE AKTİVİSTİN PORTRESİ

SIRRI SÜREYYA ÖNDER: PORTRAIT OF AN ARTIST, POLITICIAN AND ACTIVIST

Kabına sığmayan, hedefi her zaman on ikiden vuran pırıl pırıl bir zekânın incilerini ipe dizmek için yüksek bir yere oturdu, Sirri Süreyya Önder. Baston yutmuş gibi dik duran, kasıntı insanların arasından bizlere dönüp, oynadığımız oyunu hatırlattı. İçinde siyasetin, protestolar arasında, gençler arasında filizlenen aşkların, en kasvetli hayallerin, üzerimize binen ağır yüklerin, yoksulluğun içine bile yerleşebilen mizahın kendine yer bulabildiği hayat denilen capcanlı bir oyunu gösterdi.

Sirri Süreyya Önder sat on a high place to string the pearls of a brilliant, impassionate intelligence which always hit the bullseye. Among the swaggering people who stood upright as if they had swallowed a cane, he turned away to us and reminded the game we were playing. He showed us the vibrant game called life, in which politics, the love that blossoms among young people amidst protests, the darkest dreams, the heavy burdens that weigh on us, and the humour that can find a place even in poverty, can find a place for itself.

Onu kimimiz Beynelmillel ile, kimimiz BirGün ve Radikal'deki yazılarıyla, kimimiz Meksika Sınırı ve Kafa Dengi programlarıyla, kimimiz oyunculuğuyla, kimimiz milletvekili olduğunda veya İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı adaylığında, kimimiz birinci ve ikinci barış süreçleriyle, kimimiz Gezi'yle tanıştık. Kimimiz çok sevdiği türkülerini söylerken veya bir enstrümanla şarkılara eşlik ederken, kimimiz komşuluktan tanıştık. Onu tanıma biçimlerimiz o kadar çeşitliydi ki adeta bir renk cümbüşüydü. Her nasıl ve nerede tanıdıysak onu sevdik, ona güldük, açıp açıp videolarını izledik, anlattık birbirimize.

Farklı farklı tanışıklıklarımıza rağmen soralım: Peki Sırrı Süreyya Önder kimdir?

ERKEN YAŞAM VE EĞİTİM

Sırrı Süreyya Önder, 1962 yılında Adıyaman ilinin merkez ilçesinde, Türkmen kökenli bir ailenin ilk çocuğu olarak dünyaya geldi. Berber ve arzuhalci olan babası Ziya Önder, 1960'lı yıllarda Türkiye İşçi Partisi'nin Adıyaman kurucusu ve il başkanı olmuştur. Sekiz yaşındayken babası sirozdan ölen Önder, annesi ve dört kardeşi ile dedesinin evine taşındı ve bu dönemde bir fotoğrafçıda çırak olarak çalışmaya başladı. Fotoğrafçılıktan aldığı ücretin ailesini geçindirmeye yetmemesi üzerine 16 yaşını bitirdikten sonra Sıtma Savaş ve Eradikasyon Teşkilatına mevsimlik işçi olarak girdi.

Some of us know him through Beynelmillel, some through his articles in BirGün and Radikal, some through his programs called Mexican Border and Kafa Dengi, some through his acting, some through his congressman or candidacy for or mayoralty in Istanbul, some through the first and second peace processes, and some through Gezi. While some of us knew him from singing his favorite folk songs or accompanying the songs with an instrument, some of others knew him from neighborhood. The ways we got to know him were so diverse that it was like a riot of colors. No matter how and where we met him, we loved him, laughed at him, watched his videos over and over, and told each other stories.

Despite our different acquaintances, let's ask: So who is Sırrı Süreyya Önder?

EARLY LIFE AND EDUCATION

Sırrı Süreyya Önder was born in 1962 in the central district of Adıyaman province as the first child of a family of Turkmen origin. His father, Ziya Önder, a barber and petition writer, was the founder and provincial chairman of the Turkish Workers' Party in Adıyaman in the 1960s. When he was eight years old, Önder, whose father died of cirrhosis, moved into his grandfather's house with his mother and four siblings, and during this period he began working as an apprentice to a photographer. After turning 16, he joined the Malaria Control and Eradication Organization as a seasonal worker because the wages he earned from photography were not enough to support his family.

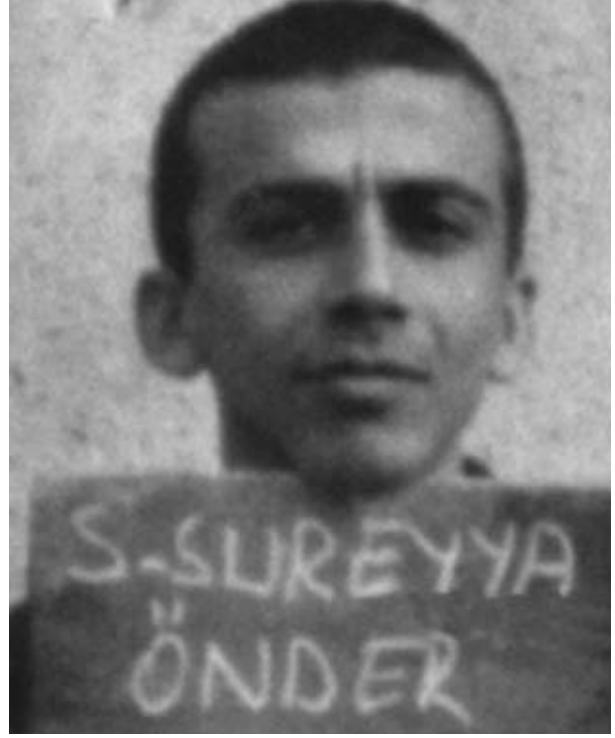
1978 yılında Adıyaman Lisesinde lise ikinci sınıf öğrencisi iken Maraş Katliamını protesto ettiği için tutuklanarak cezaevine giren Önder, tahliye olduktan sonra üniversite sınavında ilk tercihi olan Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesini kazanarak Ankara'ya gitti. 12 Eylül Darbesi yapıldığında Ankara'daydı. İlk tutuklama furyasında hapse girdi. Uzunca bir yargılama sürecinin ardından on iki yıl hapse mahkûm edildi. Açlık grevi gibi protestolar ve eylemler nedeniyle infazlarının yakılması sonucu çeşitli cezaevlerinde yedi yıl hapis yattı. Siyasi hayatında milletvekilliğiyle de tanıştı. En son TBMM Başkan Vekili olarak görev yapıyordu. Yönettiği oturumlar pek çok videoya konu oldu, izlenme rekorları kırdı.

SANATÇI ÖNDER

Önder'in sanat kariyeri, tiyatro ve sinema alanlarında önemli eserler vermesiyle dikkat çeker. 1990'lı yıllarda, çeşitli tiyatro oyunlarında sahne aldı ve yönetmenlik yaptı. Sinema dünyasında ise, özellikle "Beynelmilel" adlı filmle büyük bir çıkış yakaladı. Önder'in sanat kariyeri, toplumsal meseleleri sanatı aracılığıyla dile getirme çabasıyla şekillendi.

Sanatla kurduğu bağ ise geç ama güçlü oldu. 2003'te Yılmaz Güney'in Duvar filmini izledikten sonra, Barış Pirhasan'ın senaryo atölyesine katıldı. Bu adım, onu sinemaya yönelten dönüm noktasıydı. 2006 yılında senaryosunu yazdığı ve Muharrem Gülmez'le birlikte yönettiği Beynelmilel filmiyle ilk kez yönetmen koltuğuna oturdu. 12 Eylül sonrası sıkıyönetim yıllarını mizahla örülü, eleştirel bir dille anlattığı film, Adana Altın Koza Film Festivali'nde En İyi film seçildi ve geniş bir izleyici kitlesiyle buluştu.

Önder, who was arrested and imprisoned for protesting the Maraş Massacre while he was a sophomore at Adıyaman High School in 1978, went to Ankara after being released and won his first choice in the university entrance exam, Ankara University Faculty of Political Sciences. He was in Ankara when the September 12 Coup took place. He was imprisoned during the first wave of arrests. After a long trial, he was sentenced to twelve years in prison. He served seven years in various prisons as a result of his executions being burned due to protests and actions such as hunger strikes. He also met with the MP in his political life. He was last serving as the Deputy Chairman of the TBMM. The sessions he chaired were the subject of many videos and broke viewing records.

ARTIST ÖNDER

Önder's artistic career draws attention with his important works in the fields of theater and cinema. In the 90s, he performed in various theater plays and directed them. In the world of cinema, he made a big breakthrough, especially with the film "Beynelmilel". Önder's artistic career was shaped by his efforts to express social issues through his art.

His connection with art was late but strong. After watching Yılmaz Güney's Duvar in 2003, he joined Barış Pirhasan's screenplay workshop. This step was the turning point that led him to cinema. In 2006, he took the director's chair for the first time with Beynelmilel, the script of which he wrote and co-directed with Muharrem Gülmez. The film, which tells the story of the post-September 12, martial law years in a humorous and critical manner, was chosen as the Best Film at the Adana Golden Boll Film Festival and met with a wide audience.

SİNEMA İLE HAFIZASINI TAZELEDİ

Sinema, onun için yalnızca bir ifade alanı değil; aynı zamanda hafızayla hesaplaşmanın, geçmişle yüzleşmenin ve kolektif travmalarla estetik bir bağ kurmanın yoluydu. “O... Çocukları”, “F Tipi Film” ve “İtirazım Var” gibi yapımlarda senarist, yönetmen ya da oyuncu olarak yer aldı. “Sis ve Gece”, “Yeraltı” gibi filmlerdeki oyunculuğuyla da sinemaya çok yönlü katkı sundu.

3 Mayıs 2025 günü yapılan tüm müdahalelere rağmen çoklu organ yetmezliğinden hayatını kaybetti, Önder. Barbaros Hayrettin Paşa Cami'sinde kılınan namazına pek çok ünlü sima katıldı. Çeşitli partilerden çok sayıda milletvekili ve parti lideri ile binlerce vatandaş onu son yolculuğuna uğurlarken eşlik etti.

ÖNDER'İN SANAT HAYATINDAN YANSIYANLAR

2006	Beynelmillel - Yönetmen, Senarist, Müzik, Oyuncu
	Sis ve Gece - Oyuncu
2007	Mutluluk - Uyarlama
2008	O... Çocukları - Senarist
2009	Ada: Zombilerin Düğünü - Oyuncu
	Ejder Kapanı - Oyuncu
2010	Mar - Oyuncu
2012	Yeraltı - Oyuncu
	F Tipi Film - Yönetmen, Senarist
2012	Ferahfeza - Oyuncu
2013	Düğün Dernek - Oyuncu
2014	İtirazım Var - Senarist, Oyuncu
2015	İçimdeki Ses - Oyuncu
2017	14 Tirmeh - Oyuncu
2018	Manyak - Oyuncu
2024	Bir Cumhuriyet Şarkısı - Senarist

REFRESHED HIS MEMORY WITH CINEMA

For him, cinema was not only a field of expression, but also a way to come to terms with memory, confront the past and establish an aesthetic bond with collective traumas. He took part in productions such as O... Çocukları, F Tipi Film and Objection as a scriptwriter, director or actor. He also made multifaceted contributions to cinema with his acting in films such as Sis ve Gece and Yeraltı.

Despite all interventions on May 3, 2025, Önder lost his life due to multiple organ failure. Many famous faces attended his prayers at the Barbaros Hayrettin Paşa Mosque. Many deputies and party leaders from various parties and thousands of citizens accompanied him on his final journey.

REFLECTIONS FROM ÖNDER'S ARTISTIC LIFE

2006	Beynelmillel - Director, Screenwriter, Music, Actor
	Sis ve Gece - Actor
2007	Mutluluk - Adaptation
2008	O... Çocukları - Screenwriter
2009	Ada: Zombilerin Düğünü - Oyuncu
	Ejder Kapanı - Actor
2010	Mar - Actor
2012	Yeraltı - Actor
	F Tipi Film - Director, Screenwriter
2012	Ferahfeza - Actor
2013	Düğün Dernek - Actor
2014	İtirazım Var - Screenwriter, Actor
2015	İçimdeki Ses - Actor
2017	14 Tirmeh - Actor
2018	Manyak - Actor
2024	Bir Cumhuriyet Şarkısı - Screenwriter

BOL PINARLI VAHŞİ HAYVANLAR ANASI: KAZ DAĞLARI

MOTHER OF WILD ANIMALS WITH
PLENTIES OF SPRINGS: KAZ MOUNTAINS

Alpler'den sonra oksijen yoğunluğu en fazla olan bölgeler arasında bulunan Kaz Dağları, Balıkesir ve Çanakkale arasında yer alıyor. Doğal güzellikleri ve zengin biyoçeşitliliği ile muhteşem bir hazine olan Kaz Dağları, çok çeşitli endemik bitki ve hayvan türlerine ev sahipliği yapıyor. Mitolojik hikayeleriyle tarih ve kültür meraklılarının ilgi odağı olan bölge, doğa tutkunlarının başını döndüren görüntülere sahip...

The Kaz Mountains, which are among the regions with the highest oxygen density after the Alps, are located between Balıkesir and Çanakkale. A magnificent treasure with its natural beauty and rich biodiversity, the Kaz Mountains are home to a wide variety of endemic plant and animal species. The region, which is the center of attention for history and culture enthusiasts with its mythological stories, has images that dazzle nature enthusiasts...

Bir diğer adı İda olan bölgenin bu adı almasının nedeni, mitolojide Tanrıların Kralı olarak bilinen Zeus'un burada doğduğuna ve sütannesinin İda olduğuna inanılması.

Aşk tanrıçası Afrodit, evlilik tanrıçası Hera, zekâ tanrıçası Athena arasında düzenlenen ilk güzellik yarışması da İda Dağı'nda yapılmış. Thetis ve Peleus'un düşününe çağrılmayan karmaşa tanrıçası Eris'in, düşün yerine üzerinde 'en güzel için' yazan bir altın elma bırakması, bu güzellik yarışmasının yapılmasını sağlamış. Afrodit, Hera ve Athena arasında çıkan 'en güzel benim' tartışmasında birinin karar vermesi için Zeus'a sorulmuş ama Zeus geriye kalan tanrıçaların hiddetinden çekindiği için ölümlü olan Paris'in seçim yapmasını istemiş. Paris, ona dünyanın en güzel kadınının aşkını vadeden Afrodit'in teklifi karşısında kayıtsız kalamamış ve altın elmayı Afrodit'e vererek onun ilk güzellik yarışmasının birincisi olmasını sağlamış.

Homeros'un İlyada Destanı'nda da anlattığı İda Dağı, ırmakları, yaşayan hayvanları ve farklı güzelliği ile büyüleyen bir yer olarak betimlenmiş. Bu betimlemelerden biri de, 'Bol pınarlı vahşi hayvanlar anası'

The reason why the region, also known as Ida, got this name is because it is believed that Zeus, known as the King of the Gods in mythology, was born here and that his wet nurse was Ida.

The first beauty contest between the goddess of love Aphrodite, the goddess of marriage Hera, and the goddess of intelligence Athena was held on Mount Ida. Eris, the goddess of chaos, was not invited to the wedding of Thetis and Peleus left a golden apple with the words "for the most beautiful" written on it at the wedding site, which made this beauty contest possible. In the debate between Aphrodite, Hera and Athena about who was the most beautiful, Zeus was asked to decide, but because Zeus was afraid of the wrath of the other goddesses, he wanted Paris, who was mortal, to choose. Paris could not remain indifferent to Aphrodite's offer, which promised him the love of the most beautiful woman in the world, and gave the golden apple to Aphrodite, ensuring that she became the winner of the first beauty contest.

Mount Ida, which Homer also portrayed in the Iliad, is described as a place that fascinates with its rivers, living animals and different beauty. One of these descriptions is, 'Mother of wild animals with abundant springs'

GÖRÜLMEMEYE DEĞER YERLER

Sarıkız Tepesi

Kaz Dağları'ndaki üç tepe, birinin adı 1726 rakımdaki Sarıkız Tepesi... Tepe; Edremit Körfezi manzarasıyla ziyaretçileri büyülüyor. Bu tepenin hikayesi de var:

Annesini çok küçükken kaybeden ve çok güzel olan Sarıkız, kendisine talip olanlarla evlenmeyince köylülerin iftirasına uğrar. Yaşadığı dönemde iftiraya uğrayan her kadın gibi babası Sarıkız'ı öldürmeye kalkar ama kızına kıyamaz ve onu yanında birkaç tane kaz ile dağın tepesine bırakır.

Tepedeki kalıntıların Sarıkız'dan kaldığına inanılıyor. Öyle ki her yıl 15 Ağustos'ta Güre'nin Kavurmacılar Köyü'nde Sarıkız hayrına yemek dağıtılıyor.

PLACES WORTH SEEING

Sarıkız Hill

One of the three hills in the Kaz Mountains, Sarıkız Hill at an altitude of 1726 meters, fascinates visitors with its view of Edremit Bay. This hill also has a story:

Sarıkız, who lost her mother when she was very young and was very beautiful, was slandered by the villagers when she did not marry her suitors. Like every woman who was slandered during her time, her father tried to kill Sarıkız, but he could not bear his daughter and left her on top of the mountain with a few geese.

It is believed that the remains on the hill belong to Sarıkız. So that every year on August 15th, food is distributed for Sarıkız in the Kavurmacılar Village of Güre.

Hasan Boğuldu Göleti

İşil işil akan suyu ve gökyüzünü bile kapatan ağaçlarıyla Hasan Boğuldu Göleti, buraya gelince mutlaka uğranması gereken yerlerden biri... Hüzünlü bir hikâye:

İki farklı köyde yaşayan Hasan ile Emine birbirlerine âşık oluyorlar. Hasan, Emine'nin ailesine kendini kabul ettirmek için çalışırken çıkan fırtınada dere kenarında boğulur; Emine da ona kavuşmak için derenin hemen yanındaki çınar ağacına kendini asar. O günden beri şelalenin ve minik göletin adı Hasan Boğuldu, hemen yanındaki ağacın adı da Emine Çınarı olarak anılır. Hasan Boğuldu, aynı zamanda piknik alanı olarak kullanılıyor.

Şahindere Kanyonu

Zamanla aşınan kayalar arasında dibindeki taşları pırıl pırıl gösteren Şahindere Kanyonu, 27 km uzunluğunda. Harita üzerinde Altınoluk'a bağlı olsa da Kaz Dağları Milli Parkı içerisinde girilebilen Şahindere Kanyonu, yamaçlarıyla etkileyici bir görüntüye sahip. Kanyon içerisindeki 586 metre yüksekliğe kurulan cam terastan manzarayı seyretmek son derece etkileyici...

Zeus Altarı

Kaz Dağları'na gelindiğinde görülmesi gereken yerlerden biri de Adatepe Köyü'ndeki Zeus Altarı. Efsaneye göre Zeus'un Truva Savaşı'nı izlediği Zeus Altarı, kaya parçasına oyulmuş tahtı andıran ve birkaç basamak merdivenle çıkılan bir yapıya sahip. Bölgedeki en güzel manzaralardan birini de sunan Zeus Altarı, yıllarca ve farklı medeniyetler tarafından kutsal kabul edilmiş.

Hasan Drowned Pond

With its sparkling water and trees that even block the sky, Hasan Boğuldu Pond is one of the places you should definitely visit when you come here... A sad story:

Hasan and Emine, who live in two different villages, fall in love with each other. While Hasan is working to gain acceptance from Emine's family, he drowns in a storm near the stream; Emine hangs herself from a plane tree right next to the stream to reunite with him. Since that day, the name of the waterfall and the small pond is Hasan Boğuldu, and the name of the tree right next to it is Emine Çınarı. Hasan Boğuldu is also used as a picnic area.

Şahindere Canyon

Şahindere Canyon, which shows the stones at the bottom gleaming among the rocks that have eroded over time, is 27 km long. Although it is connected to Altınoluk on the map, Şahindere Canyon, which can be entered from the Kaz Mountains National Park, has an impressive view with its slopes. Watching the view from the glass terrace built 586 meters high inside the canyon is extremely impressive...

Altar of Zeus

One of the places to see when you come to Kaz Mountains is the Zeus Altar in Adatepe Village. According to legend, the Zeus Altar, where Zeus watched the Trojan War, has a structure that resembles a throne carved into a rock and is reached by a few steps. The Zeus Altar, which also offers one of the most beautiful views in the region, has been considered sacred for years and by different civilizations.

Adatepe Köyü

Kaz Dağları'na gidildiğinde, köylerini görmek için mutlaka vakit ayırmak gerekiyor. Bu köylerin en bilineni, Adatepe. Hem konaklamak hem de yemek için mekanlar da bulunan köyde sokaklarda gezmek, evlerin yapısını izlemek bile çok keyifli. Eski bir Rum köyü olan Adatepe, nüfusunun hepsini kaybetmek üzereyken yıllar önce bir grup insan tarafından görülüp adeta yeniden keşfedilmiş ve restorasyonlarla bugünkü halini almış. Adatepe'ye giderken yol üzerinde yer alan Zeytinyağı Müzesi ise, zeytini yalnızca bir gıda değil, kuşaktan kuşağa aktarılan bir kültür olarak görenler için mutlaka görülmesi gereken bir durak.

Adatepe Village

When you go to Kaz Mountains, you definitely need to take the time to see the villages. The most well-known of these villages is Adatepe. There are places to stay and eat in the village, and even walking around the streets and watching the structure of the houses is very enjoyable. Adatepe, an old Greek village, was about to lose all of its population, but was seen and rediscovered by a group of people years ago and restored to its current state. The Olive Oil Museum, located on the road to Adatepe, is a must-see for those who think that olive is a culture as much as being a food passed down from generation to generation.

Yeşilyurt Köyü

Yeşilyurt Köyü'nün de ilginç bir hikâyesi var. İstanbul'un fethedilmesinde yardımcı olan Türkmenlere, yerleşik hayata geçmeleri için Fatih Sultan Mehmet tarafından bu bölge hediye edilmiş. İlk defa yerleşik hayata geçecek olan Türkmenler, köylerinin güzel olması için karşı kıyıda yaşayan Rum taş ustalarından yardım alarak köylerini inşa ettirmişler. Zamanla köy hem Türk hem de Rumlara ev sahipliği yapmaya başlamış. Eskiden yapılan taş evler hâlâ duruyor ve yeni yapılan yapılar da köye özgü mimariye göre şekilleniyor. Hatta evlerin birçoğu butik otel olarak hizmet veriyor.

Yeşilyurt Village

The village of Yeşilyurt also has an interesting story. The Turkmens who helped conquer Istanbul were gifted this region by Fatih Sultan Mehmet so that they could settle down. The Turkmens who were going to settle down for the first time had their village built with the help of Greek stonemasons living on the opposite shore so that it would be beautiful. Over time, the village started to host both Turks and Greeks. The old stone houses still stand and the new structures are shaped according to the village's unique architecture. Many of the houses even serve as boutique hotels.

Milli Park

Balıkesir ili, Edremit İlçesi sınırlarında, Edremit Körfezi'nin kuzeyinde bulunan Milli Park alanına, Balıkesir'den 230 nolu, Çanakkale'den 24 nolu karayolu ile ulaşılıyor. Park, Çanakkale'ye 123 km., Balıkesir'e 92 km. mesafede bulunuyor.

Kazdağı'nın güney yüzü ile Zeytinli çayından Altınoluk yerleşiminin batısına kadar olan bölümü ve bu bölümün zirveye kadar devam eden yüksekliklerinin kapsadığı alan, milli parkı oluşturuyor.

Milli Park sınırları içinde yer alan Sütüven Şelalesi ve Hasanboğuldu Göleti, ziyaretçilerin günübirlik olarak açık hava faaliyetlerini gerçekleştirebilecekleri bir rekreasyon alanı...

Pınarbaşı günübirlik kullanım alanı, park içinde en yoğun kullanılan piknik alanlarından... Kaz Dağları'nın kar sularının bir kısmı kaynak halinde buradan çıkıp dere oluşturuyor.

Yaklaşık 27 kilometre uzunluğundaki Şahindere Kanyonu da milli parkın içinde bulunuyor. Doğa harikası bu kanyon, ortalama 600 metre yükseklikteki bir güzergâhtan gezilebiliyor.

Park içinde piknik için alanlar, lokanta vb. tesisler, kamp alanları ve Şahindere Kanyonu üzerinde bir cam seyir terası bulunurken, ziyaretçiler bu alanda; yürüyüş, dağ tırmanışı, doğa sporları, doğa gözlemciliği ve fotoğraf çekimi yapabiliyorlar. Parkın yakın çevresinde Antandros, Adramytteion ve Assos başta olmak üzere çok sayıda antik kent de yer alıyor.

National Park

The National Park area, located in the north of Edremit Gulf within the borders of Edremit District of Balıkesir Province, can be reached via highway 230 from Balıkesir and highway 24 from Çanakkale. The park is 123 km from Çanakkale and 92 km from Balıkesir.

The southern face of Kaz Mountain and the section from Zeytinli Stream to the west of Altınoluk settlement and the area covered by the heights of this section up to the summit constitutes the national park.

Located within the borders of the National Park, Sütüven Waterfall and Hasanboğuldu Pond are recreation areas where visitors can engage in daily outdoor activities...

Pınarbaşı daily use area is one of the most used picnic areas in the park. Some of the snow waters of Kaz Mountains come out of here as a source and form a stream.

The Şahindere Canyon, which is approximately 27 kilometers long, is also located within the national park. This natural wonder can be visited from a route at an average altitude of 600 meters.

Within the park, there are picnic areas, restaurants etc. facilities, camping areas and a glass viewing terrace on the Şahindere Canyon, and visitors can do hiking, mountain climbing, nature sports, nature observation and photography in this area. There are also many ancient cities in the immediate vicinity of the park, primarily Antandros, Adramytteion and Assos.

TARİH, BURADA YAŞIYOR!

Kaz Dağları, tarih öncesi yıllarda da çeşitli medeniyetleri barındıran, üzerinde kentler, kasabalar kurulup, yıkılan bir bölge... Bilinen tarihi M.Ö. 2000 yıllarında başlıyor. Bu tarihlerde Thebe şehri, Lyrnessos şehri, Khrysa şehri, Killa Şehri, Anderia şehri, Antandros şehri, Adramytteion şehri, Astrya şehri, Gargara şehri gibi kentler kurulmuş bunlardan bir çoğu da Truva savaşları sırasında yok edilmişler.

HISTORY LIVES HERE!

The Kaz Mountains is a region that hosted various civilizations in prehistoric times, where cities and towns were founded and destroyed... Its known history begins around 2000 BC. During these years, cities such as Thebe, Lyrnessos, Khrysa, Killa, Anderia, Antandros, Adramytteion, Astrya, and Gargara were founded, and most of them were destroyed during the Trojan Wars.

BİYOÇEŞİTLİLİĞİN ÜLKESİ

Hayvan Türleri

Ayı, Karaca, Yaban Kedisi, Su Samuru, Sincap, Yarasa, Kirpi, Tavşan, Porsuk, Sansar, Tilki, Yaban Domuzu, Kartal, Doğan, Atmaca, Şahin, Keklik, Tahtalı, Çulluk ve Balık cinsleri, Alabalık ve Sazan

Bitki Örtüsü

Üst tabakada 600-700 rakımlar arasında Kızılçam hâkim... Üst rakımlarda, Karaçam, Kayın, Gökmar aslı ağaç türleri olarak boy gösterirken, Kestane, Meşe, Kızılağaç, Çınar ağaçları da bölgenin bitki örtüsüne zenginlik katıyor. Alt tabakada, Sistus (Laden), Erika, Karaçalı, Böğürtlen, Sarmaşık bitkileri ile Kekik, Adaçayı, Sumak gibi tıbbi bitkiler yer alıyor.

LAND OF BIODIVERSITY

Animal Types

Bear, Roe Deer, Wild Cat, Otter, Squirrel, Bat, Hedgehog, Rabbit, Badger, Marten, Fox, Wild Boar, Eagle, Falcon, Hawk, Falcon, Partridge, Woodcock, and Fish species, Trout and Carp.

Vegetation

In the upper layer, between 600-700 altitudes, Red Pine is dominant... In the upper altitudes, Black Pine, Beech, Fir are the main tree species, while Chestnut Oak, Alder, Plane trees also add richness to the vegetation of the region. In the lower layer, Cistus (Citrus), Erika, Blackthorn, Blackberry, Ivy plants and medicinal plants such as Thyme, Sage, Sumac.

AVRUPA'YI ESERLERİNE HAYRAN BIRAKAN OSMANLI RESSAMI: **ŞEKER AHMET PAŞA**

THE OTTOMAN PAINTER WHOSE WORKS LEFT
EUROPE IN ADMIRATION: ŞEKER AHMET PAŞA

Doğayı dikkatle izleyerek, yarattığı peyzaj ve natürmort eserleriyle, Avrupa'da da ün kazanan Şeker Ahmet Paşa'nın hayatı neredeyse sadece resim sanatı ile doluydu... Güzel huylu ve hoş sohbet olduğu için 'şeker' lakabıyla anılan sanatçının eserleri, bugün de en fazla ilgi gören eserler arasında yer alıyor.

Şeker Ahmet Paşa, who became famous in Europe with his landscape and still life works created by carefully observing nature, lived his life almost exclusively with the art of painting. The works of the artist, who was known by the nickname 'şeker' because he was well-mannered and had a pleasant conversation, are still among the most popular works today.

1841 yılında Üsküdar'da doğan Şeker Ahmet Paşa, ilk ve orta öğrenimini Üsküdar'da tamamladı. 1855'te Mekteb-i Harbiye'ye girdi. Burada özellikle resim sanatında görülen üstün yeteneği nedeniyle son sınıfta iken resim öğretmenini yardımcılığı ile görevlendirildi. Mekteb-i Harbiye'den mülâzım olarak mezuniyeti sırasında yaptığı bir resmin Sultan Abdülaziz tarafından çok beğenilmesi üzerine padişahın emriyle, 1861-1862 yılları arasında, Paris'te başarılı Türk öğrencileri için elçilik bünyesinde kurulan Mekteb-i Osmânî'ye gönderildi.

Öğrenim yıllarında, hocalarından Gustave Boulanger ve ardından Jean-Léon Gérôme'un atölyesinde çalışarak resim tekniğini geliştirdi. Paris Güzel Sanatlar Akademisinde resim eğitimine devam etti. Bu sırada, Cézanne, Renoir, Toulouse-Lautrec, Manet ve Courbet gibi empresyonist ressamların açtığı yeni ekol en verimli çağını yaşıyordu. Şeker Ahmet Paşa, bu akım içinde daha çok ressam Courbet'in etkisinde kaldı.

RESİM HOCALIĞI YAPTI

1867'de Sultan Abdülaziz Avrupa seyahati esnasında, II. Uluslararası Paris Sanayi Sergisinin açılışında Osmanlı pavyonunda sanat eserlerinin sergilendiği salonda Şeker Ahmet'in yaptığı, "Ahmet Ali Kulları" imzalı büyük boy karakalem portresini gördü ve onunla yakından ilgilendi. Şeker Ahmet'in Paris'te yaptığı resimler, 1869 ve 1870'te Paris'in uluslararası sergisinde, yer aldı. Paris Güzel Sanatlar Akademisi'nde eğitimini tamamladıktan sonra akademi tarafından üç ay süreyle İtalya'ya gönderilen Şeker Ahmet, Fransa ile Prusya arasında çıkan savaş yüzünden Mekteb-i Osmânî kapanınca arkadaşlarıyla beraber 1870'te İstanbul'a döndü. Kolağası rütbesiyle Mekteb-i Tıbbiyye resim hocalığına tayin edildi. Bu görevinin yanında Beyazıt, Zeyrek, Kaptan İbrahim Paşa rüşdiyeleriyle Sultan Ahmet Sanat Mektebinde resim ve lisan öğretmenliği yaptı.

Born in Üsküdar in 1841, Şeker Ahmet Paşa completed his primary and secondary education in Üsküdar. He entered the Military Academy in 1855. Due to his outstanding talent, especially in painting, he was assigned as an assistant art teacher in his senior year. When he graduated from the Military Academy as a lieutenant, Sultan Abdülaziz liked a painting he made and sent him to the Ottoman School, which was established within the embassy in Paris for successful Turkish students, between 1861-1862, by order of the Sultan.

During his education, he developed his painting technique by working in the studio of his teachers Gustave Boulanger and then Jean-Léon Gérôme. He also continued his painting education at the Paris Academy of Fine Arts. During this time, the new school opened by impressionist painters such as Cézanne, Renoir, Toulouse, Manet, and Courbet was experiencing its most productive period. Şeker Ahmet was mostly influenced by the painter Courbet within this movement.

WORKED AS AN ART TEACHER

During his trip to Europe in 1867, Sultan Abdülaziz saw the large-sized pencil portrait signed "Ahmet Ali Kulları" made by Şeker Ahmet in the hall where works of art were exhibited in the Ottoman pavilion at the opening of the 2nd International Paris Industrial Exhibition, and was closely interested in it. The paintings that Şeker Ahmet made in Paris were exhibited in the international exhibitions of Paris in 1869 and 1870. After completing his education at Paris Academy of Fine Arts, Şeker Ahmet was sent to Italy for three months by the academy and when the Mekteb-i Osmani was closed due to the war between France and Prussia, he returned to İstanbul with his friends in 1870. He was appointed as an art teacher at the Medical School with the rank of Kolağası. In addition to this duty, he taught art and language at the Beyazıt, Zeyrek, Kaptan İbrahim Paşa secondary schools and the Sultanahmet Art School.

TÜRKİYE'DEKİ İLK SERGİ

Türkiye'de ilk resim sergisini 1873'te Sultan Ahmet Sanat Mektebinde açan Şeker Ahmet Paşa, 1875'te Çemberlitaş'ta Dârülfünun binasında Sultan Abdülaziz'in desteğiyle yerli ve yabancı ressamların katıldığı ikinci sergisini düzenledi. Büyük ilgi gören sergi, bir yıl sonra tekrarlandı. Bu sanat faaliyetlerinin ardından kolağası rütbesiyle Sultan Abdülaziz'in yaverliğine tayin edildi. Ayrıca Şehzâde Yûsuf İzzeddin'in hizmetinde bulundu. 1870-1875 yılları arasında padişahın emriyle Dolmabahçe Sarayı'nda resim koleksiyonunun oluşumunda danışmanlık yaptı. Yabancı ressamların tablolarını satın almakla görevlendirildi. Paris'teki sanat galerileriyle ilişki kurarak, günümüzde bir kısmı İstanbul Resim ve Heykel Müzesi'nde bulunan Yvon, Boulanger, Chaplin, Harpignies, Daubigny, Gérôme gibi Fransız ressamların eserlerini sarayın resim koleksiyonuna kazandırdı.

THE FIRST EXHIBITION IN TÜRKİYE

Şeker Ahmet Paşa, who opened the first painting exhibition in Türkiye in 1873 at the Sultan Ahmet Art School, organized his second exhibition with the support of Sultan Abdülaziz, with the participation of local and foreign painters, in the Darülfünun building in Çemberlitaş in 1875. The exhibition, which attracted great attention, was repeated a year later. Following these artistic activities, he was appointed as an aide-de-camp to Sultan Abdülaziz with the rank of kolağası (lieutenant). He also served in the service of Şehzade Yusuf İzzeddin. Between 1870 and 1875, he worked as a consultant in the formation of the painting collection at the Dolmabahçe Palace upon the order of the sultan. He was tasked with purchasing paintings by foreign artists. He established relations with art galleries in Paris and acquired works by artists such as Yvon, Boulanger, Chaplin, Harpignies, Daubigny, Gérôme, some of which are currently in the Istanbul Painting and Sculpture Museum.

SARAY SANAT ELÇİSİ

1896 yılından ölümüne kadar kendisine yabancı misafirlerin teşrifatçılığı görevi verildi. Yıldız'daki fabrika için porselen üzerine resimler yaptı. Padişah adına yabancı devlet adamlarına ve elçilere verilecek hediyelerin seçimi ve saray sanat elçiliği görevini yürüttü. Bunun yanında Mercan'daki konağında bulunan atölyesinde natürmort ve peyzaj resimleri yaptı.

1907 yılında vefat eden Şeker Ahmet Paşa, Eyüp'te Sokullu Mehmet Paşa Türbesi yakınına defnedildi.

PALACE ART AMBASSADOR

From 1896 until his death, he was given the duty of being the ceremonial attendant of foreign guests. He made paintings on porcelain for the factory in Yıldız. He selected the gifts to be given to foreign statesmen and ambassadors on behalf of the Sultan and served as the palace art ambassador. In addition, he made still life and landscape paintings in his workshop in his mansion in Mercan.

Şeker Ahmet Paşa, who died in 1907, was buried near the Tomb of Sokullu Mehmet Paşa in Eyüp.

ESERLERİNİN ÖZELLİKLERİ

60'ın üzerinde nişan ve madalya sahibi olan Şeker Ahmet Paşa'nın çalışmalarındaki titizlik ve temizlik, askeri eğitim ve terbiyenin sanat planına yansımaları şeklinde yorumlanır. Ünlü Avrupa'ya yayılan Şeker Ahmet Paşa toplumun değer yargılarına bağlı kalıp daha çok peyzaj ve natürmort eserler yaptı. Doğayı dikkatle izleyerek uzun ve ısrarlı bir çalışmanın sonunda tamamladığı tablolarında; ışık-gölge dağılımını ve renklerin ahengini büyük bir ustalıkla gerçekleştirdi. Eserlerini, doğayı bir fotoğraf objektifi gibi aynen kopya etme veya ayrıntıları tuvale geçirme kaygısı gütmeyen yeni düzenleme ve yorumlarla yarı empresyonist bir anlayışla yarattı.

BAŞLICA ESERLERİ

Tepe Üzerinde Kale
Talim Yapan Erler
Orman
Ağaçlar Arasında Karaca
Manzara
Orman ve Geyik
Ormanda Yol
Peyzaj
Ağaçlık
Kendi Portresi
Natürmort
Meyveler
Manolya ve Meyveler
Yelkenliler
Ceylan ve Orman
Portakallı Natürmort
Güllü Natürmort
Narlar ve Ayvalar

FEATURES OF HIS WORKS

The meticulousness and cleanliness in the works of Şeker Ahmet Paşa, who has received over 60 medals and decorations, is interpreted as the reflection of military training and discipline on the artistic plan. Şeker Ahmet Paşa, whose fame spread throughout Europe, made mostly landscapes and still life works, adhering to the values of society. In his paintings, which he completed after a long and persistent study by carefully observing nature; he realized the distribution of light and shadow and the harmony of colors with great mastery. He created his works with a semi-impressionist understanding with new arrangements and interpretations, without worrying about copying nature exactly like a photographic lens or transferring details to the canvas.

MAIN WORKS

Castle on a Hill
Soldiers Drilling
Forest
Roe Deer Among the Trees
Landscape
Forest and Deer
Road in the Forest
Landscape
Woodland
Self-Portrait
Still Life
Fruits
Magnolia and Fruits
Sailboats
Gazelle and Forest
Still Life with Oranges
Still Life with Roses
Pomegranates and Quinces

“

**BENDEN SELAM
OLSUN BOLU BEYİNE**

GREETINGS FROM ME TO
THE BEY OF BOLU ”

Köröğlu

Türk halk edebiyatının efsanevi kahramanı Köroğlu'nun hikayeleri, günümüzde yeniden ilgi görüyor. 16. yüzyılda yaşadığı düşünülen Köroğlu, Bolu Beyi'ne karşı verdiği mücadele ile tanınır. Babası Koca Yusuf'un Bolu Beyi tarafından kör edilmesi üzerine Köroğlu, adalet arayışına çıkar ve halkın sevgisini kazanır.

Son dönemde yapılan araştırmalar ve yayınlanan kitaplar, Köroğlu'nun destanını yeniden gündeme taşıdı. Halk arasında nesilden nesile aktarılan bu hikayeler, Köroğlu'nun cesareti, adalet arayışı ve halkın yanında yer almasını ön plana çıkarıyor. Köroğlu'nun şiirleri, halkın duygularını ve düşüncelerini yansıtarak, Türk kültürünün önemli bir parçası olarak kabul ediliyor.

ADALET ARAYIŞININ KAHRAMANI

Köroğlu'nun hikayeleri, Türk halk edebiyatının zenginliğini ve çeşitliliğini gösterirken, halkın adalet arayışını ve zalimlere karşı direnişini simgeliyor. Bu destan, hâlâ halk arasında büyük bir ilgiyle okunuyor ve Köroğlu'nun kahramanlıkları, yeni nesillere ilham vermeye devam ediyor.

Köroğlu'nun destanı, sadece bir kahramanlık hikayesi değil, aynı zamanda bir direniş ve adalet arayışının sembolüdür. Köroğlu, babasının intikamını almak için çıktığı yolda, zalimlere karşı mücadele ederken halkın yanında yer almış ve onların sevgisini kazanmıştır. Onun hikayeleri, halkın zalim yöneticilere karşı direnişini ve adalet arayışını simgeler.

Köroğlu'nun şiirleri, onun sadece bir savaşçı değil, aynı zamanda bir şair olduğunu gösterir. Onun şiirleri, halkın duygularını ve düşüncelerini yansıtarak, onların sesi olmuştur. Köroğlu'nun şiirleri, halk arasında büyük bir ilgiyle okunmuş ve nesilden nesile aktarılmıştır.

ANONİM BİR MAHLAS: KÖROĞLU

"Köroğlu" ismi/mahlası, Türk edebiyat tarihi içerisinde özel bir yere sahiptir. Bu isim, hem Türk boylarının yayıldığı coğrafi alan içerisinde bilinen bir destan kahramanının adı hem de 16-17. yüzyıllarda yaşadığı tahmin edilen Anadolu sahası bir âşîğın mahlasıdır. Destanların, âşıklar tarafından yaratıldığı ve bir âşîğın mahlasının da "Köroğlu" olduğu düşünüldüğünde, bu adlandırmanın özel olduğu gibi, edebiyat tarihi açısından bir o kadar da karışıklığa neden olduğunu söylemek mümkündür.

The stories of Köroğlu, the legendary hero of Turkish folk literature, are gaining renewed interest today. Köroğlu, thought to have lived in the 16th century, is known for his struggle against the Bey of Bolu. After his father Koca Yusuf was blinded by the Bey of Bolu, Köroğlu set out to seek justice and won the love of the people.

Recent research and published books have brought Köroğlu's epic back to the agenda. These stories, passed down from generation to generation, highlight Köroğlu's courage, quest for justice and standing by the people. Köroğlu's poems are considered an important part of Turkish culture, reflecting the people's feelings and thoughts.

HERO OF THE QUEST FOR JUSTICE

Köroğlu's stories demonstrate the richness and diversity of Turkish folk literature, symbolizing the people's search for justice and resistance against oppressors. This epic is still read with great interest among the people, and Köroğlu's heroism continues to inspire new generations.

Köroğlu's epic is not only a story of heroism, but also a symbol of resistance and the search for justice. Köroğlu took the side of the people and won their love while fighting against the oppressors on the path he set out to avenge his father. His stories symbolize the people's resistance against the oppressive rulers and their search for justice.

Köroğlu's poems show that he was not only a warrior but also a poet. His poems reflected the people's feelings and thoughts and became their voice. Köroğlu's poems were read with great interest among the people and passed down from generation to generation.

AN ANONYMOUS PSEUDONYM: KÖROĞLU

The name/pseudonym "Köroğlu" has a special place in the history of Turkish literature. This name is both the name of an epic hero known in the geographical area where the Turkish tribes spread and the pseudonym of an Anatolian bard who is thought to have lived in the 16th-17th centuries. Considering that epics were created by bards and that the pen name of a bard was "Köroğlu", it is possible to say that this naming is special and causes confusion in terms of literary history.

KÖROĞLU MU? ÂŞIK KÖROĞLU MU?

Âşık Köroğlu hakkında verilen bu bilgilerdeki karışıklık, daha önce dile getirdiğimiz gibi Köroğlu Destanı'nın kahramanı Köroğlu ve âşık olan Köroğlu arasındaki ortak isim kullanımından kaynaklanmaktadır. Destanın 16. yüzyıldan önce teşekkül ettiği kabul edilirse, bu şairin, destan kahramanı Köroğlu'nun ismini, bu destanın şöhretine binaen almış olması muhtemeldir. Ali Yakıcı da halk anlatmalarındaki Köroğlu ve Âşık Köroğlu bağlantısına dikkat çekerek şunları dile getirir: "Tarihî kişiliği bilim insanı ve araştırmacılar tarafından kabul edilen iki Köroğlu daha vardır ki; bunlardan biri Osmanlı kayıtlarına göre Celâli isyanlarına katılan 'eşkiya Köroğlu', diğeri de Osmanlı ordusuyla aynı yıllarda İran seferine katıldığı belirtilen ordu şairi 'âşık Köroğlu'dur. Kimi araştırmacı ve bilim insanları bu iki Köroğlu'nun aynı kişi olduğunu iddia etmektedir ki bu iddia tarihî ve sosyolojik bakımdan sağlıklı değildir. Çünkü bir kişi aynı tarihlerde hem Bolu dolaylarında hem Şirvan ve Tebriz'de olamaz."

KÖROĞLU'NUN ŞİİRLERİNİN TEMALARI

Adalet Arayışı

Köroğlu'nun şiirlerinde adalet arayışı önemli bir tema olarak öne çıkar. Babası Koca Yusuf'un Bolu Beyi tarafından kör edilmesi üzerine Köroğlu, adalet arayışına çıkar ve zalimlere karşı mücadele eder. Bu tema, halkın zalim yöneticilere karşı direnişini ve adalet arayışını simgeler

Cesaret ve Kahramanlık

Köroğlu'nun şiirlerinde cesaret ve kahramanlık temaları sıkça işlenir. Onun kahramanlıkları, halk arasında büyük bir ilgiyle okunmuş ve nesilden nesile aktarılmıştır.

Halkın Duyguları ve Düşünceleri

Köroğlu'nun şiirleri, halkın duygularını ve düşüncelerini yansıtarak, onların sesi olmuştur. Onun şiirleri, dilden dile aktararak bir söylence olmuştur.

It is estimated that the bard with the pen name Köroğlu, whose real name and date of birth are not exactly known, lived in the 16th-17th centuries. According to the information given by Pertev Naili Boratav and Cahit Öztelli, the minstrel is a Janissary. There are two poems that inform about the existence of the minstrel and the time in which he lives. The first of these poems was written before the death of Özdemiroğlu Osman Paşa, who died in Tabriz during the Iran campaign in 1585, while marching towards Shirvan; the second was written after the Pasha died of natural causes after Tabriz was taken. There is no information about when and where Minstrel Köroğlu died. However, as it is understood from the expression "Köroğlu used to play the fretless saz" in Minstrel Ömer's Şairname, Köroğlu was not alive at the end of the 17th century.

KÖROĞLU OR MINSTREL KÖROĞLU?

The confusion in this information about Minstrel Köroğlu stems from the common name usage between Köroğlu, the hero of the Köroğlu Epic, and Köroğlu, the minstrel. If it is accepted that the epic was composed before the 16th century, it is likely that this poet took the name of the hero of the epic, Köroğlu, based on the fame of this epic. Ali Yakıcı also draws attention to the connection between Köroğlu and Minstrel Köroğlu in folk narratives and states the following: "There are two more Köroğlus whose historical identity is accepted by scientists and researchers; one of them is the 'bandit Köroğlu' who participated in the Celali rebellions according to Ottoman records, and the other is the army poet 'minstrel Köroğlu' who is stated to have participated in the Iran campaign with the Ottoman army in the same years. Some researchers and scientists claim that these two Köroğlus are the same person, but this claim is not sound in historical and sociological terms. Because a person cannot be in the Bolu area and in Shirvan and Tabriz at the same time."

THEMES OF KÖROĞLU'S POEMS

The Quest for Justice

The search for justice is an important theme in Köroğlu's poems. After his father Koca Yusuf was blinded by the Bey of Bolu, Köroğlu sets out to seek justice and fight against the oppressors. This theme symbolizes the people's resistance against the oppressive rulers and their search for justice.

Courage and Heroism

Themes of courage and heroism are frequently discussed in Köroğlu's poems. His heroic deeds were read with great interest among the people and passed down from generation to generation.

People's Feelings and Thoughts

Köroğlu's poems became the voice of the people by reflecting their feelings and thoughts. His poems became a legend by being passed on from mouth to mouth.

Direnış ve Mücadele

Köroğlu'nun şiirlerinde direniş ve mücadele temaları da önemli bir yer tutar. Köroğlu, zalim yöneticilere karşı direnişini ve halkın adalet arayışını temsil eder.

Doğa ve Dağlar

Köroğlu'nun şiirlerinde doğa ve dağlar da sıkça yer alır. Dağlar, Köroğlu'nun mücadele ettiği ve sığındığı yerler olarak önemli bir rol oynar. Bu tema, Köroğlu'nun doğayla olan ilişkisini ve dağların onun hikayesinde oynadığı rolü ifade eder.

Resistance and Struggle

Themes of resistance and struggle also have an important place in Köroğlu's poems. Köroğlu represents the people's resistance against tyrannical rulers and their search for justice.

Nature and Mountains

Nature and mountains also appear frequently in Köroğlu's poems. Mountains play an important role as places where Köroğlu struggles and takes refuge. This theme expresses Köroğlu's relationship with nature and the role that mountains play in his story.

AY BATSIN AĞALAR GÜNEŞ TUTULSUN

Ay batsın ağalar güneş tutulsun
Parladı parlardı çalın kılınıc
Oklar gıcırdasın ayyuka çıksın
Mevlânın aşkına basın kılınıc

Koşun at çatlasın kuvvet bacadta
Keyif günü değil köşe bucakta
Haydi savaş gerek kelle kucakta
Mevlânın aşkına çalın kılınıc

Yiğit gelsin harpte gönül eğlesin
Doru at kişnesin al at oynasın
Kaynaklarda kızıl kanlar kaynasın
Esir etmek yok ha basın kılınıc

Bu yıl koçyiğitler burda kışlasın
Yılan dili eğri hançer işlesin
Kâfir düşman el amana başlasın
Hiç aman vermeyin çalın kılınıc.

Köroğlu ahdetti meydan almaya
Kılınç gibi düşmanına salmaya
Peyman ettim yedi derya dolmaya
Doldurun deryayı basın kılınıc.

“

**HASRETİNDEN
PRANGALAR
ESKİTTİM!**

I WORE OUT
SHACKLES WITH
YOUR YEARN! ”

Ahmed Arif

Toplumu anlatırken, aşkı betimledi, aşkı anlatırken, toplumu unutmadı! Onun dizelerinde ‘sevda’ okuyanın kalbinin daha hızlı atmasına yol açarken bu toprakların ‘en büyük’ şairlerinden biri olarak derin izler bıraktı.

While describing the society, he described love, while describing love, he did not forget the society! While the ‘love’ in his verses caused the heart of the reader to beat faster, he left deep traces as one of the ‘greatest’ poets of these lands.

"Terketmedi sevdan beni/ Aç kaldım, susuz kaldım/ Hayın, karanlıktı gece/ Can garip, can suskun/ Can paramparça.../ Ve ellerim, kelepçede/ Tütünsüz uykusuz kaldım/ Terketmedi sevdan beni..." gibi unutulmaz dizelere imza atan şair, 21 Nisan 1927'de Diyarbakır'da dünyaya geldi.

Kerküklü babası Arif Hikmet'in memuriyeti dolayısıyla ilkokulu Siverek'te bitirdi. Diyarbakır'da başladığı ortaokulu Urfa'da tamamlayan Arif, yatılı okuduğu Afyon Lisesini ise 1945'te bitirdi.

ORTAOKUL YILLARINDA BAŞLADI YAZMAYA...

Şiir yazmaya ortaokul yıllarında başlayan Arif'in edebiyata ilgisi Afyon Lisesi'ndeyken iyice arttı..

Arif'in ilk şiirleri, 1942'de Afyon Halkevi yayın organı Taşpınar Dergisi ile Millet Dergisinde yayımlandı

Liseden sonra askerlik görevini tamamlayan Arif, 1947'de Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Felsefe Bölümüne kaydoldu. Ahmed Arif, 1948'de Merkez Bankasında memuriyete başlayarak hem çalışıp hem okudu.

Ahmed Arif, tarzını yansıtan şiirleri 1948'de yayımlatmaya başladı. Attila İlhan'ın düzenlediği "Rüstemo" başlıklı şiiri, Varlık dergisinin yayımladığı "Şiirler-1948" antolojisinde yer aldı.

DERGİLERE YAZDI

Aynı yıl, "Bir Akşamüstü" adlı şiiri, tek sayı çıkan Meydan dergisinde yayımlanan Arif, sonraki yıllarda İnkılapçı Gençlik, Yeryüzü, Seçilmiş Hikayeler, Soyut, Yeni Ufuklar, Türk Solu, Kaynak, Militan ve Papirüs adlı dergilerde yazdı.

Siyasi görüş ve eylemleri sebebiyle 1951'de tutuklandı. Üniversite öğrenimini yarıda bırakmak zorunda kalan Arif, memuriyet hakkını da yitirdi. Arif, 7 Ekim 1954'te serbest kaldıktan sonra, kamu gözetiminde geçirmesi gereken süreyi Diyarbakır'da tamamlayarak yeniden Ankara'ya döndü.

TEK KİTABI: HASRETİNDEN PRANGALAR ESKİTTİM

Fikret Otyam'ın röportajlarına şiirlerinden parçalar almasıyla, 1950'li yılların sonlarında ünü iyice yaygınlaşan şair Arif, Öncü ve Halkçı gazetelerinde düzeltmenlik, teknik sekreterlik ve gazetecilik yaptı.

Ahmed Arif, 1967'de Aynur Hanım'la dünya evine girdi.

"Hasretinden Prangalar Eskittim" adlı kitabı 1968'de basıldı.

Şiirlerinin pek çoğu bestelenerek ünlü isimler tarafından seslendirildi.

The poet, who wrote unforgettable lines such as "Terketmedi sevdan beni/ Aç kaldım, susuz kaldım/ Hayın, karanlıktı gece/ Can garip, can suskun/ Can paramparça.../ Ve ellerim, kelepçede/ Tütünsüz uykusuz kaldım/ Terketmedi sevdan beni..." was born on April 21, 1927 in Diyarbakır.

He finished primary school in Siverek because his father Arif Hikmet, was a civil servant from Kirkuk. Arif started secondary school in Diyarbakır and completed it in Urfa, graduated from Afyon High School, where he studied as a boarding student, in 1945.

STARTED WRITING IN HIS MIDDLE SCHOOL YEARS...

Arif started writing poetry in his middle school years and his interest in literature increased while he was at Afyon High School.

Arif's first poems were published in Taşpınar Magazine, publication organ of Afyon Halkevi and Millet Magazine in 1942.

After completing his military service after high school, Arif enrolled in the Department of Philosophy at Ankara University, Faculty of Language, History and Geography in 1947. Ahmed Arif started working as a civil servant at the Central Bank in 1948 and he both worked and studied.

Ahmed Arif began publishing poems reflecting his style in 1948. His poem titled "Rüstemo", edited by Attila İlhan, was included in the "Poems-1948" anthology published by Varlık magazine.

WROTE TO MAGAZINES

In the same year, Arif published his poem "Bir Akşamüstü" in the single issue of Meydan magazine and in the following years he wrote for the magazines İnkılapçı Gençlik, Yeryüzü, Seçilmiş Hikayeler, Soyut, Yeni Ufuklar, Türk Solu, Kaynak, Militan and Papirüs.

He was arrested in 1951 due to his political views and actions. Arif was forced to leave university education unfinished and also lost his right to be a civil servant. After Arif was released on October 7, 1954, he completed the period he was supposed to spend under public supervision in Diyarbakır and returned to Ankara.

HIS ONLY BOOK: I WORE OUT SHACKLES WITH YOUR YEARN

Poet Arif, whose fame became widespread in the late 1950s when Fikret Otyam included excerpts from his poems in his interviews, worked as a proofreader, technical secretary and journalist in the Öncü and Halkçı newspapers.

"BANA HALK OZANI DİYE BİLİRLER"

Ahmed Arif bir röportajında "nasıl yazıyorsunuz" sorusunu ise şu sözlerle yanıtlamıştı:

"Yazıyorum denmez buna. Ben şiiri kafamda, yüreğimde bitiriyorum. Sonra bir gün oturup kabataslak kaleme alıyorum. Üç ya da beş yerinde düzeltme yapıyorum. Göze çarpan bir aksaklık varsa ya da yeni bir çağrışım varsa onu değiştiriyorum, o kadar... Bu bakımdan bana halk ozanı derlerse, onur duyarım. Küçümsemem. Hani ne diyorlar, irticalen..."

LEYLA ERBİL'E AŞKI...

Oğlu Filinta'nın doğumuyla 1972'de baba olan usta şair, 1977'de gazetecilikten emekli oldu.

Ahmed Arif, 2 Haziran 1991'de kalp yetmezliği sonucu Ankara'da hayatını kaybetti.

Ahmet Arif, Şair- Yazar Leyla Erbil'e büyük bir aşka bağlıydı. Leyla Erbil'in dostluk sınırından öteye geçmesine izin vermediği bu ilişkiden geriye 1954-1959 ve 1977'de yazdığı mektuplar kaldı.

Toplumsal gerçekçi 1940 kuşağının son şairlerinden Ahmed Arif'in ölümünden sonra şiirleri oğlu tarafından derlenerek, "Yurdum Benim Şahdamarım" adıyla 2003'te basıldı. Cemal Süreya'ya yazdığı mektuplar "Cemal Süreya'ya Mektuplar", Leyla Erbil'e yazdığı mektuplar ise "Leylim Leylim" adıyla Arif'in vefatından sonra basılarak okuyucuyla buluştu.

Ahmed Arif got married with Aynur Hanım in 1967.

His book, "I Wore Out the Shackles with Your Yearn", was published in 1968.

Many of his poems were composed and sung by famous names.

"THEY CAN CALL ME A FOLK POET"

In an interview, Ahmed Arif answered the question "How do you write?" with the following words:

"You can't call it writing. I finish the poem in my head and heart. Then one day I sit down and write a rough draft. I make three or five corrections. If there is a noticeable flaw or a new connotation, I change it, that's it... In this respect, if they call me a folk poet, I would be honoured. I wouldn't belittle it. You know what they call it, improvisation..."

HIS LOVE FOR LEYLA ERBİL...

The master poet, who became a father in 1972 with the birth of his son Filinta, retired from journalism in 1977.

Ahmed Arif passed away in Ankara on June 2, 1991, due to heart failure.

Ahmet Arif was deeply in love with the poet and writer Leyla Erbil. The only thing left from this relationship, which Leyla Erbil did not allow to go beyond the boundaries of friendship, are the letters he wrote between 1954-1959 and 1977.

After the death of Ahmed Arif, one of the last poets of the social realist 1940s generation, his poems were compiled by his son and published under the title "Yurdum Benim Şahdamarım" in 2003. The letters he wrote to Cemal Süreya were published under the title "Cemal Süreya'ya Mektuplar", and the letters he wrote to Leyla Erbil were published under the title "Leylim Leylim" after Arif's death and were published to meet with the readers.

Toplumsal gerçekçi 1940 kuşağının son şairlerinden...

Arif'in şiirlerinin pek çoğu bestelendi ve Ahmet Kaya, Zülfü Livaneli, Fikret Kızılok, Edip Akbayram, Cem Karaca, Moğollar tarafından yorumlandı.

Yakın arkadaşı Cemal Süreya, Ahmed Arif'i şu sözlerle anlatıyor.

"...Doğu Anadolu insanının müthiş malzemesini korkusuz bir lirizm içinde önümüze yığıyor. Sonra bütün Anadolu insanına doğru yayıyor onu. Pir Sultan Abdal'ı, Urfa'lı Nazif'i, Köroğlu'na, Bedrettin'e bağlıyor... İmge onda sınırlı bir öge değil, bir bakıma şiirin kendisi, bütünü..."

One of the last poets of the social realist 1940s generation...

Many of Arif's poems were composed and interpreted by Ahmet Kaya, Zülfü Livaneli, Fikret Kızılok, Edip Akbayram, Cem Karaca, and Moğollar.

His close friend Cemal Süreya describes Ahmed Arif with these words:

"...He piles up the magnificent material of the Eastern Anatolian people in front of us with a fearless lyricism. Then he spreads it towards the entire Anatolian people. He connects Pir Sultan Abdal, Nazif of Urfa to Köroğlu, Bedrettin... Image is not a limited element for him, in a way it is the poem itself, the whole..."

Hasretinden PRANGALAR ESKİTTİM

Seni, anlatabilmek seni.
İyi çocuklara, kahramanlara.
Seni anlatabilmek seni,
Namussuza, halden bilmeze,
Kahpe yalana.
Ard-arda kaç zemheri,
Kurt uyur, kuş uyur, zindan uyurdu.
Dışarda gürül-gürül akan bir dünya...
Bir ben uyumadım,
Kaç leylim bahar,
Hasretinden prangalar eskittim.
Saçlarına kan gülleri takayım,
Bir o yana
Bir bu yana...
Seni bağırabilsem seni,
Dipsiz kuyulara,
Akan yıldıza,
Bir kibrit çöpüne varana,
Okyanusun en ıssız dalgasına
Düşmüş bir kibrit çöpüne.
Yitirmiş tılsımını ilk sevmelerin,
Yitirmiş öpücükleri,
Payı yok, apansız inen akşamdan,
Bir kadeh, bir sigara, dalıp gidene,
Seni anlatabilsem seni...
Yokluğun, Cehennemin öbür adıdır
Üşüyorum, kapama gözlerini...

ADİLE TEYZEDEN ÇOCUKLARA MASALLAR

FAIRY TALES FOR
CHILDREN FROM
AUNT ADILE

Kendine özgü tiplemesi ve kahkahasıyla Türk halkının gönlünde taht kuran Adile Naşit, sinemamızın unutulmaz bir karakteri olarak hafızalardaki yerini koruyor.

Adile Naşit, Türk sinemasının ve tiyatrosunun unutulmaz isimlerinden biridir. 17 Haziran 1930 tarihinde İstanbul'da doğan Naşit, sanatçı bir aileden gelmektedir. Babası Naşit Özcan, annesi ise Amelya Hanım'dır. Babası öldükten sonra okulunu bırakan Adile Naşit, 14 yaşında İstanbul Şehir Tiyatroları Çocuk Tiyatrosu'na girdi. Halide Pişkin'in grubunda "Her şeyden Biraz" oyunu ile İstanbul turnesine çıkan Adile Naşit, sonradan Muammer Karaca'nın tiyatrosunda rol aldı. 1948-1951 arasında komedyen Aziz Basmacı ve Vahi Öz ile kurdukları toplulukta, 1954- 1960 arasında ise tekrar Muammer Karaca Tiyatrosu'nda çalıştı. 1961'de eşi Ziya Keskiner ve ağabeyi Selim Naşit Özcan ile kurdukları Naşit Tiyatrosu dağıldıktan sonra, 1963'ten 1975'e kadar "Gazanfer Özcan - Gönül Ülkü Tiyatrosu'nda yer alan Adile Naşit, tiyatro oyunlarının yanı sıra Hisseli Harikalar Kumpanyası, Neşe-i Muhabbet, Şen Sazın Bülbülleri gibi müzikallerde beğeni topladı.

HAFİZE ANA HİÇ UNUTULMADI

Adile Naşit, sinema kariyerine 1947 yılında, Seyfi Havaeri'nin yönettiği "Yara" filmiyle başlamış; 1970'lerde ise filmlerde yoğun olarak rol almıştır. 1976'da, "İşte Hayat" adlı filmdeki rolüyle Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde "En İyi Kadın Oyuncu" ödülünü kazanmıştır.

Hababam Sınıfı film serisindeki Hafize Ana rolüyle ün kazanan Naşit, 1978'de Uluslararası Sanat Gösterilerinin tiyatro ve müzikallerinde rol almaya başlamıştır. Daha çok Ertem Eğilmez ve Kartal Tibet'in çektiği güldürü filmlerinde oynamıştır. Ancak asıl ününü, 1970'li yıllarda oynadığı komedi filmleriyle kazanmıştır.

Adile Naşit, who won the hearts of the Turkish people with her unique character and laughter, maintains her place as an unforgettable character of our cinema.

Adile Naşit is one of the unforgettable names of Turkish cinema and theater. Born in Istanbul on June 17, 1930, Naşit comes from an artistic family. Her father is Naşit Özcan and her mother is Amelya Hanım. After her father died, Adile Naşit left school and entered the Istanbul City Theatres Children's Theatre at the age of 14. Adile Naşit went on an Istanbul tour with Halide Pişkin's group with the play "A Little Bit of Everything" and later took part in Muammer Karaca's theatre. He worked in the group he founded with comedians Aziz Basmacı and Vahi Öz between 1948-1951, and again at the Muammer Karaca Theatre between 1954-1960. After the dissolution of the Naşit Theater, which she founded with her husband Ziya Keskiner and her older brother Selim Naşit Özcan in 1961, Adile Naşit took part in the "Gazanfer Özcan - Gönül Ülkü Theater" from 1963 to 1975. In addition to her theater plays, she also received acclaim for musicals such as Hisseli Harikalar Kumpanyası, Neşe-i Muhabbet, and Şen Sazın Bülbülleri.

MOTHER HAFİZE NEVER FORGOTTEN

Adile Naşit's film career began in 1947 with the film "Yara" directed by Seyfi Havaeri, and she appeared in films extensively in the 1970s. In 1976, she won the Best Actress Award at the Antalya Golden Orange Film Festival for her role in the film "İşte Hayat".

Naşit, who became famous with her role as Hafize Ana in the Hababam Sınıfı film series, started to take part in the theater and musicals of the International Art Shows in 1978. She mostly acted in comedy films directed by Ertem Eğilmez and Kartal Tibet. However, she gained her real fame with the comedy films she played in the 1970s.

The character of Hafize Ana, which she played in the series "Hababam Sınıfı", is one of her most well-known roles. With this character, she won the hearts of the Turkish people.

"Hababam Sınıfı" serisinde canlandırdığı Hafize Ana karakteri, onun en bilinen rollerinden biridir. Bu karakterle, Türk halkının gönlünde taht kurmuştur. Naşit, aynı zamanda "Neşeli Günler", "Süt Kardeşler" ve "Gülen Gözler" gibi filmlerde de unutulmaz performanslar sergilemiştir. Oyunculuğu, sadece sinema ile sınırlı kalmamıştır. Tiyatroda da birçok önemli rol üstlenmiş ve sahnede büyük başarılar elde etmiştir.

Özellikle çocuklara yönelik tiyatro oyunları ile, genç nesillere tiyatro sevgisini aşılamıştır. Naşit, aynı zamanda televizyon programlarında da yer almış ve "Uykudan Önce" adlı çocuk programıyla, çocukların sevgisini kazanmıştır.

YILIN ANNESİ ADİLE TEYZE

Adile Naşit'in hayatı ve kariyeri, Türk sanatının önemli bir parçasıdır. Onun oyunculuğu, samimiyeti ve sıcaklığı izleyicilerin kalbinde özel bir yer edinmiştir. Oyunlarında ve sinema filmlerindeki anne tiplerini, kendine has üslubu ve kahkahası, onu Türk sinemasının unutulmaz isimleri arasına yerleştirmiştir. Adile Naşit, canlandırdığı anne karakterleri nedeniyle 1985 yılında "Yılın Annesi" seçilmiştir. Adile Naşit, Türk sinemasının ve tiyatrosunun efsanevi isimlerinden biri olarak, sanat tarihindeki yerini daima canlı tutacaktır.

- 1. İstanbul Şehir Tiyatrosu'na Katılımı:** Adile Naşit, küçük yaşlardan itibaren tiyatroya ilgi duymaya başlamış ve İstanbul Şehir Tiyatrosu'nda sahneye çıkmaya başlamıştır. Bu, onun sanat kariyerinin başlangıcıdır ve tiyatro dünyasında tanınmasını sağlamıştır.
- 2. Sinema Kariyerinin Başlangıcı:** Adile Naşit'in sinema kariyeri, 1947 yılında "Yara" adlı filmle başlamıştır. Bu film, onun sinema dünyasına adım atmasını sağlamış ve ilerleyen yıllarda birçok önemli filmde rol almasına olanak tanımıştır.

Naşit also gave unforgettable performances in films such as "Neşeli Günler", "Süt Kardeşler" and "Gülen Gözler". Her acting was not limited to cinema.

She also took on many important roles in theater and achieved great success on stage. She instilled a love of theater in young generations, especially with his theater plays for children. Naşit also took part in television programs and won the love of children with his children's program called "Before Sleep".

MOTHER OF THE YEAR AUNT ADİLE

Adile Naşit's life and career are an important part of Turkish art. Her acting, sincerity and warmth have earned her a special place in the hearts of viewers. Her portrayal of mother role in her plays and movies, her unique style and laughter have placed her among the unforgettable names of Turkish cinema. Adile Naşit was chosen as "the Mother of the Year" in 1985 for the mother characters she portrayed. Adile Naşit will keep her place in art history alive as one of the legendary names of Turkish cinema and theater.

3. Hababam Sınıfı Serisi: Adile Naşit'in en bilinen rollerinden biri, "Hababam Sınıfı" serisinde canlandırdığı Hafize Ana karakteridir. Bu karakter, onun Türk halkının gönlünde taht kurmasını sağlamış ve büyük bir üne kavuşturmuştur.

4. Televizyon Programları: Adile Naşit, televizyon programlarında da yer almış ve "Uykudan Önce" adlı çocuk programıyla çocukların sevgisini kazanmıştır. Bu program, onun geniş kitlelere ulaşmasını sağlamış ve çocuklar arasında büyük bir popülerlik kazanmasına neden olmuştur

ÇALIŞMALARINDAN BAZILARI

SOME OF HER WORKS

Adile Naşit Hayatı boyunca film ve tiyatro eserinde rol aldı. Çalışmalarından bazıları:

Adile Naşit took part in films and theater plays throughout her life. Some of her works:

Yara
Lüküs Hayat
Sev Kardeşim
Delisin
Kibar Feyzo
Şabancık
Deliler Koğuşu
Hababam Sınıfı Dokuz Doğuruyor
Adile Teyze
Erkek Güzeli Sefil Bilo
Canım Kardeşim
Bizim Aile: Merhaba
Salak Milyoner
Hababam Sınıfı
Şabaniye

ADİLE
Naşit

- 1. Participation in Istanbul City Theatre:** Adile Naşit became interested in theatre from her early ages and started to appear on stage at Istanbul City Theatre. This was the beginning of her artistic career and made her known in the theatre world.
- 2. The Beginning of Her Cinema Career:** Adile Naşit's cinema career began with the film "Yara" in 1947. This film allowed her to step into the world of cinema and allowed her to take part in many important films in the following years.
- 3. Hababam Sınıfı Series:** One of Adile Naşit's most well-known roles is the character of Hafize Ana, whom she portrayed in the "Hababam Sınıfı" series. This character made her gain a place in the hearts of the Turkish people and brought her great fame.
- 4. Television Programs:** Adile Naşit has also appeared in television programs and has won the love of children with her children's program called "Before Sleep". This program has enabled her to reach a wide audience and has caused her to gain great popularity among children.

GÖRKEM ABİDESİ: YEREBATAN SARNICI MONUMENT OF GLORY: BASILICA CISTERN

İstanbul'un görkemli tarihsel yapılarından birisi de Ayasofya'nın güneybatısında bulunan Bazilika Sarnıcı'dır. Bizans imparatoru I. Justinianus (527-565) tarafından yaptırılan bu büyük yeraltı sarnıcı, suyun içinden yükselen ve sayısız gibi görülen mermer sütunlar nedeniyle, halk arasında "Yerebatan Sarayı" olarak isimlendirilmiş. Sarnıcın bulunduğu yerde daha önce bir Bazilika bulunduğundan, Bazilika Sarnıcı olarak da anılmıştır.

Sarnıç, uzunluğu 140 metre, genişliği 70 metre olan dikdörtgen biçiminde bir alanı kaplayan, dev bir yapıdır. 52 basamaklı taş bir merdivenle inilen bu sarnıcın içerisinde her biri 9 metre yüksekliğinde 336 sütun bulunuyor. Birbirine 4.80 metre aralıklarla dikilen bu sütunlar, her biri 28 sütun içeren 12 sıra meydana getirirler. Sarnıcın tavan aralığı kemerler vasıtasıyla sütunlara aktarılmıştır.

One of the magnificent historical structures of Istanbul is the Basilica Cistern located southwest of Hagia Sophia. This large underground cistern, built by the Byzantine Emperor Justinian I (527-565), was popularly called the "Basiliary Palace" because of the seemingly countless marble columns rising from the water. Since there was a basilica where the cistern is located before, it is also called the Basilica Cistern.

The cistern is a giant structure covering a rectangular area of 140 meters in length and 70 meters in width. There are 336 columns, each 9 meters high, inside this cistern, which is accessed by a 52-step stone staircase. These columns, erected at intervals of 4.80 meters from each other, form 12 rows, each containing 28 columns. The roof space of the cistern is transferred to the columns by means of arches.

Çoğunluğu daha eski yapılardan toplandığı anlaşılan ve çeşitli mermer türlerinden yontulmuş sütunların büyük bir kısmı tek parçadan, bir kısmı ise iki parçadan oluşuyor. Bu sütunların başlıkları, yer yer farklı özellikler taşıyor. Bunlardan 98 adedi Corint üslubunu, bir bölümü ise Dor üslubunu yansıttıyor. Sarnıcın, tuğladan örülmüş 4,80 metre kalınlığındaki duvarları ve tuğla döşeli zemini, Horasan harcıyla kaplı bir tabakayla sıvanarak, su geçirmez bir hale getirilmiş. Toplam 9.800 m2 alanı kaplayan bu sarnıç, 100.000 ton su depolama kapasitesine sahip...

MEDUSA BAŞI

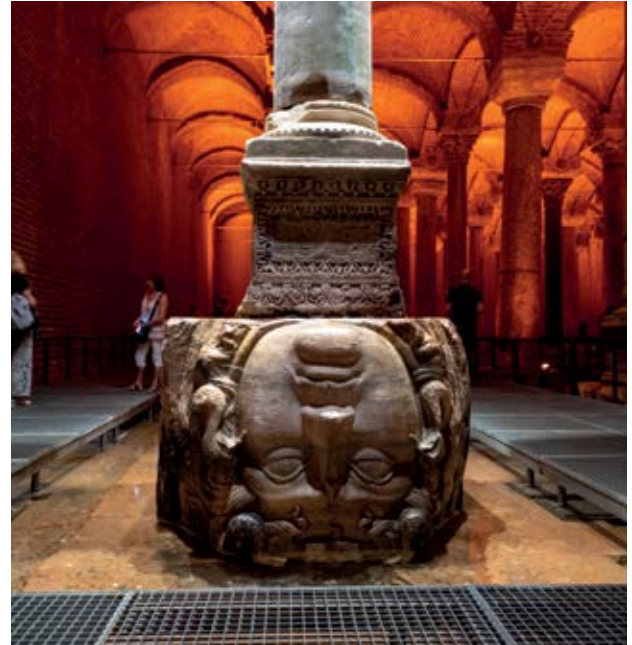
Sarnıçtaki sütunların köşeli veya yivli biçimde olan birkaç tanesi hariç, büyük bir çoğunluğu silindirik biçiminde... Sarnıcın kuzeybatı köşesinde yer alan iki sütunun altında kaide olarak kullanılan iki "Medusa Başlı", Roma dönemi heykeltıraşlığının şaheserlerinden biri... Sarnıcı ziyaret eden insanların en çok ilgisini çeken Medusa başlarının hangi yapılardan alınıp buraya getirildiği bilinmiyor. Araştırmacılar, genellikle sarnıcın inşası sırasında salt sütun kaidesi olarak kullanılması amacıyla getirildiklerini düşünüyorlar.

Sarnıcın ortasına doğru kuzeydoğu duvarı önünde yer alan 8 sütun, 1955-1960 yıllarında yapılan bir inşaat sırasında kırılma tehlikesine maruz kaldığından, bunların her biri, kalın bir beton tabaka içine alınarak dondurulmuş ve bu yüzden eski özelliklerini kaybetmiş.

The majority of the columns, which are apparently have been collected from older structures and carved from various types of marble, is mostly consists of one piece while the other part is two pieces. The headings of these columns have different features from place to place. 98 of them reflect the Corinthian style, while some reflect the Doric style. The 4.80-meter-thick brick walls of the cistern and the brick-paved floor were plastered with a thick layer of Khorasan mortar, making it water-proof. Covering a total area of 9,800 m2, this cistern has a water storage capacity of approximately 100,000 tons.

MEDUSA HEAD

The vast majority of the columns in the cistern are cylindrical, except for a few that are angular or grooved. The two Medusa heads used as pedestals under the two columns in the northwest corner of the cistern are one of the masterpieces of Roman sculpture. It is not known from which structures the Medusa heads, which attract the most attention of visitors to the cistern, were taken and brought here. Researchers generally think that they were brought during the construction of the cistern solely for the purpose of using them as column pedestals.

As the 8 columns located in front of the northeast wall towards the middle of the cistern were exposed to the danger of breaking during a construction in 1955-1960, each of them was frozen in a thick concrete layer and therefore lost their former features.

DISCOVERED IN THE 16TH CENTURY

The Basilica Cistern, which covered a large area in this district during the Byzantine period and met the water needs of the great palace where the emperors resided and other residents in the region, was used for a while after the conquest of İstanbul by the Ottomans in 1453, and water was supplied from here to the gardens of the Topkapı Palace where the sultans resided.

Bizans döneminde, bu çevrede geniş bir sahayı kaplayan ve hem imparatorların ikamet ettiği büyük sarayın, hem de bölgedeki diğer sakinlerin su ihtiyacını karşılayan Yerebatan Sarnıcı; İstanbul'un Osmanlılar tarafından 1453 yılında fethinden sonra, bir müddet daha kullanılmış ve padişahların oturduğu Topkapı Sarayı'nın bahçelerine buradan su verilmiş.

İslâmî kaidelerin temizlik esasları gereği; durgun su yerine akar vaziyetteki suyu tercih eden Osmanlıların şehirde kendi su tesislerini kurduktan sonra kullanmadıkları anlaşılan Sarnıç, 16. yüzyılın ortalarına gelinceye kadar Batılılar tarafından fark edilmemiş... 1544-1550 yıllarında Bizans kalıntılarını araştırmak üzere İstanbul'a gelen Hollandalı gezgin P. Gyllius tarafından yeniden keşfedilen bu görkemli eser, şöyle keşfedilmiş:

The Cistern, which was apparently understood that have not been used by the Ottomans after they established their own water facilities in the city, as they preferred running water to stagnant water due to the cleanliness principles of Islamic rules, was not noticed by Westerners until the mid-16th century. This magnificent work was rediscovered by the Dutch traveller P. Gyllius, who came to İstanbul to investigate the Byzantine ruins between 1544-1550, and was discovered as follows:

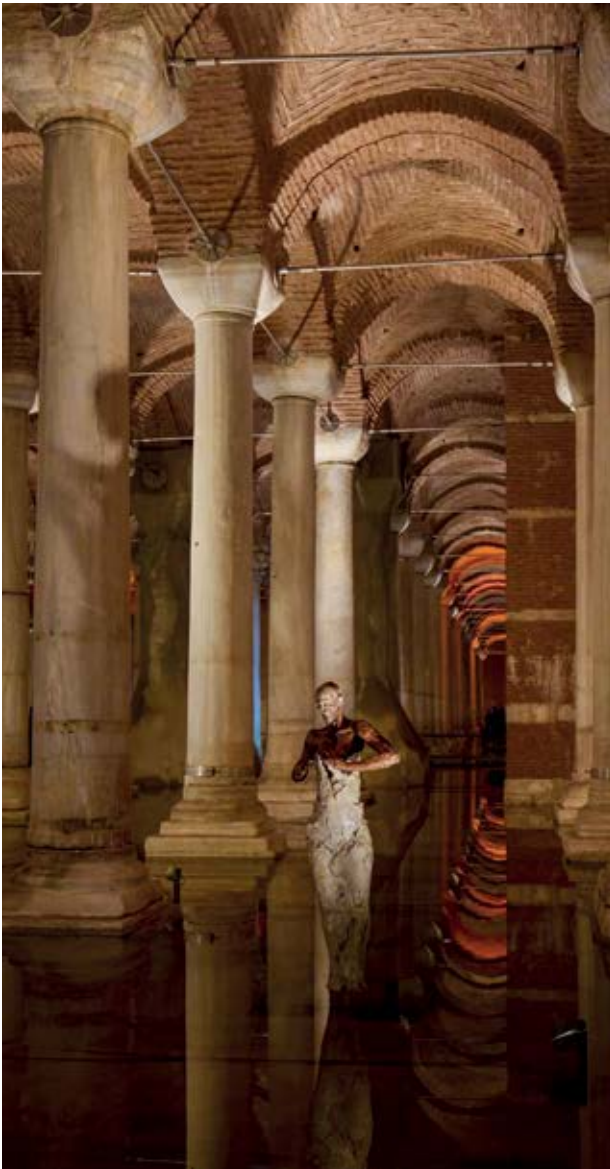
During one of his researches, P. Gyllius, while wandering around Hagia Sophia, learned that the people of the house drew water from large round holes resembling wells on the ground floors of the houses there, with buckets lowered down, and even caught fish.

P. Gyllius, araştırmalarından birinde; Ayasofya civarında dolaşırken, buradaki evlerin zemin katlarında bulunan kuyu benzeri yuvarlak büyük deliklerden ev halkının aşağıya sarkıttıkları kovalarla su çektiklerini, hatta balık tuttuklarını öğreniyor. Büyük bir yeraltı sarnıcının üzerinde bulunan ahşap bir binanın, duvarlarla çevrili avlusundan yerin altına inen taş basamaklarla, elinde bir meşaleyle sarnıcın içerisine giriyor. Oldukça zor şartlarda, sarnıcı sandalla dolaşarak ölçülerini alıp sütunlarını tespit ediyor.

ONARIM SÜREÇLERİ

Sarnıcı, kurulduğından günümüze kadar çeşitli onarımlardan geçmiş... Osmanlı İmparatorluğu Dönemi'nde iki defa onarılan sarnıcın ilk onarımı 3. Ahmet zamanında (1723) Mimar Kayserili Mehmet Ağa tarafından yaptırılmış. İkinci onarım ise Sultan 2. Abdülhamid (1876-1909) zamanında gerçekteşirilmış. Cumhuriyet Dönemi'nde de 1987'de İstanbul Belediyesi tarafından temizlenerek ve bir gezi platformu yapılmak suretiyle ziyarete açılmış...

He entered the cistern with a torch in his hand, from the stone steps leading underground from the courtyard of a wooden building surrounded by walls, which was located above a large underground cistern, and under very difficult conditions, he travelled around the cistern by boat, took its measurements and identified its columns.

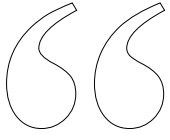

REPAIR PROCESSES

The cistern has undergone various repairs since it was founded. The cistern was repaired twice during the Ottoman Empire, and its first repair was made by Architect Kayserili Mehmet Ağa during the reign of Ahmet III (1723). The second repair was carried out during the reign of Sultan Abdülhamid II (1876-1909). In the Republican Era, it was cleaned by the Istanbul Municipality in 1987 and opened to visitors by building a tour platform.

LEGENDS

According to one legend, Medusa is one of the three Gorgonas, female monsters of the underworld in Greek mythology. Of these three sisters, the snake-headed Medusa has the power to turn those who look at her into stone. According to one view, Gorgona Desim and statues were used to protect large structures and special places during that period, and that is why the head of Medusa was placed in the Cistern.

Büyüleyici bir atmosfer!

EFSANELER

Bir efsaneye göre Medusa, Yunan mitolojisinde yeraltı dünyasının dişi canavarı olan üç Gorgona'dan biridir. Bu üç kız kardeşten yılan başlı Medusa, kendisine bakanları taşa çevirme gücüne sahiptir. Bir görüşe göre o dönemde büyük yapılar ve özel yerleri korumak için Gorgona Desim ve heykelleri kullanılırdı ve Sarnıca Medusa başının konulması da bu yüzdendir.

Başka bir efsaneye göre de Medusa, siyah gözleri, uzun saçları ve güzel vücudu ile övünen bir kızdı. Medusa, Zeus' un oğlu Perseus'u seviyordu. Bu arada Athena da Perseus'u seviyor ve Medusa'yı kıskanıyordu. Bu yüzden Athena, Medusa'nın saçlarını yılanla çevirdi. Artık Medusa'nın baktığı herkes, taşa dönüşüyordu. Daha sonra Perseus, Medusa'nın başını kesti ve onun bu gücünden yararlanarak pek çok düşmanını yendi.

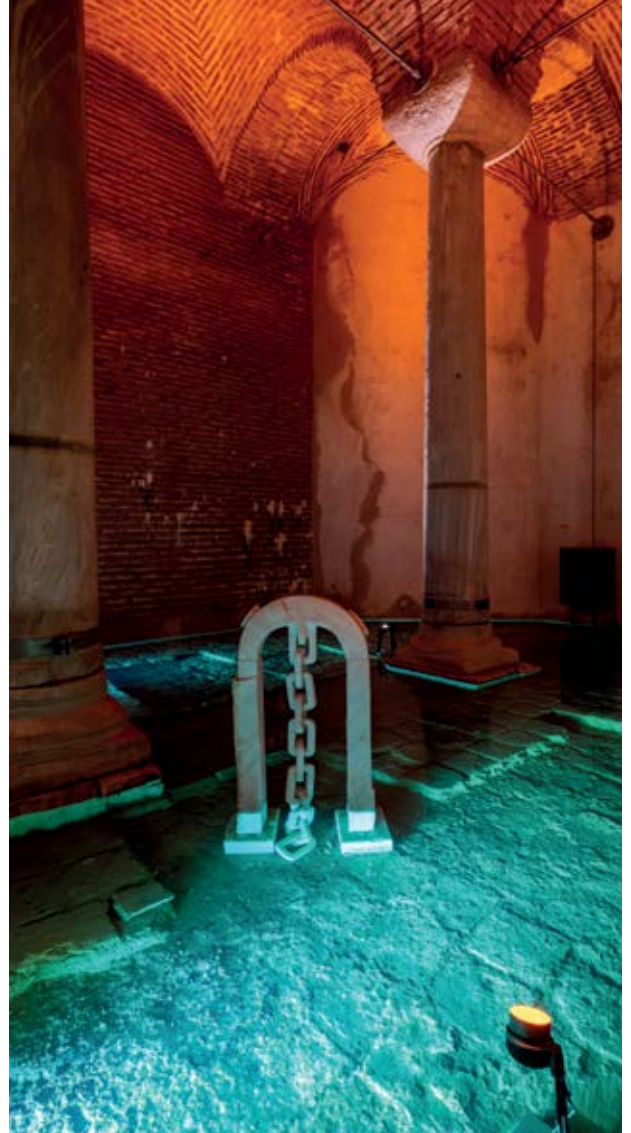
Bu efsanelerin ışığında, Medusa Başı, Bizans'ta kılıç kabzalarına işlenmiş ve sütun kaidelerine (bakanların taş kesilmemesi için) ters olarak yerleştirilmiş.

According to another legend, Medusa was a girl who boasted about her black eyes, long hair and beautiful body. Medusa loved Perseus, the son of Zeus. Meanwhile, Athena also loved Perseus and was jealous of Medusa. So, Athena turned Medusa's hair into snakes. After then everyone Medusa looked at turned into stone. Then Perseus cut off Medusa's head and defeated many of his enemies by taking advantage of her power.

A captivating atmosphere!

In light of these legends, the Medusa Head was carved into sword hilts in Byzantium and placed upside down on column bases (so that onlookers would not be turned into stone).

“SEYAHATİN DOĞAL BAŞLANGICI”

TERRAPORT
LOUNGE

offi
offi.com.tr

 TÜTAV
Türk Tanıtma Vakfı

www.tutav.org.tr